
Protokoll

Regionstyrelsen

---

30 maj 2023

Regionstyrelsens protokoll

Plats och tid	Bornholm, Rådhuset Visborg, 30 maj 2023, klockan 09.00–15.40
Beslutande	Meit Fohlin (S), ordförande, ej § 168 Andreas Unger (M), 1:e vice ordförande, § 168 ordförande Eva Nypelius (C), 2:e vice ordförande, ej § 168 Filip Reinhag (S) Aino Friberg Hansson (S), ej § 168 Thomas Karlström (S) Oscar Lindster (S), ej § 167-168 Sara Vilhelmsson (M) Mariette Nicander (M) Johan Malmros (C), ej § 150, 157 Eva Ahlin (C), ej § 168 Johan Asplund (KD), ej § 193 Saga Carlgren (V) Jennifer Medin (MP), §§ 147-157, 180-183, 193 Lars Englebretsson (SD), §§ 147-185, 193, 210-211
Ersättare	Håkan Ericsson (S), tjug ersättare § 167-168 Jenny Larsson (S), ej § 168 Tommy Gardell (S), §§ 147-158, 180 Helena Bogsjö (S), §§ 147-156, 180 Mikael Blad (M), §§ 147-156, 180 Lina Runander (M), ej § 157 §§ 158-213, tjug ersättare § 168 Mårten Silvén (M), tjug ersättare § 168 Fredrik Gradelius (C), §§ 157-213, tjug ersättare § 168 Bibbi Olsson (C), tjug ersättare §§ 150, 168 Malin Åberg (C), §§ 147-184, 193, 210-211 Anna Eklund (L), §§ 147-188, 193, 210-211, tjug ersättare § 169 Jörgen Benzler (V) Micke Seid (MP), ej § 169, tjug ersättare §§ 158-179, 184-192, 194-213 Rune Lundgren (SD), tjug ersättare §§ 186-192, 194-209, 212-213
Övriga	Torsten Flemming, tf regiondirektör, RSF Marie Engström, stadssekreterare, RSF Malin Östre, stadssekreterare, RSF Barbro Engström, kommunikatör, RSF Ulrika Jansson, ekonomidirektör, RSF, § 147-152 Mikael Wollbo, finans- och redovisningschef, RSF, §§ 147-152 Emilie Jensen, controller, SOF, §§ 147-152 Ulrica Widange, verksamhetsutvecklare, RSF, §§ 147-150 Anna Derwinger Hallberg, bitr. förvaltningschef, RSF, § 148

Annelie Ahlström, HR-chef, RSF, § 148
Charlotte Fahlen, ekonomichef, RSF, § 148
Lars-Göran Uddholm, räddningschef, SBF, § 149
Johann Malmström, enhetschef, RSF, § 181
Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, RSF, §§ 181-200
Paola Ciliberto, enhetschef, RSF, §§ 181-182
Per Wallstedt, fritidsstrateg, RSF, §§ 181- 183, 193
Patrik Pettersson, chefsjurist , RSF, § 193
Josefine Jessen, avdelningschef, RSF, § 155
John Herlitz, lokalsamordnare, RSF, § 155
Therese Kallas, projektledare, TKF, § 155
Maja-Malin Ekelöf, strateg, RSF, § 211
Roland Engkvist, strateg, RSF, § 211

Datum för justering

2023-06-07

Paragrafer

§ 147–213, varav § 186 och 193 justerades omedelbart

Underskrifter

Detta protokoll har justerats digitalt och saknar därför
signaturer.

Sekreterare Marie Engström

Ordförande Meit Fohlin

Justerare Andreas Unger

Justerare Mariette Nicander

Justerare Johan Malmros

Justerare Eva Ahlin

ANSLAG/BEVIS	Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag.
Organ	Regionstyrelsen
Sammanträdesdag	2023-05-30
Protokollet anslås	2023-06-08
Anslaget tas ned	2023-06-30
Protokollets förvaringsplats	Regionstyrelseförvaltningen

Register

RS § 147	Delårsrapport 2023:1 Region Gotland	8
RS § 148	Månadsrapport april 2023 - regionstyrelseförvaltningen inklusive politikerorganisationen	11
RS § 149	Månadsrapport april 2023 - Räddningstjänsten	12
RS § 150	Ägardirektiv Gotlandshem 2024-2027	13
RS § 151	Regionfullmäktiges prioriteringar och mål 2024 – 2027	18
RS § 152	Budget 2024-2026	26
RS § 153	Internränta 2024	37
RS § 154	Exploateringsplan och budget 2024-2028	39
RS § 155	Effekter i hela måltidskedjan av produktion och leverans av kyld mat	40
RS § 156	Uppdrag. Se över resurser och förändringar i processer och arbetssätt som krävs för att korta tiden för detaljplaner	42
RS § 157	Utredning av hyresrätter och bostadsrätter i Gotlandshem	45
RS § 158	Överföring av ansvar och budget för ekonomistöd från miljö- och byggnämnden till regionstyrelsen 2023	48
RS § 159	Förändrat regelverk RUR	50
RS § 160	Ombudgetering politiskt verksamhet	53
RS § 161	Budgetäskande revisionen	55
RS § 162	Begäran om tilläggsanslag för cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder, Östercentrum	56
RS § 163	Begäran om tilläggsanslag för ombyggnad busstation i Roma	57
RS § 164	Begäran om tilläggsanslag för säkra skolvägar Kolonigatan	58
RS § 165	Begäran om tilläggsanslag för förberedelser inför upphandling av nytt huvudjournalssystem	59
RS § 166	Uppdrag. Årshjul lokalförsörjningsprocess	61
RS § 167	Ansökan om lantmäteriförrättning Roma Lövsta	64
RS § 168	Ansökan och förslag om verksamhetsbidrag ur regionstyrelsens näringslivsanslag 2024	66
RS § 169	Uppdrag. Kvalitativ utvärdering av funktionen politisk sekreterare	68
RS § 170	Kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete	71
RS § 171	Projekt Servicepunkter på Hemse och i Slite	74
RS § 172	Färdplan God och Nära vård	76

RS § 173	Arbetsmarknadsutredning – fördjupat samarbetet mellan socialförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen	79
RS § 174	Möjlighet till ett HR-projekt i syfte att öka arbetsplatser för personer långt från arbetsmarknaden	80
RS § 175	Lönesatsning på jämställdhet och bristyrken	82
RS § 176	Uppdrag. Utredda förutsättningarna för att tillskapa platser i härbärke/lågtröskelboende/akutboende till personer som inte har möjlighet att få plats på Birkagården eller regionens egna boenden	84
RS § 177	Uppdrag - Finansiering av regiongemensamma systemlösningar	86
RS § 178	Utveckling av IT-styrning inom Region Gotland – utifrån rapport från KPMG	88
RS § 179	Rapport - Byggnation Alléskolan	92
RS § 180	Nominering till ungdomsledarpris 2023	93
RS § 181	Analys kring hur näringslivet, fritidssektorn och kultursektorn har påverkats av pandemin	95
RS § 182	Konstöversyn på Gotland	97
RS § 183	Skrivelse från Wisby Ridklubb gällande långsiktig finansiering	101
RS § 184	Införande av en kultur- och fritidsnämnd	103
RS § 185	Förstudie ishall	106
RS § 186	Ändringar i delegation gällande stöd	109
RS § 187	Badhus i Visby - tilläggsäskande	111
RS § 188	Resurssättning stödgivning kultur	114
RS § 189	Förstudie aktivitetspark i Visby	116
RS § 190	Driftsbidrag Visby Atletklubb - delrapport	117
RS § 191	Verksamhetsanpassning Rävången – Delrapport	118
RS § 192	Delrapportering om framtida användning av Solbergabadet	119
RS § 193	Bidragsöversyn kultur och fritid	120
RS § 194	Uppföljning inom Kultursamverkansmodellen 2022	122
RS § 195	Uppföljning stödgivning kultur 2022	123
RS § 196	Ny hantering av stöd till folkbildningen/studieförbunden 2023	124
RS § 197	Information. Kartläggning av stödgivning inom fritidsområdet	125
RS § 198	Bibliotekens arbete för digital delaktighet	126
RS § 199	Information. Utveckling av ny webb för biblioteken	127
RS § 200	Information. Läsfrämjandelyft för folkbiblioteken	128

RS § 201	Motion Skapa förutsättningar för friare gotländska kommunala skolor	129
RS § 202	Motion Skapa förutsättningar för mer grundvatten på Gotland	130
RS § 203	Motion. Kommunalisera äldreomsorgen	133
RS § 204	Motion. Region Gotlands beslutade styrdokument	135
RS § 205	Medborgarförslag - Skydd sikt Infarten mot Vänge kyrka och väg I534 mot Hemse	136
RS § 206	Medborgarförslag. Översyn av tillgängligheten för rullstolsburna i Visby	138
RS § 207	Anmälan av delegationsbeslut	141
RS § 208	Information. Vissa inkomna handlingar	142
RS § 209	Regiondirektörens information	143
RS § 210	Begäran om tilläggsanslag för Terra Novaskolans kök	144
RS § 211	EU:s utsläppshandel (EU ETS)	146
RS § 212	Brev till finansministern	147
RS § 213	Ny anmälningsplikt	148

RS § 147 Delårsrapport 2023:1 Region Gotland

Ärendenummer: RS 2023/5

Paragraf föregående instans: AU § 118

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Delårsrapport 1:2023 för Region Gotland godkänns.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att vidta åtgärder för att begränsa prognostiserat underskott för 2023. Åtgärder och förväntade effekter ska återrapporteras i delårsrapport 2:2023.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att planera och anpassa sin verksamhet inför 2024 års ekonomiska utmaningar. Planen ska återrapporteras till budgetavstämning 2023.
- Socialnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att vidta åtgärder för att minska beroendet av inhyrd personal samt att söka samverka med andra kommuner och regioner för att gemensamt driva frågan. Återrapportering sker i delårsrapport 2:2023.

Sammanfattning

Delårsrapport 1 omfattar perioden januari-mars och är i huvudsak inriktad på ekonomi och personaluppföljning. Målen i styrkortet och nämndernas aktiviteter följs upp i samband med delårsrapport 2. Bedömningen av ekonomin bygger på de prognoser som nämnder/förvaltningar har gjort samt senaste indikation av skatteunderlagets utveckling som gjorts av Sveriges kommuner och regioner under februari 2023.

Sjuktalet för perioden januari-februari är 6,8 procent vilket är en minskning med 3,5 procentenheter jämfört med samma period föregående år. Sjuktalet för mars månad var inte redovisat när rapporten upprättades men kommer att redovisas i månadsrapporten för april.

Nämndernas sammanlagda årsprognos visar en budgetavvikelse på -155 mnkr. Det totala resultatet för Region Gotland prognostiseras till -85 mnkr. Balanskravsresultatet beräknas till -185 mnkr. Alla nämnder utom gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar underskott. Hälso- och sjukvårdsnämnden har det största underskottet på -105 mnkr. Finansförvaltningen har negativa budgetavvikelser för reavinster och pensioner.

Den inrapporterade prognosen för investeringar och exploateringar uppgår till 954 mnkr. Efter årets första tre månader är 140 mnkr eller 10 procent av budgeten förbrukad så en mer rimlig bedömning av prognosen är 650 mnkr. Budget för investeringar och exploateringar uppgår till 1 399 mnkr.

De finansiella målen för resultat och soliditet bedöms inte kunna uppnås 2023.

En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats. Föregående år har den osäkra ekonomiska situationen hanterats genom att det funnits marginal i budgeten och att staten generöst kompenserat kommuner och regioner för kostnadsökningar kopplade till pandemin. De underliggande utmaningarna i verksamheten när det gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling blir tydliga nu när dessa statsbidrag försvunnit samtidigt som inflationen är hög och vi går in i en lågkonjunktur.

Bedömning

Årets resultat prognostiseras till -85 mnkr, vilket är en negativ budgetavvikelse på 181 mnkr. Balanskravsresultatet är -185 mnkr. Underskottet är till viss del en effekt av ett allmänt högre prisläge men det kommer också av att de riktade statsbidragen från staten minskat samtidigt som verksamhetens kostnader inte minskar i samma omfattning. Det här är särskilt tydligt inom vården. Bedömningen är att ekonomin inte är i balans.

Ett negativt balanskravsresultat ska enligt kommunallagen återställas inom 3 år. Eftersom Region Gotland har en resultatutjämningsreserv (RUR) kan, under vissa förutsättningar, medel ur denna disponeras för att slippa reglera ett underskott. Under 2023 är det möjligt att använda RUR för att slippa återställa det negativa resultatet. Samtidigt innebär det att RUR minskar från 364 mnkr till 178 mnkr.

Utvecklingen av skatteintäkter och generella statsbidrag prognostiseras tillsammans öka med 2,7 procent enligt senaste skatteprognos från SKR i februari. Det är betydligt lägre än de senaste fem åren då den genomsnittliga ökningen legat på 5,0 procent. Enligt bedömare är Sverige nu i en lågkonjunktur. Samtidigt medför inflationen att pensionskostnaderna är exceptionellt höga 2023. Det beror på både ett nytt pensionsavtal och att pensionsskulden ökar väldigt mycket. I jämförelse med föregående år ökar pensionskostnaderna med 271 mnkr motsvarande 64 procent. Den höga inflationen gör att pensionsskulden räknas upp med 8,7 procent enligt pensionsavtalet. Det ger en kostnad på cirka 190 mnkr.

En grundförutsättning för en stabil ekonomi för regionen som helhet är ändå att nämnderna klarar sina uppdrag inom de ekonomiska ramar som tilldelats.

Hittills har den osäkra ekonomiska situation vi befunnit oss i hanterats genom att det funnits marginal i budgeten och att staten generöst kompenserat kommuner och regioner för kostnadsökningar kopplade till pandemin. De underliggande utmaningarna i verksamheten när det gäller kompetensförsörjning och demografisk utveckling blir tydliga nu när dessa statsbidrag försvunnit samtidigt som inflationen är hög och vi går in i en lågkonjunktur.

Åtgärder för att minska underskottet bör vidtas inom alla nämnder.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Delårsrapport 1:2023 Region Gotland 2022-04-27
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-27

Skickas till

Samtliga nämnder
Regionstyrelseförvaltningen, avdelningen ekonomi

RS § 148   Månadsrapport april 2023 - regionstyrelseförvaltningen inklusive politikerorganisationen

Ärendenummer: RS 2023/1053

Paragraf föregående instans: AU § 114

Regionstyrelsens beslut

- Månadsrapport april 2023 godkänns.

Sammanfattning

Inledningen av året har präglats av såväl förändrad ekonomisk situation som fortsatt osäkerhet i omvärlden. Förvaltningen har utifrån detta att hantera förändrade planeringsförutsättningar, beredskapsfrågor med fortsatt kontinuitetsplanering och organisatoriskt lärande. Därtill bör framhållas utmaningarna kring kompetensförsörjning liksom hög arbetsbelastning inom flera av förvaltningens verksamheter. Vidare har implementering av ny styrmodell som ännu tydligare än tidigare har fokus på långsiktig hållbarhet och regional utvecklingsstrategi (RUS) varit på agendan.

Den samlade ekonomiska bedömningen efter april är oförändrad jämfört med delår 1. Förvaltningen beräknas ha en ekonomi i balans med budget. Den låga investeringsvolymen ger fortsatt tillfälligt ett större överskott i kapitalkostnadsbudgeten. Detta tillsammans med ett antal andra positiva poster ger att förvaltningen för närvarande kan täcka upp kostnadsökningar, beroende på den rådande inflationen, exempelvis inom måltid, kommunikation samt beräknat intäktsstapp för Almedalsveckan.

En ökning av antalet anställda har skett successivt under det gångna året, bland annat utifrån tillsättning av tjänster för nya uppdrag, återbesättning av vakanser samt tillfälliga anställningar vid projekt. En återgång till mera normala sjuktal har skett under perioden.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Anna Derwinger-Hallberg, bitr. förvaltningschef, Annelie Ahlström, HR-chef samt Charlotte Fahlén, ekonomichef, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Månadsrapport april 2023

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-12

RS § 149 Månadsrapport april 2023 - Räddningstjänsten

Ärendenummer: RS 2023/1093

Paragraf föregående instans: AU § 115

Regionstyrelsens beslut

- Månadsrapport april 2023 godkänns.

Sammanfattning

Det pågår en omställning i organisationen med syfte att frigöra arbetstid för att kunna utföra mer förebyggande arbete och tillsyn samt att inom ramen för totalförsvaret återuppbygga förmåga till *Räddningstjänst Under Höjd Beredskap* (RUHB). Rekryteringen av två nya enhetschefer, två brandinspektörer och två styrkeledare har avslutats. Förändringen kommer vara driftsatt fullt ut efter semesterperioden.

Personalvolymen har ökat något för att ha större reserv för korttidsfrånvaro och semester så att oövertidsuttaget kan minskas. Under året sker två stora förändringar som kommer påverka räddningstjänsten, införande av ett nytt pensionssystem och en skärpt tolkning från EU om minst 11 timmars nattvila per dygn. Det senare kommer innebära stor omställning i arbetsscheman, konsekvensen för personalkostnaderna är i nuläget inte klara.

Räddningstjänstens nya övningsfält har planerats sedan flera år tillbaka och avsikten är att den första etappen ska färdigställas 2023.

Första tertialet 2023 visar ett underskott med 1 691 tkr vilket är något bättre jämfört med samma period 2022.

Räddningstjänsten lämnar samma prognos som vid delår 1 det vill säga ett underskott för helåret på 5,8 mnkr. Detta beror till största delen på personalkostnader då Slite brandstation bemannas av heltidsanställda i stället för med RiB-personal (räddningstjänstpersonal i beredskap).

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Lars-Göran Uddholm, räddningschef, samhällsbyggnadsförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på samhällsbyggnadsförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Månadsrapport april 2023 - Räddningstjänsten

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-04

RS § 150 Ägardirektiv Gotlandshem 2024-2027

Ärendenummer: RS 2023/303

Paragraf föregående instans: AU § 140

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Föreslagna mål för AB Gotlandshem fastställs i enlighet med Region Gotlands styrmodell.
- Ägardirektiv för AB Gotlandshem fastställs med föreslagna ändringar.

Jäv

Johan Malmros (C) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

AB Gotlandshems nuvarande ägardirektiv gäller till och med 2023-12-31. Med anledning av detta har ett nytt ägardirektiv tagits fram för perioden 1 januari 2024 – 31 december 2027.

Som underlag för förändringar har hänsyn tagits till lagstiftning och påverkande omvärldsfaktorer. Som vägledning i arbetet har ”*Ägardirektiv till allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag – en handledning*”, utgiven av SKR tillsammans med SABO används. Utöver detta har en fördjupning gjorts kring ekonomiska mål med stöd från KPMG.

I arbetsutskottet föredrogs ärendet av Ulrika Widange, verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen. Arbetsutskottet lämnade ärendet utan eget yttrande till regionstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Johan Malmros (C) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Saga Carlgren (V) yrkar att:

Under rubrik 2 Verksamhetens inriktning punkt 2 stryka *avyttra och ombilda* och ersätta med *Förvärva, bebygga och förvalta fastigheter. Sammantaget över en tioårsperiod ska antalet hyresrätter för bolaget öka.*

Under rubrik 2 Verksamhetens inriktning punkt 6 lägga till *studenter* i listan över målgrupper.

Under rubrik 4 Mål punkt 2 ändra formuleringen angående underhållsskuld till *aktivt minska nuvarande underhållsskuld, såsom den är definierad år 2022.*

Under rubrik 4 Mål punkt Verksamhetsmål under perioden 2024-2027 stryka nuvarande text och ersätta med följande:

Under perioden ska 600 nya hyreslägenheter byggas. Varav minst 200 ska vara färdigbyggda och inflyttningsklara senast 2026, byggandet av minst 200

lägenheter ska vara påbörjat senast 2026 och minst 200 lägenheter ska vara påbörjade på så sätt att godkända bygglov finns senast 2027. Minst två projekt ska genomföras utanför Visby.

Jennifer Medin (MP) yrkar att:

Under rubrik 2. Verksamhetens inriktning första meningen ändras till *hållbar* tillväxt, andra meningen ändras till därigenom *vara delaktig* i att säkerställa. Ändring enligt: Bolaget ska genom bostadsförsörjning främja en hållbar tillväxt över hela regionen och därigenom vara delaktig i att säkerställa framtida arbetskraft på Gotland.

Under rubrik 2. Verksamhetens inriktning punkt 8 stryka ordet *möjlighet*. Ändring enligt: Erbjudna hyresgästerna boendeinflytande.

Under rubrik 4. Mål underrubrik De finansiella målen under perioden 2024-2027 ändra till *minst* 25 procent soliditet. Ändring enligt: följsam prognos och plan för att nå en avkastning på totalt kapital om 4 procent och soliditet om minst 25 procent i enlighet med tioårsplanen.

Under rubrik 6. Ägarens kontroll och insyn stryka punkten Köp och försäljning av strategiskt och/eller större fastighetsbestånd och i stället lägga till:

- Försäljning av fastigheter (inklusive ombildningar)
- Planer och inriktning för strategiska fastighetsköp
- Långsiktiga strategier kring byggande av andra upplåtelseformer än hyresrätter

Under rubrik 7. Samordning och dialog lägga till:

En gång per år genomförs ägardialog där bolagets styrelse samt VD träffar Regionstyrelsen och Regiondirektör, så rapporteras i huvudsak status på de aktuella uppdrag som ägaren givit bolaget. Dialogen kan ske digitalt om ägaren önskar.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag på Jennifer Medin (MP) yrkande om att ändra till *minst* 25 procent soliditet.

Eva Nypelius (C) yrkar bifall till Jennifer Medin (MP) yrkande om att ändra till *minst* 25 procent soliditet.

Johan Asplund (KD) yrkar att Gotlandshem skall tillåtas handla med fastigheterna, samt att bygga för försäljning, efter konsultation med ägaren, samt att tillåta upplåtelseformen hyrköp.

Meit Fohlin (S) yrkar att:

Under rubrik 2 Verksamhetens inriktning, punkt 3 ändra till *Utveckla goda, trygga och attraktiva bostadsområden genom god gestaltad livsmiljö.*

Under rubrik 2 Verksamhetens inriktning, punkt 8 ändra till *“och verka för god samverkan med hyresgästernas företrädare”.*

Under rubrik 2 Verksamhetens inriktning punkt 2 ändra till *“Förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja”* så att formuleringen följer bolagsordningen.

Eva Nypelius (C) yrkar bifall till Meit Fohlin (S) yrkande att ändra punkt 2 till *Förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja* så att formuleringen följer bolagsordningen.

Eva Nypelius (C) yrkar att under rubrik 2 Verksamhetens inriktning punkt 3 efter god gestaltad livsmiljö lägga till *med blandade boendeformer och boendekategorier.*

Oscar Lindster (S) yrkar bifall till Eva Nypelius (C) yrkande om *blandade boendeformer och boendekategorier.*

Ordförande inleder med att ställa proposition på Saga Carlgren (V) yrkande att under rubrik 2 stryka *avyttra och ombilda* mot eget yrkande att ändra till *Förvärva, äga, bebygga, förvalta, förädla och försälja* så att formuleringen följer bolagsordningen och finner att eget yrkande bifalls.

Ordförande ställer proposition på Johan Asplund (KD) yrkande om hyrköp och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgren (V) yrkande att lägga till *studenter* i listan över målgrupp och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgren (V) yrkande om underhållsskuld och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgren (V) yrkande gällande verksamhetsmål med fler bostäder och finner att det avslås. Votering begärs.

I omröstningen gäller ja-röst för att avslå yrkandet och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 14 ja-röster: Andreas Unger (M), Eva Nypelius (C), Filip Reinhag (S), Aino Friberg Hansson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Sara Vilhelmsson (M), Mariette Nicander (M) Bibbi Olsson (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (KD), Jennifer Medin (MP), Lars Engelbrektsson (SD) och Meit Fohlin (S), samt 1 nej-röst: Saga Carlgren (V). Regionstyrelsen beslutar att yrkandet avslås.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medin (MP) yrkande att lägga till *hållbar* så det blir *“Främja en hållbar tillväxt”* samt i resten av mening *“och*

därigenom vara delaktig i att säkerställa framtida arbetskraft på Gotland” och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medin (MP) yrkande att under rubrik 2 Verksamhetens inriktning punkt 8 stryka ordet *möjlighet* och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medin (MP) yrkande att ändra till *minst 25 %* soliditet och Saga Carlgrens (V) yrkande att inte ändra lydelsen och finner att Jennifer Medin (MP) yrkande bifalls.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medin (MP) yrkande om ändring under rubrik 6. Ägarens kontroll och insyn och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Jennifer Medin (MP) yrkande om ändring under rubrik 7 och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande att under rubrik 2 Verksamhetens inriktning, punkt 3 ändra till *Utveckla goda, trygga och attraktiva bostadsområden genom god gestaltad livsmiljö* och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Eva Nypelius (C) yrkande om att efter god gestaltad livsmiljö lägga till *med blandade boendeformer och boendekategorier* och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande att under rubrik 2 Verksamhetens inriktning, punkt 8 ändra till *och verka för god samverkan med hyresgästernas företrädare* och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag att föreslagna mål för AB Gotlandshem fastställs i enlighet med Region Gotlands styrmodell och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag att fastställa Ägardirektivet för AB Gotlandshem med föreslagna ändringar och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ägardirektiv till allmännyttiga kommunala bostadsaktiebolag – en handledning (SABO & SKR)

Lag (2010:879) om allmännyttiga kommunala bostadsbolag

Kommunallag (2017:725)

Aktiebolagslag (2005:551)

God ekonomisk hushållning i kommuner och landsting (Regeringens proposition 2003/04:105)

Ägardirektiv AB Gotlandshem 2024-2027

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-04

Skickas till
AB Gotlandshem

RS § 151   Regionfullmäktiges prioriteringar och mål 2024 – 2027

Ärendenummer: RS 2022/2096

Paragraf föregående instans: AU § 141

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Förslag till regionfullmäktiges prioriteringar för perioden 2024-2027 godkänns.
- Förslag till regionfullmäktiges mål för 2024 godkänns med bifallna revideringar.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-06-16 (§ 108) att anta en ny styrmodell för koncernen Region Gotland.

Regionfullmäktiges prioriteringar pekar ut vad som är viktig för Region Gotland, under perioden 2024 - 2027, för att skapa bästa möjliga livskvalitet för alla som bor och verkar på Gotland.

Förslag till regionfullmäktiges prioriteringar är:

Region Gotland ska prioritera:

- en skyndsam energi- och klimatomställning,
- ett hållbart växande Gotland
- hälsofrämjande arbete och utveckla tidiga förebyggande insatser
- god arbetsmiljö genom aktivt ledarskap och medarbetarskap
- samverkan och planering av beredskapsarbetet

För att styra och prioritera fastställer regionfullmäktige mål för nämnder och bolag. Nämnder och bolag ansvarar inför regionfullmäktige att verkställa regionfullmäktiges mål. Målen tydliggör politiska prioriteringar. Regionfullmäktiges mål tas fram genom att nämnderna föreslår verksamhetsnära mål som är få till antalet och som utgår från nämndens uppdrag. Mål för helägda bolag har tagits fram i samband med att nya ägardirektiv ska beslutas. Målen ska främst rikta sig till de Region Gotland är till för och nämnden eller bolaget ska kunna påverka måluppfyllelsen (rådighet). Målen kan ha olika tidsperioder, mellan 1 till 4 år, men ska kunna följas upp och utvärderas årligen. Målen utgår från problem, utmaningar och behov av förbättringar/förflyttningar och ska uttrycka förväntade resultat.

Förslag till regionfullmäktiges mål är:

Förslag regionfullmäktiges mål efter beredning	Berörd nämnd/bolag
Andelen medarbetare inom Region Gotland som kan rekommendera sin arbetsplats till andra ska årligen förbättras.	Samtliga nämnder
Region Gotland har en myndighetsutövning, i förhållande till företag, där nöjdhetsindex ökar årligen per myndighetsområde och är högre än rikssnittet år 2027.	RS, TN, MBN
Region Gotlands koldioxidutsläpp ska minska årligen. Under perioden 2024-2027 ska den genomsnittliga minskningen uppgå till 15 procent per år.	Samtliga nämnder och Gotlandshem
Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1000 till mandatperiodens slut	Samtliga nämnder
Öka andelen barn och unga (0-18 år) som upplever kultur årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027.	RS
Andelen barn och unga, personer med funktionsnedsättning samt personer 65 år och äldre som rör sig minst 1 timme/dag ska öka årligen och med totalt 10 procent under perioden 2024-2027.	RS
Öka andelen mat som äts upp i skolrestaurangerna genom att minska svinet årligen och med totalt 25 procent under perioden 2024-2027.	RS
Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent.	RS
Andelen nya beslut om regionala utvecklingsmedel (anslag 1:1) som är hållbarhetssäkrade ska öka årligen och uppgå till 100 % år 2027.	RS
Samtliga individer i akut behov av hjälp ska nås av räddningstjänsten inom 30 minuter.	RS
Andelen individer i akut behov av hjälp som nås av räddningstjänsten inom 15 minuter ska årligen uppgå till 60 procent.	RS
Räddningstjänstens tillsynstillfällen av publika lokaler och övriga verksamheter uppgår till 200/år, under perioden 2024-2027.	RS
Andelen utbildade undersköterskor/stödassistenter i äldreomsorgen och omsorgen om funktionshindrade ska öka årligen och vara minst 75 procent år 2027.	SON
Sjukfrånvaron inom äldreomsorgen ska minska årligen och totalt med 40 % under perioden 2024 – 2027.	SON
Andelen egen personal ska öka årligen och uppgå till minst 95 procent 2027	HSN

Den genomsnittliga beläggningen i slutenvården ska minska årligen och inte överstiga 85 procent år 2027, genom ett kvalitativt och effektivt omhändertagande på alla vårdnivåer.	HSN
Förtroendet för vårdcentralerna på Gotland ska öka och vara högst i landet år 2025.	HSN
Patientens upplevelse av kontinuitet och koordinering i primärvården ska öka årligen och vara minst i nivå med riket år 2027.	HSN
Andelen elever i årskurs 9 som uppnår behörighet till gymnasieskolan ska öka med 0,5 procentenheter per år under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Likvärdigheten inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever som skattar gott psykiskt välbefinnande ska öka årligen med 0,5 procentenheter under perioden 2024-2027.	BUN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan med examen inom 4 år ska öka årligen och med totalt 5 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen elever inom den kommunala gymnasieskolan som i elevenkäten svarar ”mycket bra” eller ”bra” på frågan ”Hur mår du rent allmänt”, ska öka årligen och med totalt 4 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen invånare 16–29 år som varken arbetar eller studerar ska minska årligen och med totalt 1 procentenhet till 2027.	GVN
Andelen invånare 25–64 år med gymnasial utbildning ska öka årligen och med totalt 2 procentenheter till 2027.	GVN
Andelen utrikes födda 20-64 år med egen försörjning ska öka årligen och med totalt 2 procentenheter till 2027.	GVN
Minska mängden tidningar och förpackningar i hushållens restavfall årligen och med totalt 25 kilo per hushåll under perioden 2024-2027.	TN
Minska vattenförbrukningen per person årligen och med totalt 20 procent per person under perioden 2024-2027.	TN
Öka kollektivtrafikens marknadsandel årligen för att nå 10 procent år 2027.	TN
Möjliggöra för 500 bostäder per år på hela Gotland under perioden 2024-2027.	MBN
Patientnämnden ska medverka i minst 5 samverkansmöten med berörda vårdgivare årligen under perioden 2024-2025.	PAN
Andelen årsredovisningar som behöver kompletteras ska vara högst 40 procent under 2024.	ÖFN

Antalet digitalt inlämnade års-eller sluträkningar ska öka med minst 20 under 2024.	ÖFN
Antalet nya ställföreträdare som inte har anknytning till sin huvudman, ska öka under 2024.	ÖFN
En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.	AB Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa en positiv utveckling av driftnettot.	AB Gotlandshem
Vid utgången av år 2027 ska bolaget påvisa följsam prognos och plan för att nå en avkastning på totalt kapital om 4 procent och soliditet om minst 25 procent i enlighet med tioårsplanen skulder.	AB Gotlandshem

Bedömning

Efter beredning föreslås förslag på prioriteringar och mål för regionfullmäktige. Prioriteringarnas syfte är att tydliggöra inom vilka områden det är angeläget att Region Gotland åstadkommer en förflyttning under perioden 2024-2027. Prioriteringarna har även till syfte att bidra till att vision och mål i Vårt Gotland 2040 uppnås.

Målens syfte är att tydliggöra inom vilka områden förflyttning ska ske, för respektive nämnd samt helägt bolag, de kommande åren. Samtliga mål utgår från nämnds/helägt bolags uppdrag.

Bedömningen är att prioriteringarna speglar den avsiktsförklaring som majoriteten presenterat och att Region Gotland har möjligheter, utifrån sitt uppdrag, att bidra till prioriteringarna. Bedömningen är även att de förslag till mål som presenteras, och där förslag till revidering finns efter beredning, är mål som följer den av regionfullmäktige beslutade styrmodellen.

Flera av målen som föreslås är kostnadsdrivande. Region Gotland har ett omfattande uppdrag. Prognoser visar att intäkter i form av skatter och bidrag inte ökar i samma omfattning som kostnaderna. Det är därför av stor vikt att även väga in den ökade kostnaden respektive mål och måluppfyllelse genererar. Beredningen av förslag till regionfullmäktiges mål har inte tagit hänsyn till denna aspekt.

I arbetsutskottet lämnade ärendet utan eget yttrande till regionstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Ulrika Jansson, ekonomidirektör, regionstyrelseförvaltningen. Regionstyrelsen informeras om att tidigare ingick ekonomiska riktlinjer i styrkortet, men med ny styrmodell behöver nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning tas fram. Uppdrag om det, samt om

att genomföra en finansiell analys över tio år ges i ärende Budget 2024-2026 § 152. Förvaltningen föreslår, utifrån ovan, under mötet att de tre ekonomiska målen stryks ur måldokumentet för att istället tas om hand i de *Ekonomiska riktlinjer för god ekonomisk hushållning* som ska tas fram samt utifrån ekonomisk analys över 10 år.

Meit Fohlin (S) yrkar på följande:

Förvaltningens på mötet presenterade förslag till mål och prioriteringar, där de långsiktigt finansiella målen stryks och hanteras i separat i uppdrag givet i ärende Budget 2024-2026 § 152 står som huvudförslag.

Lägga till mål att *Öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1000 till mandatperiodens slut.*

Under Gotlandshem sista mål lägga till *minst 25 % soliditet.*

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till Meit Fohlin (S) yrkande om att ta bort de finansiella målen och att det förslaget anses vara huvudförslaget.

Eva Nypelius (C) yrkar avslag till Meit Fohlin (S) yrkande och önskar att förvaltningens initiala förslag där de finansiella målen framgår kvarstår som huvudförslag.

Oscar Lindster (S) och Johan Malmros (C) yrkar bifall till Meit Fohlin (S) yrkande om att lägga till mål gällande att öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1000 till mandatperiodens slut.

Saga Carlgren (V) yrkar att Gotlandshems mål: En nyproduktion av minst 300 bostäder ska ha påbörjats under perioden 1 januari 2024 till 31 december 2027, varav minst två projekt ska genomföras utanför Visby. Påbörjad nyproduktion räknas från det att ansökan om bygglov är inlämnad till Region Gotland.

ersätts med följande:

Under perioden ska 600 nya hyreslägenheter byggas. Varav minst 200 ska vara färdigbyggda och inflyttningsklara senast 2026, byggandet av minst 200 lägenheter ska vara påbörjat senast 2026 och minst 200 lägenheter ska vara påbörjade på så sätt att godkända bygglov finns senast 2027. Minst två projekt ska genomföras utanför Visby.

Johan Malmros (C) yrkar på följande:

För socialnämnden lägga till mål:

Under perioden 2024-2027 ska andelen nöjda brukare i gruppbostad LSS öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 80 procent.

För regionstyrelsen lägga till mål:

Öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent under perioden 2024-2027.

Öka andel Gymnasieelever som äter skollunchen till 80 procent under perioden 2024-2027.

För regionstyrelsen stryka mål:

Under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen. Målet är att andelen år 2027 ska vara 40 procent.

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till Johan Malmros (C) yrkande om tillägg av mål för socialnämnden samt yrkande om att lägga till mål gällande att öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent under perioden 2024-2027.

Oscar Lindster (S) yrkar att följande mål stryks för barn- och utbildningsnämnden:

Andelen behörig pedagogisk personal inom förskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027

Andelen behörig pedagogisk personal inom grundskolan ska öka årligen under perioden 2024-2027

Andelen behörig pedagogisk personal inom fritidshem ska öka årligen under perioden 2024-2027

Andelen behörig pedagogisk personal inom anpassad grundskola och gymnasieskola ska öka årligen under perioden 2024-2027

Oscar Lindster (S) yrkar att ovanstående fyra mål ersätts med:

Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027.

Johan Malmros (C) yrkar bifall till Oscar Lindster (S) yrkande.

Ordförande tar beslutet i flera steg och ställer först proposition på eget yrkande att regionstyrelseförvaltningens förslag utan finansiella mål anses vara huvudförslaget och Eva Nypelius (C) yrkande att regionstyrelseförvaltningens förslag med finansiella mål anses vara huvudförslag och finner att eget yrkande vinner bifall.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för att bifalla Meit Fohlin (S) yrkande att se regionstyrelseförvaltningens förslag utan de finansiella målen som huvudförslag och nej-röst för bifall till Eva Nypelius (C) yrkande om bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag där de finansiella målen kvarstår. Omröstningen ger 12 ja-röster: Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Aino

Friberg Hansson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Sara Vilhelmsson (M), Mariette Nicander (M), Johan Asplund (KD), Saga Carlgren (V), Jennifer Medin (MP), Lars Engelbrektsson (SD), och ordförande Meit Fohlin (S) och 3 nej-röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C).

Regionstyrelsen beslutar i enlighet med Meit Fohlin (S) yrkande att de långsiktigt finansiella målen stryks ur regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande att lägga till mål gällande att öka antalet invånare i ålder 20-64 med minst 1000 till mandatperiodens slut och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande gällande mål för Gotlandshem och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgren (V) yrkande att ändra Gotlandshems mål rörande nyproduktion och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) yrkande om tillägg av mål för socialnämnden och finner att det avslås.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för att avslå Johan Malmros (C) yrkande och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 8 ja-röster: Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Aino Friberg Hansson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Sara Vilhelmsson (M), Mariette Nicander (M) och ordförande Meit Fohlin (S) och 7 nej-röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (KD), Saga Carlgren (V), Jennifer Medin (MP) och Lars Engelbrektsson (SD).

Regionstyrelsen beslutar att avslå Johan Malmros (C) yrkande om tillägg av mål för socialnämnden.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) yrkande att lägga till mål om att öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent under perioden 2024-2027 och finner att det avslås.

Votering begärs. I omröstningen gäller ja-röst för att avslå Johan Malmros (C) yrkande och nej-röst för att bifalla yrkandet. Omröstningen ger 8 ja-röster: Andreas Unger (M), Filip Reinhag (S), Aino Friberg Hansson (S), Thomas Karlström (S), Oscar Lindster (S), Sara Vilhelmsson (M), Mariette Nicander (M) och ordförande Meit Fohlin (S) och 7 nej-röster: Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C), Eva Ahlin (C), Johan Asplund (KD), Saga Carlgren (V), Jennifer Medin (MP) och Lars Engelbrektsson (SD).

Regionstyrelsen beslutar att avslå Johan Malmros (C) yrkande att lägga till mål om att öka andelen närproducerade livsmedel med 10 procent under perioden 2024-2027.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) yrkande att lägga till mål om att öka andel Gymnasieelever som äter skollunchen till 80 procent under perioden 2024-2027 och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) yrkande att stryka mål gällande att under perioden 2024-2027 ska andelen ekologiska livsmedelsinköp öka årligen och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Oscar Lindster (S) yrkanden att för barn- och utbildningsnämnden stryka fyra mål och ersätta dem med *Andelen behörig pedagogisk personal inom nämndens verksamheter ska öka årligen under perioden 2024-2027* och finner att de bifalls.

Ordförande ställer proposition på förslag till regionfullmäktiges prioriteringar för perioden 2024-2027 och finner att det bifalls.

Ordförande ställer proposition på förslag till regionfullmäktiges mål för 2024 och finner att det bifalls med bifallna revideringar.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 108

Regionstyrelsen 2023-01-24, § 9

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-26

Skickas till

Samtliga nämnder

Gotlandshem AB

RS § 152   Budget 2024-2026

Ärendenummer: RS 2023/7

Paragraf föregående instans: AU § 142

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Planeringsförutsättningar för driftsbudget 2024 fastställs.
- Investeringsbudget 2024-2025 med plan 2026-2028 fastställs.
- Tekniska nämnden får i uppdrag att återkomma senast 21 augusti med förslag till fördelning av budget per nämnd för höjda internhyror samt försörjningsavdelningens höjda priser.
- Personalkostnadskompensationen fördelas med ett generellt påslag till samtliga nämnder.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att ta fram en process för att säkerställa att det finns resurser för att genomföra de investeringar som äskas i investeringsbudgeten. Uppdraget ska återrapporteras till regionstyrelsen i mars 2024.
- Regionstyrelsen, Tekniska nämnden och Miljö- och byggnämnden får i uppdrag att se över Region Gotlands process och för direktanvisning av mark för andra upplåtelseformer än hyresrätter. Återrapportering sker till regionstyrelsen i oktober.

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram nya riktlinjer för god ekonomisk hushållning. De nya riktlinjerna ska bland annat innehålla nya finansiella mål.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomföra en långsiktig finansiell analys.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över riktlinjerna för investeringsprocessen.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen 27 september med förslag till ramjustering för nämnderna till följd av höjd internränta samt prisförändringar för resultatenheter inom teknikförvaltningen och regionstyrelseförvaltningen.
- Kalkylutrymme för priskompensation ska uppgå till 55 mnkr per år i resultatplanen.
- Kalkylutrymme för personalkostnadskompensation ska vara 130 mnkr 2025 och därefter öka med 5 mnkr per år.
- Redovisningen av uppdraget att titta på olika alternativ för att hantera kommande års ansträngda läge godkänns. (RS 2023-02-22, § 72)
- Redovisningen av uppdraget att se över de olika posterna i plankalkylen godkänns. (RS 2022-05-24, § 173)

- Redovisningen av uppdraget att slutrapportera effekterna av åtgärder som genomförts med utgångspunkt i effektiviseringsprogrammet godkänns. (RS 2022-05-24 § 178)
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram plan för information kring Region Gotlands utmaning att som landets enda ö-region och minsta sjukvårdsregion klara hantera sjukvården framgent - särskilt i relation till beredskapsläget.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med samtliga förvaltningar ta fram plan som möjliggör att ta större kliv i digitalisering och automatisering i syfte att minska behov av arbetskraft.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomlysas arbetssätt för och ta fram en ny rutin för hur arbeta med medborgarförslag kan bli mer effektivt och strukturerat.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda införande av förmånscyklar.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med plan för hur samordning mellan regionala utvecklingsuppdraget och det kommunala uppdraget ska stärkas för ökad effektivitet och genomförandekraft.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser inom Region Gotland.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med teknikförvaltningen se över processen för investeringsbudgetering i syfte att åstadkomma en robust process där både prioriterat behov, tillgång till driftmedel och tillgänglig kapacitet formar en realistisk budget. Uppdraget skall också innefatta bedömning om vilka fördelar en regiongemensam projekthantering skulle kunna innebära avseende organisation, systemstöd och principer för styrning, prioritering och uppföljning.
- Regionstyrelseförvaltningen ska tillsammans med teknikförvaltningen ta om hand erfarenheter av Sommarserviceutredningen och göra gemensam plan kring hantering av det analys visar.

Sammanfattning

Samtliga partier har ställt sig bakom upprättat budgetförslag som ger nämnderna planeringsunderlag inför 2024. Slutligt beslut om budgetramar ska fattas av regionfullmäktige i november.

Region Gotland befinner sig, liksom de flesta regioner och kommuner i ett exceptionellt ekonomiskt läge. Den höga inflationen har bland annat medfört kraftigt höjda pensionskostnader både år 2023 och 2024 för att sedan, enligt nu tillgängliga prognoser, hamna på en mer normal nivå 2025 och framåt. Den finansiella ställningen för regionen var vid bokslutsdagen 2022-12-31 stark.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras enstaka år i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv kan tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl är till exempel stark finansiell ställning.

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret. Att i verksamheten genomföra kraftiga nedskärningar 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheterna men även för invånarna. Det är inte god ekonomisk hushållning att bromsa så kraftigt som det skulle behövas för att upprätta en budget där intäkterna överstiger kostnaderna. Därför är bedömningen att det budgeterade resultatet kommer att behöva bli negativt 2024 om inte staten skjuter till kraftigt höjda statsbidrag. Att budgetera med ett underskott innebär ett avsteg från Region Gotlands policy för ekonomistyrning.

Skatteintäkterna i det nu upprättade budgetförslaget är beräknade enligt prognos från 27 april 2023 och hänsyn har tagits till övriga kända förändringar i finansförvaltningen. Pensionskostnaderna är beräknade enligt den senaste prognosen från mars 2023 av regionens pensionsadministratör Skandia. Ingen utdelning från GEAB har budgeterats för perioden 2024-2026. Reavinster och exploateringsvinster har upptagits med 10 mnkr var per år, dvs totalt 20 mnkr per år.

I budgetförslaget finns en generell personalkostnadskompensation på 133,5 mnkr. Resursfördelningsmodellerna har beaktats samtliga år och utgår från befolkningsprognosen från mars 2023. För 2024 innebär det en ramökning med totalt 96 mnkr. I det upprättade budgetförslaget finns ett effektiviseringskrav på nämnderna på 52 mnkr. Ramtillskott för interna prisökningar och externa avtal har beräknats till 93 mnkr. Inga andra ramtillskott till nämnderna har föreslagits just nu.

Det budgeterade resultatet för 2024 beräknas efter dessa justeringar att uppgå till minus 135 mnkr.

Investeringsbudgeten uppgår 2024 till totalt 739 mnkr varav investeringar i skattefinansierad verksamhet till 577 mnkr inklusive strategiska investeringar. 2025 uppgår investeringsbudgeten till totalt till 881 mnkr varav investeringar i skattefinansierad verksamhet till 628 mnkr.

Bedömning

God ekonomisk hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt och ett verksamhetsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret.

Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat.

Verksamhetsperspektivet tar sikte på regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt. Det bedöms inte som möjligt att klara stora kostnadsökningar för pensioner utan att det får stora negativa effekter för verksamheten och invånarna.

Enligt kommunallagen ska budgeten alltid upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Undantag får göras i den utsträckning som medel från en resultatutjämningsreserv tas i anspråk eller om det finns synnerliga skäl. Synnerliga skäl kan exempelvis vara om man har en stark finansiell ställning eller om man haft omstruktureringskostnader av engångskaraktär eller andra skäl som kan försvaras med ett mycket väl motiverat resonemang om god ekonomisk hushållning.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att regionens finansiella ställning är stark. Det egna kapitalet täcker hela pensionsförpliktelsen, de likvida medlen uppgick på balansdagen 2022-12-31 till 401 mnkr, pensionsmedlen till 456 mnkr och låneskulden är förhållandevis låg och uppgår till 385 mnkr. Det finns också 364 mnkr avsatta i resultatutjämningsreserven.

De kraftigt ökade pensionskostnaderna bedöms vara av tillfällig karaktär och inte en permanent högre kostnadsnivå som regionen långsiktigt behöver anpassa sig till. Dessa kostnadsökningar har inte heller någon likviditetspåverkan. Att i verksamheten tillfälligt behöva genomföra nedskärningar 2023 och 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna. Förutom minskat utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns utmaningar.

Det är dock viktigt att poängtera att nämnderna med det här förslaget får tydliga planeringsförutsättningar för 2024. Om det sker en plötslig förändring i svensk ekonomi eller om staten skjuter till ytterligare statsbidrag så att intäkterna för Region Gotland ökar finns möjlighet att justera nämndernas ramar i samband med budgetavstämningen i oktober.

I arbetsutskottet föreslogs att investeringsbudget 2024-2025 och investeringsplan 2026-2028 fastställs och att övriga delar i ärendet överlämnas till regionstyrelsen utan eget yttrande.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att beslutspunkt 1 ändras från driftbudget 2024 fastställs till planeringsförutsättningar för driftsbudget 2024 fastställs.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Sammanfattning av driftbudget 2024 (mnkr)

Personalkostnadskompensation	133,5 mnkr
Resursfördelningsmodeller	96 mnkr
Interna priser och externa avtal	93 mnkr
Ramtillskott	0
Tidigare beslut om ramtillskott	2 mnkr
Effektivisering enligt plan	- 52 mnkr
Summa ramutökning, 4,4 %	273 mnkr

Investeringsbudget 2024-2025 (mnkr)

	2024	2025
Regionstyrelsen (regionstyrelseförvaltningen)		
- Investeringspott	6,0	6,0
- Lokalinvesteringar, kök	10,0	10,0
- IT-investeringar	32,0	37,0
- Minnesmärke Almedalen	1,0	
<i>Strategiska investeringar</i>		
- Badhus	60,0	140,0
Räddningstjänsten		
- Investeringspott	8,0	8,0
Miljö- och byggnämnden (samhällsbyggnadsförvaltningen)		
- Investeringspott	0,5	0,5

Tekniska nämnden (teknikförvaltningen) (Skattefinansierad verksamhet)		
- Investeringspott	10,0	10,0
- Mark- och stadsmiljö, gator & vägar	30,0	30,0
- Belysning Visby innerstad		14,0
- Upprustning och åtgärder Norderstrand/Kruttornet		11,2
- Obligatorisk ventilationskontroll	15,0	15,0
- Investeringar fastighetsägaransvar	70,0	70,0
- Utveckling av fastigheter	0,5	0,5
- Solceller på fastigheter	5,0	5,0
- Utbyte av lysrör och armaturer till LED	20,0	20,0
- Ställverk Visby lasarett	6,0	
- Reservkraft och ställverk Korpen särskilt projekt	19,0	31,0
- Hamnverksamhet	4,0	8,0
Summa investeringar skattefinansierad verksamhet	179,5	214,7
Investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet		
- VA-verksamhet	75,0	75,0
- Visby vattenförsörjning	50,0	133,0
- Avfallsverksamhet	8,0	33,0
- Linjehamn	9,4	8,0
- Ombyggnad fenderverk FL 7	19,8	
- Ombyggnad hamnterminal	0	4,0
Summa investeringar i avgiftsfinansierad verksamhet	162,2	253,0
Barn- och utbildningsnämnden (utbildnings- och arbetslivsförvaltningen)		
- Investeringspott	15,0	15,0

- Lokalinvesteringar förskola	20,0	40,0
- Lokalinvesteringar grundskola, anpassad skola	4,0	4,0
- Alléskolan	47,0	
- Möbler Alléskolan	2,5	
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden (utbildnings- och arbetslivsförvaltningen)		
- Investeringspott	5,5	5,5
- Lokalinvesteringar vuxenutbildning	5,0	
Socialnämnden (socialförvaltningen)		
- Investeringspott	8,0	8,0
- Äldreboende Klintehamn	70,0	65,0
Hälso- och sjukvårdsnämnden (hälso- och sjukvårdsförvaltningen)		
- Investeringspott	40,0	40,0
- Lokalinvesteringar	20,0	20,0
- Gasarmer och pendlar	4,0	
- Patientkallelsesystem	27,0	
- Angiografiutrustning	7,0	
- Datortomograf DT	14,0	
- Infusionspumpar	5,0	
Total investeringsbudget	739,2	880,7
varav skattefinansierad verksamhet	517,0	487,7
varav avgiftsfinansierad verksamhet	162,2	253,0
varav strategiska investeringar	60,0	140,0

Meit Fohlin (S) yrkar på följande förslag på uppdrag:

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram plan för information kring Region Gotlands utmaning att som landets enda ö-region och minsta sjukvårdsregion klara hantera sjukvården framgent - särskilt i relation till beredskapsläget.

Regionstyrelsen, tekniska nämnden och miljö- och byggnämnden får i uppdrag att se över Region Gotlands process och för direktanvisning av mark för andra upplåtelseformer än hyresrätter. Åtterrapporering sker till regionstyrelsen i oktober.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samverkan med samtliga förvaltningar ta fram plan som möjliggör att ta större kliv i digitalisering och automatisering i syfte att minska behov av arbetskraft.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att genomlysa arbetssätt för och ta fram en ny rutin för hur arbeta med medborgarförslag kan bli mer effektivt och strukturerat.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda införande av förmånscyklar.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med plan för hur samordning mellan regionala utvecklingsuppdraget och det kommunala uppdraget ska stärkas för ökad effektivitet och genomförandekraft.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda hur olika boendeformer för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser inom Region Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda instegsboenden/tillfälliga boenden för nyrekryterade medarbetare i Region Gotland och/eller i samverkan med andra som delar behovet.

Regionstyrelseförvaltningen får tillsammans med teknikförvaltningen i uppdrag att ta om hand erfarenheter av Sommarserviceutredningen och göra gemensam plan kring hantering av det analys visar.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med teknikförvaltningen se över processen för investeringsbudgetering i syfte att åstadkomma en robust process där både prioriterat behov, tillgång till driftmedel och tillgänglig kapacitet formar en realistisk budget. Uppdraget skall också innefatta bedömning om vilka fördelar en regiongemensam projekthantering skulle kunna innebära avseende organisation, systemstöd och principer för styrning, prioritering och uppföljning. *Ett uppdrag som gemensamt framarbetas på sammanträdet av Centerpartiets och Socialdemokraternas representanter.*

Eva Nypelius (C) yrkar bifall till två av Meit Fohlin (S) förslag på uppdrag:

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att tillsammans med teknikförvaltningen se över processen för investeringsbudgetering.

Regionstyrelseförvaltningen och teknikförvaltningen får i uppdrag att ta hand om erfarenheter av sommarserviceutredningen.

Eva Nypelius (C) yrkar avslag på 3 av Meit Fohlin (S) uppdragsyrkanden

Regionstyrelseförvaltningen ska utreda införande av förmånscyklar.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med plan för hur samordning mellan regionala utvecklingsuppdraget och det kommunala uppdraget ska stärkas för ökad effektivitet och genomförandekraft.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utreda hur boenden för äldre kan minska behovet av omsorgsinsatser.

Johan Malmros (C) yrkar på följande uppdrag:

Kraftsamla på kompetensutveckling

De insatser som hittills har genomförts med införande av läkemedelsautomater och digital natttillsyn inom hemtjänsten visar på att det finns stora effekter att hämta, då personal kan frigöras till att ge vård och omsorg där den mänskliga kontakten verkligen behövs. Dels ger det en frihetskänsla att inte behöva sitta och vänta på att någon ska komma och ge medicin. Det ger även större säkerhet och spårbarhet av vilka läkemedel som har tagits. Den digitala natttillsynen ger liknande effekter, då tidskrävande besök kan undvikas, vilket också innebär att man slipper besök mitt i natten som stör nattsömnen.

Förslag: Regionstyrelsen får i uppdrag att samverka med övriga nämnder att till budgetavstämningen 2023 återkomma med prioriterade grupper, förslag på upplägg samt finansiering för ett utbildningslyft och därmed kvalitetssäkring av regionens verksamhet.

Regiongemensam projekthantering

En stor del av Region Gotlands verksamhet drivs i projektform. För några år sedan infördes en projektmodell för att höja organisationens förmåga att driva enskilda projekt, men det är inte tillräckligt för att kunna prioritera och överblicka alla projekt. Med en projektportfölj omfattande 5 miljarder och hundratals projekt över en femårsperiod är en god kontroll och översikt över projekten avgörande för att kunna fatta initierade och väl avvägda beslut när projektportföljen ska balanseras och prioriteras. Projekt som startas måste vara säkrade gällande både resurser att driva projekten, investerings- och driftsmedel och inte minst att projektets ger tillräcklig nytta för medborgare.

Förslag: Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att till budgetavstämningen 2023 ta fram ett förslag på hur en regiongemensam projektportföljshantering kan utformas med avseende på:

- Organisation
- Systemstöd
- Principer för styrning, prioritering och uppföljning
- Uppdrag digitalisering av äldreomsorg

De insatser som hittills har genomförts med införande av läkemedelsautomater och digital natttillsyn inom hemtjänsten visar på att det finns stora effekter att hämta, då personal kan frigöras till att ge vård och omsorg där den mänskliga kontakten verkligen behövs. Dels ger det en frihetskänsla att inte behöva sitta och vänta på att någon ska komma och ge medicin. Det ger även större säkerhet och spårbarhet av vilka läkemedel som har tagits. Den digitala natttillsynen ger liknande effekter, då tidskrävande besök kan undvikas, vilket också innebär att man slipper besök mitt i natten som stör nattsömnen.

Förslag: Socialnämnden får i uppdrag att återkomma med plan till budgetavstämningen 2023 för breddinförande av läkemedelsautomater på särskilda boenden och inom hemtjänsten och digital natttillsyn inom hemtjänsten som ska omfatta alla brukare där det är möjligt och lämpligt. Planen ska innehålla tidsplan, bedömning av effekter samt investeringsbehov.

Uppdrag digitala vägar till Vård

Region Gotland har i mars öppnat upp för möjligheten att söka vård digitalt på 1177. Där kan man logga in med e-legitimation och få hjälp med vanliga besvär som feber, urinvägsbesvär eller ont i ryggen. Det är bra att det nu är möjligt. Om man behöver regelbunden eller återkommande kontakt med vården ska man dock kontakta den vårdcentral där man är listad. Och då finns det ingen digital tjänst, utan man får använda telefonen och med hjälp av knappval få en tid när man blir uppringd, om det finns tider kvar den dagen. Med digitala verktyg skulle patienter själva kunna välja bland lediga tider för exempelvis rådgivning över telefon, besök, provtagning eller återbesök. Centerpartiet anser att det är hög tid att införa digitala vägar in på våra vårdcentraler och specialistmottagningar.

Förslag: Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att till budgetavstämningen återkomma med en tidplan och förslag på finansiering av digitala vägar till Region Gotlands sjukvård.

Oscar Lindster (S) yrkar med instämmande från Filip Reinhag (S) avslag på Johan Malmros förslag till uppdrag.

Ordförande ställer proposition på egna uppdragsyrkanden och finner att samtliga bifalls.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros (C) uppdragsyrkanden och finner att de avslås.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-23

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 153 Internränta 2024

Ärendenummer: RS 2023/1090

Paragraf föregående instans: AU § 144

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Internräntan höjs till (2,0) procent från och med 2024. Budgetramarna för nämnderna justeras.
- De nämnder som behöver justera sina interna priser får i uppdrag att se över dessa.
- De nämnder som behöver justera externa avgifter och taxor får i uppdrag att se över dessa och i förekommande fall återkomma med förslag på förändringar.

Sammanfattning

Internräntan ska fastställas årligen baserad på genomsnittsräntan på den externa upplåningen. Internräntan sänktes från 1,5 procent till 1,0 procent 2022 och låg då i nivå med den externa genomsnittsräntan. Under 2021 så amorterades låneskulden genom att lån med rörlig ränta löstes. Det gjorde att andel lån med fast ränta i skuldportföljen ökade och därigenom även genomsnittsräntan.

Genomsnittsräntan på den externa upplåningen har ökat det senaste året och ligger nu på 2,0 procent. Anledningen till att genomsnittsräntan är förhållandevis låg jämfört med aktuella marknadsräntor beror på att huvuddelen av lånen har fast räntebindning. Den genomsnittliga räntebindningstiden är 3,47 år. Räntorna bands när räntorna låg på mycket låga nivåer. Under de tre senaste åren har inga nya lån tagits upp.

Marknadsräntorna har ökat i snabb takt det senaste året på grund av den höga inflationen. Riksbankens styrränta ligger på 3,5 procent efter den senaste höjningen 27 april och riksbankens prognos är att styrräntan kommer att ligga kvar på den nivån eller strax över till slutet av 2025 innan styrräntan kan börja sänkas igen. Osäkerheten om ränteutvecklingen är dock fortsatt stor.

Enligt Kommuninvest var den genomsnittliga räntan för kommunernas och regionernas totala låneskuld 1,89 procent första kvartalet 2023 med en genomsnittlig räntebindningstid på 2,71 år. Genomsnittsräntan för nya lån som togs upp första kvartalet 2023 var 3,28 procent. SKR förslag till internränta 2024 är 2,5 procent.

Bedömningen är att inga nya lån behöver tas upp under 2023 eller 2024. Mot den bakgrunden är bedömningen att genomsnittsräntan för den externa upplåningen kommer att ligga på en nivå kring 2 procent under 2024.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att nivån på internräntan ska höjas från 1,0 procent till 2,0 procent från och med 2024.

Bedömning

Internräntan är en intern kostnad för nämnderna/verksamheterna som ska spegla räntekostnaden för regionens externa lån.

För affärsdrivande verksamhet påverkar kostnaden externa avgifter och taxor.

För interna resultatenheter påverkar kostnaden de interna priserna såsom internhyror och interna priser.

För anslagsfinansierad verksamhet kompenseras verksamheten för höjning av kostnaden för internränta på samma sätt som ramen minskas vid minskning av kostnaden.

Internräntan har ingen påverkan på Region Gotlands externa resultaträkning, kostnaden i den består av de externa räntekostnaderna.

En justering av budgetramarna för de anslagsfinansierade verksamheterna ska göras i samband med budgetarbetet inför 2024. För berörda verksamheter påverkar inte detta det ekonomiska resultatet eftersom det är ett nollsummespel mellan budget och kostnad.

För interna resultatenheter och affärsdrivande verksamheter sker ingen justering av budget. Dock behöver dessa verksamheter se över den interna prissättningen samt externa taxor och avgifter.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-28

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 154   Exploateringsplan och budget 2024-2028

Ärendenummer: RS 2023/392
Paragraf föregående instans: AU § 145

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Exploateringsplan 2024-2028 och exploateringsbudget 2024 -2025 fastställs.

Sammanfattning

Exploateringsplan och exploateringsbudget ingår som en del i budgeten. Merparten av utgifterna i en exploatering är investeringar i infrastruktur medan en mindre del är utgifter för att göra i ordning den tomtmark som ska säljas. Exploateringsbudgeten ska därför upprättas parallellt med investeringsbudgeten.

Vid upprättande av exploateringsbudget är det, förutom att redovisa inkomster och utgifter, viktigt att visa projektets påverkan på driftbudgeten. Exploateringsplanen ska därför innehålla både en exploateringskalkyl och en beskrivning av effekter på driftbudgeten för varje exploateringsområde.

Regionstyrelsen behandlade förslag till exploateringsplan- och budget 2023-03-22, § 80 och skickade vidare förslaget till budgetberedningen. Vid budgetberedningen bedöms om exploateringsbudgeten är förenlig med den totala investeringsbudgeten.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att upprättat förslag till exploateringsplan och budget kan godkännas. Tekniska nämnden och miljö- och byggnämndens behov av ytterligare resurser för exploatering behandlas i ordinarie beslut om budgetramar för nämnderna.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-02-23
Exploateringsplan- och budget 2024-2028 2023-02-23
Regionstyrelsen 2023-03-22 § 80
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-27

Skickas till

Tekniska nämnden
Samhällsbyggnadsförvaltningen MEX enhet

RS § 155   Effekter i hela måltidskedjan av produktion och leverans av kyld mat

Ärendenummer: RS 2022/648

Paragraf föregående instans: AU § 129

Regionstyrelsens beslut

- Mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland ska frågan om *Effekter i hela måltidskedjan av produktion och leverans av kyld mat* återkomma till budgetberedningen 2024.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2022-05-24, (§ 161) att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till budgetberedning våren 2023 återkomma med vilka kunder som skulle kunna erbjudas kyld mat samt konsekvenserna av detta i hela måltidskedjan. Dessutom komma med ett förslag till vilket av alternativen, nybyggnation eller ombyggnation, som en fullskalig förstudie ska genomföras för.

Ett projekt startade i augusti 2022 med syftet att identifiera vilka enheter som kan vara aktuella för kyld mat samt att se på effekterna i hela måltidskedjan. Sammanfattningsvis ses många fördelar med att öka produktionen och leveranser av kyld mat till hälso- och sjukvården och till äldreomsorgen. Även utmaningar har identifierats.

Bedömning

Utifrån de positiva effekter som framkommit under projektet och utifrån erfarenheter från fastlandet, både när det gäller kvalitet, flexibilitet för kunderna, miljö och effektivitet, görs bedömningen att gå vidare med aktiviteter kopplat till en ökad produktion och leverans av kyld mat.

Bedömningen är att en förstudie rörande ett nybyggt tillagningskök som kan producera mat från grunden, kyla ner, paketera och förvara måltidskomponenter bör genomföras. Köket bör också ha en viss överkapacitet för såväl planerade som oförutsedda händelser. En förstudie skulle leverera ökad tydlighet i möjligheterna och kostnaderna för att bygga ett nytt tillagningskök. Övriga investeringskostnader i lokaler liksom alternativkostnader för investeringar i kökslokaler bör framåt också identifieras.

Effekterna av leverans av kyld mat till äldreomsorgen och hälso- och sjukvården är övervägande positiva. När det gäller förskolor och mindre skolor bör man se mer noga på hur det skulle fungera. Bedömningen är därför att innan en förstudie genomförs för nytt tillagningskök bör en test ske beträffande möjligheter till leverans av kyld mat även till någon skola och förskola. Testet skulle syfta till att inhämta mer information kring vilka dom

faktiska effekterna skulle vara och med det kunna avgöra om det i framtiden skulle kunna vara lämpligt att införa leverans av kyld mat på någon skola eller förskola.

I arbetsutskottet föreslogs att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa behovet.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland ska frågan om *Effekter i hela måltidskedjan av produktion och leverans av kyld mat* återkomma till budgetberedningen 2024.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag på Meit Fohlin ändringsyrkande.

Saga Carlgren (V) yrkar avslag på arbetsutskottets förslag.

Johan Malmros (C) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapport Effekter i hela måltidskedjan vid produktion och leverans av kyld mat Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-25

Skickas till

Regionstyrelseförvaltningen
Barn- och utbildningsnämnden
Tekniska nämnden
Socialnämnden
Hälso- och sjukvårdsnämnden

RS § 156   **Uppdrag. Se över resurser och förändringar i processer och arbetsätt som krävs för att korta tiden för detaljplaner**

Ärendenummer: RS 2022/1184

Paragraf föregående instans: AU § 131

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

Det råder stort behov av att få fram planlagd mark på Gotland då Region Gotland förnärvarande mer eller mindre saknar planberedskap. Inte minst märks det för behovet av att få igång byggandet av bostäder som är en avgörande faktor för att främja befolkningsökning och utveckling av näringslivet.

Detaljplanearbetet drivs av samhällsbyggnadsförvaltningen men resurser behöver även tillföras från teknikförvaltningen och externa konsultföretag. Att få tillgång till personella resurser är en av de största utmaningarna då det råder stor konkurrens. De resurser som behövs inom detaljplaner behövs ofta även till andra arbetsuppgifter inom samhällsbyggnadsprocessen. Ungefär hälften av de ca 100 detaljplaneuppdragen har inte kunnat påbörjas då de kräver resurser från både samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen. Med de resurser som finns tillgängliga idag inom detaljplaneverksamheten behövs hårda prioriteringar för att få framfart på några enstaka detaljplaneuppdrag.

För att kunna bidra till regionfullmäktiges prioritering, ett hållbart växande Gotland, och miljö- och byggnämndens mål om att möjliggöra för minst 500 bostäder per år är detaljplaneverksamheten oerhört viktig då det inom den går att skapa många byggrätter.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen, samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen gör bedömningen att ytterligare rekryteringar behöver ske för att kunna säkerställa resurser till detaljplaneuppdragen.

Samhällsbyggnadsförvaltningen och teknikförvaltningen ser därför följande resursbehov: 1 VA-planerare, 1 dagvatteningenjör, 1 trafikplanerare/-ingenjör, 1 landskapsarkitekt, 3 planarkitekter, 1 antikvarie, 1 GIS-ingenjör samt extern konsulthjälp inom ramavtal. Kostnaden för rekrytering av tjänster beräknas till 4,1 miljoner kr och avrop mot konsultavtal till 1,0 miljoner kr, vilket redovisas i tekniska nämndens respektive miljö- och byggnämndens mål- och budgetskrivelse.

Förändringar inom processer och arbetssätt har skett och sker kontinuerligt. Bedömningen är att utökande av resurser och pågående förändringar kommer att bidra till att öka effektiviteten och på så sätt korta tiderna för detaljplaneuppdragen. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att redovisningen av uppdraget godkänns och att tillkommande resursbehov hanteras i samband med miljö- och byggnämndens och tekniska nämndens mål- och budgetskrivelser.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Vid detaljplanering blir plankartan den juridiskt bindande handlingen och planbeskrivningen redogör för syftet med planeringen. Plan- och bygglagen reglerar processen för detaljplanering. Bedömningen är att all detaljplanering tar hänsyn till det rättsliga perspektivet.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att en effektiv hantering av detaljplaner har en positiv ekonomisk påverkan.

3. Barnperspektiv

Regionfullmäktige har beslutat att en barnchecklista ska användas som underlag vid all planering och beslut i nämnder då ärendet berör barn under 18 år. Förenta Nationernas Barnkonvention och frågeställningar som berör barn och barnens bästa är ständigt närvarande under ett planeringsarbete, då de är förutsättning för en god samhällsbyggnad. Barnkonventionens beaktande säkerställs även genom remissförfarandet under planprocessen. Bedömningen är att den utveckling som detaljplaner medför beaktar och påverkar barnperspektivet på ett positivt sätt.

4. Jämställdhetsperspektiv

Vid detaljplanering beaktas tillgänglighetsaspekter som t.ex. goda möjligheter till kollektivtrafik och säkra gång- och cykelvägar. Andra delar som är viktiga vid planering är om aktuellt område knyter an till mötesplatser, aktiviteter i närområdet eller närhet till grönområden och sammantaget bidrar detta till en mer jämställd livsmiljö. Bedömningen är att jämställdhetsperspektivet beaktas inom detaljplaneringen och påverkas positivt genom den utveckling som planeringen medför.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att detaljplaner möjliggör utveckling på hela ön och vid framtagande används kriterier utifrån landsbygdsutveckling.

6. Klimat och miljöperspektiv

I samband med att detaljplaner tas fram används kriterier utifrån bland annat hållbarhetsperspektiven. Detaljplaneförslag har som utgångspunkt att hushålla väl med befintliga resurser. Bebyggelses utformning och allmänhetens tillgänglighet till områden ska ge förutsättningar för en god bebyggd miljö och god hushållning med mark och byggnader i enlighet med de av riksdagen 2005 beslutade miljömålen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 100

Samhällsbyggnadsförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-09-26

Miljö- och byggnämnden 2022-10-18, § 235

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

RS § 157   Utredning av hyresrätter och bostadsrätter i Gotlandshem

Ärendenummer: RS 2023/320

Paragraf föregående instans: AU § 105

Regionstyrelsens beslut

- Utredningen mottas.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag till process och kriterier som skapar tydlighet och stärker ägaren (Region Gotland) i bedömningen utifrån Gotlandshems önskan att bygga bostadsrätter. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsens sammanträde den 31 oktober 2023.

Jäv

På grund av jäv deltar Johan Malmros (C) och Lina Runander (M) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023-02-20, (§ 13) i uppdrag att ta fram underlag för politiskt beslut om rekommenderad generell hållning i frågan AB Gotlandshems byggande och försäljning av bostadsrätter som finansieringsform.

Utredningen ska ta fram en rapport där förutsättningar och konsekvenser av Gotlandshems önskemål är beskrivna, det vill säga:

- Att delvis bygga bostadsrätter som finansieringsform, både vid direktanvisad och konkurrensutsatt försäljning av mark.

AB Gotlandshem gör bedömningen att bolaget behöver bredda intäktsmöjligheterna på olika sätt, som i nuläget i huvudsak består av hyror, för att kunna hantera de utmaningar och möjligheter som bolaget står inför.

Bolaget lyfter i sin affärsplan att en möjlighet är att sälja delar av nyproduktionen som bostadsrätter eller ägarlägenheter för att hantera återinvesteringsbehoven i befintligt bestånd, samt finansiera ytterligare nyproduktion. Utöver det ska försäljning av vissa fastigheter övervägas för att förbättra och effektivisera förvaltningen.

Utredningen visar att nyproduktion och byggande av Brf måste i varje enskilt fall föregås av en djupare analys av förutsättningarna för respektive projekt, inklusive hänsyn taget till marknadsförutsättningarna. För att få mer blandade upplåtelseformer i områden där hyresrätten dominerar finns också möjlighet till ombildningar inom befintligt bestånd. Försäljning till hyresgäster som önskar köpa sitt boende är ett icke riskfyllt sätt att stärka finanserna.

Bedömning

Upplåtelseformen bostadsrätt som beskrivits i den här utredningen kan ha både för och nackdelar på den ekologiska-, sociala- och ekonomiska hållbarheten samt eventuellt på Gotlandshems varumärke.

Utredningen visar att nyproduktion och byggande av Brf måste i varje enskilt fall föregås av en djupare analys av förutsättningarna för respektive projekt, inklusive hänsyn taget till marknadsförutsättningarna. För att få mer blandade upplåtelseformer i områden där hyresrätten dominerar finns också möjlighet till ombildningar inom befintligt bestånd. Försäljning till hyresgäster som önskar köpa sitt boende är ett icke riskfyllt sätt att stärka finanserna.

En fråga som inte belysts i utredningen är möjligheten för AB Gotlandshem till samarbete med externa parter, bolag som kontinuerligt bygger Brf. Att tillsammans planera och bygga större projekt med både Brf och hyresrätter och dela på exploateringskostnaderna, kan möjligen minska riskerna och ge en lägre totalkostnad.

Utredningen har gjorts utifrån en generell bedömning. Rådande marknadsläge bör också tas i beaktande. Nya omständigheter som påverkar bostadsmarknaden generellt i framtiden (t.ex. genom nya statliga direktiv för nyproduktion, byggregler, skatteomläggningar med mera, kan komma att påverka delar av utredningen). Regionstyrelseförvaltningen gör bedömningen att regionstyrelsen kan godkänna utredningen.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att det inte finns något i utredningen som går emot aktuell lagstiftning.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att AB Gotlandshem kan stärka sin finansiella ställning genom att sälja delar av befintligt fastighetsbestånd, dels genom försäljning genom ombildningar till Brf och dels genom försäljning av de fastigheter som av olika skäl ej ligger inom ramen för avkastningskravet.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att barnperspektivet ej är aktuellt i denna fråga.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att jämställdhetsperspektivet ej är aktuellt i denna fråga.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att AB Gotlandshem med en stärkt finansiell position har större möjligheter att investera i nyproduktion utanför Visby, oavsett upplåtelseform.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att klimat och miljöperspektivet påverkar all boendemiljö, både byggande av Brf och hyresrätt (samt befintligt fastighetsbestånd) och är en prioriterad fråga oavsett upplåtelseform.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar Johan Malmros (C) och Lina Runander (M) inte i handläggningen av ärendet.

Eva Nypelius (C) yrkar att beslutsmening ändras till *Utredningen mottas*.

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med förslag till process och kriterier som skapar tydlighet och stärker ägaren (Region Gotland) i bedömningen utifrån Gotlands Hems önskan att bygga bostadsrätter. Uppdraget återrapporteras till regionstyrelsens sammanträde den 31 oktober 2023.

Ordföranden ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och Eva Nypelius ändringsyrkande och finner att Eva Nypelius yrkande bifalls.

Ordförande ställer proposition på eget tilläggsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2023-02-20, § 13

Regionstyrelseförvaltningen Rapport 2023-04-19

Regionstyrelseförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-04-19

RS § 158   Överföring av ansvar och budget för ekonomistöd från miljö- och byggnämnden till regionstyrelsen 2023

Ärendenummer: RS 2023/463

Paragraf föregående instans: AU § 139

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Ett budgetanslag på 370 000 kronor överförs från miljö- och byggnämnden till regionstyrelsen i 2023 års budget.
- Regionstyrelsen ansvarar för ekonomistöd till miljö- och byggnämnden.

Sammanfattning

Miljö- och byggnämnden har begärt att få nyttja ekonomistöd i form av riktat controllerstöd ifrån regionstyrelsen och därmed även föra över ett budgetanslag på 370 000 kronor. Beloppet motsvarar en tjänst på 50 %.

När ekonomistödet centraliserades i serviceförvaltningen 2009 och vid en senare omorganisation till regionstyrelseförvaltningen 2017, bedömde samhällsbyggnadsförvaltningen att det inte fanns behov av ekonomistöd i form av controllerstöd till förvaltningens chefer och förvaltningsledning.

Samhällsbyggnadsförvaltningen har idag ett annat behov av ekonomistöd. Genom att utöka resurserna på enheten ekonomistöd på regionstyrelseförvaltningen kan behovet av controllerstöd hos samhällsbyggnadsförvaltningen tillgodoses.

Under 2022 har stödet byggts upp och internfakturerats. Internfakturerering är ett avvikande förfaringssätt då enheten ekonomistöd inte längre säljer tjänster utan är anslagsfinansierad.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att det här är en bra lösning. Ekonomistyrningen och ekonomistödet till regionens chefer blir mer enhetligt om samtliga förvaltningar använder sig av stöd och den kunskap som finns i den centrala ekonomistödsenheten.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottet förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Miljö- och byggnämnden 2023-02-09, § 7

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-31

Skickas till

Miljö- och byggnämnden
Regionstyrelseförvaltningen stab
Regionstyrelseförvaltningen avdelning ekonomi

RS § 159 Förändrat regelverk RUR

Ärendenummer: RS 2023/1116

Paragraf föregående instans: AU § 143

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Förslag till reviderade riktlinjer för resultatutjämningsreserv antas att gälla.
- Riktlinjer för resultatutjämningsreserv antagna av regionfullmäktige den 12 december 2022 upphör att gälla.

Sammanfattning

En grundläggande princip i kommunallagen är att kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer (KL 11 kap. §1).

God hushållning handlar om att styra ekonomi och verksamhet både i ett kortare och i ett längre tidsperspektiv. Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. Det fleråriga perspektivet är viktigare än det enskilda räkenskapsåret. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service som den konsumerar, så att ingen generation ska behöva betala för det som en tidigare generation har förbrukat. Verksamhetsperspektivet tar sikte på regionens förmåga att bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt.

Enligt kommunallagen (KL 11 kap. §14) får kommuner och regioner reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv kan sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel. En resultatutjämningsreserv är frivillig att tillämpa men de kommuner och regioner som gör det måste besluta om lokala regler för hur reserven ska hanteras.

Region Gotland har sedan 2014 en resultatutjämningsreserv som för närvarande uppgår till 364 mnkr. Riktlinjerna för RUR ändrades senast i december 2022 (RF § 226) då gränsen för hur stor resultatutjämningsreserven maximalt får vara höjdes från 3 procent till 10 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning.

Syftet med en resultatutjämningsreserv är att kunna bygga upp en reserv under goda tider för att senare, under vissa förutsättningar, kunna utnyttja denna i lågkonjunktur när till exempel skatteunderlagsutvecklingen är svag. En resultatutjämningsreserv ska därigenom möjliggöra att kunna arbeta med mer långsiktiga mål för god ekonomisk hushållning än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget.

Med RUR kan kommunen eller regionen vid tillfälligt svag intäktsutveckling eller tillfälligt kraftig kostnadsökning undvika kortsiktiga neddragningar av verksamheter som senare måste byggas upp igen. Avsikten med RUR är inte, enligt förarbetena, att möjliggöra en överbeskattning där delar av överskotten årligen sparas för framtiden. RUR ska inte heller göra det möjligt att under en längre tid ha en nivå på skatteuttaget som är lägre, eller en kostnadsnivå som är högre, än vad som är långsiktigt hållbart, utifrån en god ekonomisk hushållning.

I regeringens lagrådsremiss ”Effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner” 13 april 2023 föreslås att de resultatutjämningsreserver som regleras i kommunallagen (2017:725) ska ersättas med resultatreserver. Lagändringarna föreslås träda i kraft 1 januari 2024. Den nya reserven erbjuder fler möjligheter när reserven kan få användas men innehåller också begränsningar för storleken på reserven. Regeringen föreslår att resultatreserven bör kunna användas för att täcka vissa särskilda, planerade kostnader ett enskilt år, exempelvis till följd av nödvändig omstrukturering av verksamhet för att på sikt nå en god ekonomisk hushållning. Resultatreserven bör även kunna användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning.

Sedan Rysslands invasion av Ukraina och de konsekvenser detta medfört så har inflationen stigit kraftigt det senaste året och ligger på historiskt höga tal. I mars var inflationstakten enligt KPIF 8,0 procent och långt ifrån riksbankensmål på 2 procent.. Den höga inflationen innebär kraftiga kostnadsökningar i allmänhet och i synnerhet för pensionskostnaderna som ökar exceptionellt mycket både 2023 och 2024 enligt den senaste pensionsprognos. I jämförelse med 2022 så ökar pensionskostnaderna med 271 mnkr 2023 motsvarande 64 procent. Under 2024 så ökar pensionskostnaderna med ytterligare 126 mnkr och uppgår då till 819 mnkr. Från 2025 och framåt förväntas pensionskostnaderna återgå till en mer normal nivå på ca 500-550 mnkr per år men det förutsätter att inflation och löneökningar återgår till normala nivåer.

De kraftigt ökade pensionskostnaderna bedöms vara av tillfällig karaktär och inte en permanent högre kostnadsnivå som regionen långsiktigt behöver anpassa sig till. Att i verksamheten tillfälligt behöva genomföra nedskärningar 2023 och 2024 för att sedan växla upp igen innebär stora negativa konsekvenser för verksamheten men även för invånarna. Förutom minskat utbud, som är förenat med risker på kort sikt, kan en tillfällig neddragning även leda till mer långtgående konsekvenser, exempelvis inom kompetensförsörjningen där det redan idag finns utmaningar.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltning bedömer att riktlinjerna behöver ändras så att medel ur resultatutjämningsreserven inte bara får användas när skatteunderlaget utvecklas svagt. Regionstyrelseförvaltningen föreslår att medel ur resultatutjämningsreserven får användas om de ekonomiska förutsättningarna påverkats kraftigt negativt av händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för, för att nå upp till ett balanskravsresultat på noll.

Förslag till ny lydelse för användning av medel ur resultatutjämningsreserven:

Medel från resultatutjämningsreserven får användas när balanskravsresultatet är negativt och det årliga underliggande skatteunderlaget understiger den genomsnittliga utvecklingen för riket de senaste tio åren.

Om de ekonomiska förutsättningarna påverkats kraftigt negativt av händelser utanför egen kontroll, som det normalt sett inte kan förväntas finnas beredskap för, får regionfullmäktige besluta om att använda medel från resultatutjämningsreserven för att nå upp till ett balanskravsresultat på noll. Detta gäller även om det årliga underliggande skatteunderlaget skulle överstiga den genomsnittliga utvecklingen för riket de senaste tio åren. En ytterligare förutsättning är att det är förenligt med god ekonomisk hushållning på lång sikt.

Medel från resultatutjämningsreserven får endast användas för att balanskravsresultatet ska komma upp till noll. Detta gäller både i budget och i årsredovisning.

Beslut om användning av medel ur resultatutjämningsreserv bör ske i samband med regionfullmäktiges beslut om budget. Slutligt beslut om disposition av resultatutjämningsreserven fattas av regionfullmäktige i samband med beslut om årsredovisningen

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget till revidering av riktlinjerna för resultatutjämningsreserv kan antas då det överensstämmer med lagstiftningens intentioner för god ekonomisk hushållning. Riktlinjerna för resultatutjämningsreserv bedöms överensstämmelse med kommunallagens bestämmelser (2017:725, kap 11 §14) och att riktlinjerna för resultatutjämningsreserv främjar god ekonomisk hushållning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Riktlinjer för resultatutjämningsreserv, förslag till revidering
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-05

RS § 160 Ombudgetering politiskt verksamhet

Ärendenummer: RS 2023/897

Paragraf föregående instans: AU § 146

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Ombudgetering baserat på förtroendevaldas tjänstgöring godkänns.
- Ombudgetering till följd av nytt regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda godkänns.
- Regionstyrelsen ges i uppdrag att efter 2024 återkomma med utvärdering av fördelningen av ersättning till följd av nytt regelverk.

Sammanfattning

Nämndernas budget för den politiska verksamheten behöver justeras utifrån tidigare fattade beslut, dels gällande fördelning av regionrådets ordförandeskap i olika nämnder, dels beroende på nytt regelverk för ersättning till Region Gotlands förtroendevalda. I budget för 2023 avsattes medel hos regionfullmäktige för merkostnaden. Regionstyrelseförvaltningen föreslår följande ombudgetering:

	Ombudgetering förtroendevaldas tjänstgöring (tkr)	Ombudgetering nytt regelverk (tkr)	Summa (tkr)
Regionfullmäktige		-2 556	-2 556
Regionstyrelse	-102	620	518
Överförmyndarnämnd		34	34
Patientnämnd		32	32
Valnämnd		7	7
Revisorer		178	178
Teknisk nämnd	-102	317	215
Miljö- och byggnämnd	-102	345	243
Barn- och utbildningsnämnd	610	301	911
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd		183	183
Socialnämnd		287	287

Hälso- och sjukvårdsnämnd	-304	252	-52
Totalt	0	0	0

Bedömning

Omfördelning av budget för förtroendevaldas tjänstgöring följer gängse rutin.

Modellen för fördelningen av medlen till följd av regelverksförändring anses vara en rättvisande fördelningsgrund. År 2019 har valts utifrån att det är det senaste året utan pandemieffekt. Möjlighet finns att efter utvärdering av utfallet göra en ny fördelning.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

RF 2022 § 90

RF 2022 § 161

RF 2022 § 244

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

Skickas till

Samtliga nämnder

RS § 161 Budgetäskande revisionen

Ärendenummer: RS 2023/1094

Paragraf föregående instans: AU § 147

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Begäran om utökad budget för revisorerna under år 2024 avslås.

Sammanfattning

Region Gotlands revisorer har i ett äskande till regionfullmäktiges presidium begärt en utökning med budgeten med 500 000 kronor, vilket skulle innebära en total budget på 4 645 000 kronor. Denna utökning skulle dels täcka det utökade uppdraget för revisionsbyrån i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision; dels möjliggöra utökad granskning under året. Standard för kommunal räkenskapsrevision är obligatorisk att följa och implementeras här i Region Gotland för första gången i samband med andra delårsrapporten. Revisionsinspektionen kommer fortsättningsvis att granska revisionsbyråer som utför kommunal/regional revision eftersom uppdraget lyder under dem. Vid presidiets möte med revisionen beräknade KPMG ett behov av en utökning av budgeten med 5-6 procent för att täcka de nya kraven på dem.

Regionfullmäktiges presidium vill därför äska att budgeten för revisionen under år 2024 utökas med 250 000 kronor så att den totalt uppgår till 4 395 000 kronor.

I arbetsutskottet föreslås att begäran om utökad budget för revisorerna under år 2024 avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Revisorernas budgetäskande, 2023-03-16

Bilaga SKR Standard för kommunal räkenskapsrevision

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-20

Skickas till

Revisorerna

Regionstyrelseförvaltningen - ekonomi

RS § 162   **Begäran om tilläggsanslag för cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder, Östercentrum**

Ärendenummer: RS 2023/1073

Paragraf föregående instans: AU § 100

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag på 1,75 miljoner kronor för att bruttobudgetera cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder, Östercentrum, Visby.
- Finansiering sker via bidrag från Trafikverket.

Sammanfattning

Cykel- och trafiksäkerhetsåtgärder, Östercentrum, Visby delfinansieras med 50 procent av medel från Trafikverket. Dessa medel utbetalas dock först efter avslutad entreprenad, vilket innebär att hela budgeten inledningsvis måste finnas internt. Då det varit oklart hur finansiering och utbetalning från Trafikverket sker har endast den del som Region Gotland ska stå för säkrats i projektbudget, varför tilläggsanslag om Trafikverkets del behöver sökas.

Enligt Region Gotlands redovisningsregler för investeringar ska alla investeringar bruttofinansieras. Det innebär att investeringar som finansieras med andra medel ändå behöver ha en investeringsbudget.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran bifalles.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-04-19, § 96

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 163   Begäran om tilläggsanslag för ombyggnad busstation i Roma

Ärendenummer: RS 2023/1074

Paragraf föregående instans: AU § 101

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag på 5,5 miljoner kronor för att bruttobudgetera ombyggnad av busstation i Roma.
- Finansiering sker via bidrag från Trafikverket.

Sammanfattning

Ombyggnaden av busstationen i Roma delfinansieras till 50 procent av medel från Trafikverket. Dessa medel utbetalas dock först efter avslutad entreprenad, vilket innebär att hela budgeten inledningsvis måste finnas internt. Då det varit oklart hur finansiering och utbetalning från Trafikverket sker har endast den del som Region Gotland ska stå för säkrats i projektbudget, varför tilläggsanslag motsvarande Trafikverkets del behöver sökas.

Enligt Region Gotlands redovisningsregler för investeringar ska alla investeringar bruttofinansieras. Det innebär att investeringar som finansieras med andra medel ändå behöver ha en investeringsbudget.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran bifalles.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-04-19, § 97

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 164   Begäran om tilläggsanslag för säkra skolvägar Kolonigatan

Ärendenummer: RS 2023/1076

Paragraf föregående instans: AU § 103

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag på 5,95 mnkr för att bruttobudgetera ombyggnad av Kolonigatan.
- Finansiering sker via bidrag från Trafikverket.

Sammanfattning

Ombyggnaden av Kolonigatan delfinansieras med 50 % av medel från Trafikverket. Dessa medel utbetalas dock först efter avslutad entreprenad, vilket innebär att hela budgeten inledningsvis måste finnas internt. Då det varit oklart hur finansiering och utbetalning från Trafikverket sker har endast den del som Region Gotland ska stå för säkrats i projektbudget, varför tilläggsanslag motsvarande Trafikverkets del behöver sökas.

Enligt Region Gotlands redovisningsregler för investeringar ska alla investeringar bruttofinansieras. Det innebär att investeringar som finansieras med andra medel ändå behöver ha en investeringsbudget.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att tekniska nämndens begäran bifalles.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämnden 2023-04-19, § 98

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 165   **Begäran om tilläggsanslag för förberedelser inför upphandling av nytt huvudjournalssystem**

Ärendenummer: RS 2023/1006

Paragraf föregående instans: AU § 133

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Begäran om tilläggsanslag avslås.

Sammanfattning

Hälso- och sjukvårdsnämnden fick 2022-11-21, § 203 i uppdrag av regionfullmäktige att återkomma till budgetberedningen 2023 med en beskrivning av hur upphandling och införande av ett nytt huvudjournalssystem ska finansieras.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har nu återkommit med en begäran om ett tilläggsanslag på 7 mnkr för 2023. I hälso- och sjukvårdsnämndens budgetskrivelse finns beskrivet att det krävs en ramförstärkning på 10 mnkr 2024, 16 mnkr 2025 samt 23 mnkr 2026.

Jämfört mot de beräkningar som presenterades hösten 2022 har kostnaden minskat något. Detta beror dels på att Region Stockholm inte kommer fördela ut kostnaden för upphandlingen av nytt journalssystem samt att projektet bedöms förskjutas något på grund av förväntade överklaganden m.m. Detta påverkar framförallt kostnaden 2024. I underlaget som presenterades hösten 2022 framgår att alla beräkningar är högst preliminära tills en upphandling har genomförts.

För innevarande år har hälso- och sjukvårdsnämnden begärt ett tilläggsanslag på 7 mnkr för nödvändiga förberedelser och kravställning i upphandlingsarbetet. Det omfattar exempelvis utredningar kring den digitala infrastrukturen, vilka integrationer som behöver flytta till det nya journalsystemet samt utreda hur en flytt ur Region Stockholms lokala IT-miljö ska genomföras. Det begärda tilläggsanslaget ska i första hand användas för personal som ska arbeta i projektet samt konsulter.

Bedömning

Enligt Region Gotlands policy för ekonomistyrning ska tilläggsanslag för befintlig verksamhet i princip inte förekomma. I undantagsfall kan nämnden begära tilläggsanslag. I ärendet ska framgå hur nämnden har prövat möjligheterna att inom ramen för nämndens totala verksamhet täcka avvikelsen.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att någon form av tilläggsanslag för ett så här pass omfattande arbete är rimligt. Men eftersom prognosen för Region

Gotland 2023 pekar på ett stort underskott måste kostnadsökningar, utöver beslutad budget, undvikas. Regionfullmäktige har dock gett hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att införa ett nytt journalsystem och återkomma med en beskrivning av hur projektet ska finansieras. Eftersom hälso- och sjukvårdsnämnden har ett stort prognostiserat underskott jämfört med budget verkar möjligheterna att finansiera projektet inom avsatt budgetram 2023 små. Det framgår dock inte av ärendet hur hälso- och sjukvårdsnämnden prövat möjligheten att finansiera ett förberedande arbete inom ram.

Det framgår inte heller om hälso- och sjukvårdsnämnden övervägt möjligheten att använda eget kapital. Hälso- och sjukvårdsnämnden hade vid årets början 28 975 tkr i eget kapital.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-03-23, § 41
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-23

Skickas till

Hälso- och sjukvårdsnämnden

RS § 166 Uppdrag. Årshjul lokalförslörjningsprocess

Ärendenummer: RS 2022/1846

Paragraf föregående instans: AU § 104

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen tar emot informationen om årshjul för lokalförslörjningsprocessen.

Sammanfattning

Regionfullmäktige godkände 2022-11-21, (§ 210) Region Gotlands gemensamma lokalförslörjningsplan. I samband med beslutet fick regionstyrelseförvaltningen 2022-10-26, § 311 i uppdrag att återkomma i mars 2023 och presentera ett årshjul för lokalförslörjningsprocessen.

Under hösten 2022 och våren 2023 har regionstyrelseförvaltningen tillsammans med regionens alla andra förvaltningar arbetat med att skapa en tydlig process för lokalförslörjning inklusive årshjul och processbeskrivning. Det har gjorts ett antal förändringar i och med det arbetet. De större förändringarna är att en lokalstyrgrupp inrättas med tillhörande lokalberedningsgrupp och organisation med tydliga roller och ansvar för lokalförslörjningsprocessen. Varje nämnd ansvarar för att ta fram en lokalbehovsplan som ska ligga till grund för den regiongemensamma lokalförslörjningsplanen. Lokalförslörjningsarbetet får stöd i styrprinciper vilka organisationen för lokalförslörjningsprocessen avgör hur de ska följas. Förtydligandena kring årshjul och samordning med planeringsprocesser, roller och ansvar gör också att olika lösningar/åtgärder för lokalbehov kan prioriteras i ordning på annat sätt än idag likaså som lokalprojekt kan följas upp kopplade till investeringsplanen på ett mer samordnat arbetssätt.

Det främsta arbetet som gjorts från november 2022 fram till nu är att ta fram en processbeskrivning för Region Gotlands lokalförslörjningsprocess. Med processbeskrivningen säkerställs en grund för den regiongemensamma lokalförslörjningsprocessen med styrprinciper, organisation, beslutsvägar samt tillhörande årshjul.

Årshjulet som presenteras i detta uppdrag finns i sin helhet i bilaga 2. Datum och tider i årshjulet är ungefärliga och anpassas från år till år för att lokalförslörjningsprocess, process för mål- och budgetarbete samt investeringsprocessen ska kunna samordnas på bästa sätt.

Målet med årshjulet har varit att samordna processer för att få effektivare lokalförslörjningsprocess med säkrare beredning inför beslut om mål och budget inklusive investeringar. Årshjulet visar nu hur de nämndspecifika lokalbehovsplanerna arbetas fram under tidig höst för att ligga till grund för

den regiongemensamma lokalförsörjningsplanen (förkortad LFP i årshjulet i bilaga 2) som är färdig som utkast vid årsskiftet. Vidare under vårens arbete med investeringsplan, mål och budget samt verksamhetsplanering så finns lokalförsörjningsplanen med som planeringsförutsättning. Under beredningen av de olika processernas ärenden revideras den regiongemensamma lokalförsörjningsplanen efter behov fram till regionfullmäktiges beslut om budget under försommaren.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen har genomfört givet uppdrag från november 2022 i samverkan med alla regionens förvaltningar för att förståelsen för koncernperspektivet måste vara med från start. Arbetet har letts av upphandlade konsulter PwC vilket har gett erfarenheter från hur andra kommuner och regioner arbetar med lokalförsörjningsprocessen samt hög kunskap inom sakområdet. PwC har lett förvaltningarnas lokalsamordnare i två olika workshops för att ta fram processkarta med tillhörande processbeskrivning. Arbetet har letts av en styrgrupp där ekonomi och fastigheter har varit representerade tillsammans med andra funktioner inom regionen. Bedömningen är att arbetet skett brett redan från starten av uppdraget vilket gjort att det fullföljts med fokus på koncernnytta och helhet.

Bedömningen är vidare att årshjulet binder samman flera processer inom regionen och därmed förtydligas lokalförsörjningsprocessen vilket var en del i rekommendationerna från beslutet om den regiongemensamma lokalförsörjningsplanen. Årshjulet inkluderar lokalplanering, planeringsförutsättningar, verksamhetsplanering, investeringsplanering och budgetarbete.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Ej aktuellt

2. Ekonomiskt perspektiv

Årshjulet säkerställer gemensam beredning i en koncernövergripande process som lokalförsörjningsprocessen är. Idag hanteras behoven från nämnd direkt till beslut om budget i regionfullmäktige och i och med tydlig process, beskrivning och årshjul så säkerställs att prioriteringar görs på flera nivåer inför beslut i regionfullmäktige.

3. Barnperspektiv

Många av Region Gotlands lokaler nyttjas dagligen av barn. Den nya organisationen med roller och ansvar, processbeskrivningen samt årshjulet säkrar att de olika behoven för lokaler som barn nyttjar lyfts och prioriteras i en tydlig process.

4. Jämställdhetsperspektiv

Årshjulet i sig hanterar inte jämställdhetsperspektivet men de olika processerna som ingår i årshjulet ska bidra till jämställdhet. Till exempel lyfts i nuvarande regiongemensamma lokalförsörjningsplan vikten av att genomföra åtgärder för mer jämställda lokaler. Bland annat behovet av omklädningsrum för kvinnor på flera brandstationer för att säkra jämställda arbetsplatser.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Region Gotland har verksamhet i lokaler på hela ön och årshjulet säkerställer att alla lokalbehov för regionens verksamheter lyfts och samordnas i flera olika processer.

6. Klimat och miljöperspektiv

En av de elva styrande principerna är att verksamhetslokalerna ska bidra till regionens övergripande mål gällande miljö, klimat och ekonomi. Detta genom att de bland annat är ändamålsenliga, säkra och resurseffektiva. De ska också bidra till att uppfylla översiktsplanens intentioner där det bland annat ingår en klimatanpassningsplan.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2022-10-26, § 311

Bilaga 1 styrprinciper för lokalförsörjningsprocessen

Bilaga 2 årshjul

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

RS § 167   Ansökan om lantmäteriförrättning Roma Lövsta

Ärendenummer: RS 2023/991

Paragraf föregående instans: AU § 106

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Överenskommelse om fastighetsreglering berörande del av fastigheten Roma Stora Väller 1:18 och Roma Lövsta 2:2 godkänns. Överenskommen ersättning uppgår till 620 000 kronor.

Jäv

På grund av jäv deltar Oscar Lindster (S) inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Nuvarande ägare till fastigheten Roma Stora Väller 1:18 har via fastighetsmäklare bjudit ut fastigheten till försäljning. Fastigheteten är uppdelad i flera skiften där skifte 4 av Roma Stora Väller 1:18 brukas, genom muntlig överenskommelse med nuvarande ägare, av skoljordbruket som drivs av Gotland Grönt Centrum AB. Via ett anbudsförfarande har köpeskillingen fastställts till 620 000 kronor för aktuellt skifte. Medel för att genomföra förvärvet föreslås tas ur eget kapital, vilket måste beslutas i regionfullmäktige. Eftersom regionen äger mark i anslutning till aktuellt skifte finns möjlighet att genom lantmäteriförrättning fastighetsreglera del av Roma Stora Väller 1:18 till regionens fastighet Roma Lövsta 2:2.

Bedömning

Samhällsbyggnadsförvaltningen bedömer att ett förvärv av aktuellt markområde ger en bättre arrondering då befintlig fastighet Roma Lövsta 2:2 får en mer sammanhängande yta. Överenskommelse om fastighetsreglering är villkorat av ett slutligt godkännande av regionfullmäktige. Tillträde till fastigheten sker då fastighetsregleringen vunnit laga kraft.

Samhällsbyggnadsförvaltningen föreslår att regionstyrelsen godkänner föreliggande överenskommelse om fastighetsreglering för slutligt godkännande i Regionfullmäktige.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att förvärvet sker på marknadsmässiga grunder då marknadsvärdet har fastställts genom budgivning och i övrigt följer Region Gotlands framtagna riktlinjer för försäljning och köp av fastigheter.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att förvärvet ur ett längre perspektiv kan ses som en vinst genom att markområdet kommer arrenderas ut till Gotland Grönt centrum AB.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att genom förvärv och överenskommelse om fastighetsreglering av aktuellt markområde säkras en långsiktighet för skolorjodbruket.

4. Jämställdhetsperspektiv

Ej aktuellt

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att förvärvet är ett led i att säkra fortsatt jordbruk i Roma och dess omnejd.

6. Klimat och miljöperspektiv

Bedömningen är att förvärvet inte innebär någon förändring av klimat eller miljö eftersom någon ändrad markanvändning inte är aktuell dock säkras transportsträckor och åtkomst till befintliga markområden/skiften inom fastigheten Roma Lövsta 2:2 genom förvärvet.

Ärendets behandling under mötet

På grund av jäv deltar Oscar Lindster (S) inte i handläggningen av ärendet.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering 2023-03-01

Sidoavtal till ansökan och överenskommelse om fastighetsreglering 2023-03-01

Tekniska nämnden 2023-03-28, § 75

Samhällsbyggnadsförvaltningen tjänsteskrivelse 2023-04-11

Skickas till

Tekniska nämnden

RS § 168   Ansökan och förslag om verksamhetsbidrag ur regionstyrelsens näringslivsanslag 2024

Ärendenummer: RS 2023/185

Paragraf föregående instans: AU § 128

Regionstyrelsens beslut

- Bidrag lämnas till följande verksamheter för år 2024 och belastar regionstyrelsens näringslivsanslag enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.

Jäv

Meit Fohlin (S), Eva Nypelius (C), Oscar Lindster (S), Aino Friberg (S), Eva Ahlin (C) och Jenny Larsson (S) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Sammanfattning

Region Gotland beviljar årligen verksamhetsbidrag till ett antal företagsfrämjande organisationer som bedöms fylla en viktig funktion i det företagsfrämjande systemet. Regionstyrelseförvaltningen lämnar förslag till bidrag.

Organisation	Beslut	Äskande	Beslut
	2023	2024	2024
ALMI Företagspartner Gotland AB	4 320 tkr	4 320 tkr	4 320 tkr
Science Park Gotland	1 500 tkr	1 500 tkr	1 500 tkr
Visby Centrum AB	500 tkr	550 tkr	500 tkr
Ung Företagsamhet Gotland	500 tkr	500 tkr	500 tkr
Coompanion Gotland	100 tkr	659 tkr	400 tkr
Gotlands Filmfond AB	1 500 tkr	1 500 tkr	1 500 tkr
92 möjligheter	50 tkr	60 tkr	60 tkr
Medeltidsveckan	300 tkr	300 tkr	300 tkr

Organisation	Beslut	Äskande	Beslut
	2023	2024	2024
Gotland Grönt Centrum AB	4 800 tkr	4 800 tkr	4 800 tkr
Rindi kårhuslokaler	640 tkr	710 tkr	710 tkr
Företagardagen	0 tkr	80 tkr	80 tkr
Summa	14 210 tkr	14 979 tkr	14 670 tkr

Bedömning

Regionstyrelseförvaltning föreslår regionstyrelsen att bevilja finansiering i enlighet med upprättat förslag.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S), Eva Nypelius (C), Oscar Lindster (S), Aino Friberg (S), Eva Ahlin (C) och Jenny Larsson (S) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Saga Carlgren (V) yrkar att fördela medel till Coompanion enligt äskande om 659 tkr totalt. Medel finns i näringslivsanslaget.

Andreas Unger (M) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att arbetsutskottets förslag bifalls.

Beslutsunderlag

Näringslivsanslag prognos 2024

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-04

Skickas till

Enheten för Hållbar Tillväxt

Samtliga bidragstagare

RS § 169 Uppdrag. Kvalitativ utvärdering av funktionen politisk sekreterare

Ärendenummer: RS 2022/1844

Paragraf föregående instans: AU § 134

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen tar emot kostnadsberäkningen.
- Mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland ska frågan om tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare återkomma till budgetberedningen 2024.

Jäv

Micke Seid (MP) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av beslutet.

Sammanfattning

Region Gotland införde funktionen och rollen politisk sekreterare i samband med ny mandatperiod efter valet 2018. Under vintern 2022/2023 har PwC, på uppdrag att Region Gotland, utvärderat rollen som politisk sekreterare i Region Gotland för att ge en samlad bild över hur rollen fungerar och vilka eventuella förbättringsområden som finns. Rapporten har slutredovisats för regionstyrelsen 2023-04-26.

Utifrån rapportens slutsatser har regionstyrelsen gett regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att till budgetberedning 2023 återkomma med en kostnadsberäkning vid tjänstgöringsgrad om lägst 40 % för regionens politiska sekreterare.

I dagens fördelningsmodell ser fördelning av tjänstgöringsgrad ut enligt nedan.

Mandat i fullmäktige	Tjänstgöringsgrad politiska sekreterare	Fördelning redovisat/parti utifrån mandatfördelning 2022-2026
1-5	20 %	KD, L, MP
6-10	50 %	SD, V
11-15	70 %	M, C
>15	100 %	S

Vid en utökning av lägsta tjänstgöringsgrad till 40 % kommer det i dagsläget, med nu gällande mandatfördelning i regionfullmäktige ge en kostnadsökning om 335 tkr/år, en utökning med 60 % tjänstgöring mot nuvarande beslutade ram på fyra (4) heltidstjänster.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar den bild som framkommer i PwC's genomlysning, där det påtalas att det upplevs mycket svårt att genomföra och efterleva uppdrag som politisk sekreterare på en tjänstgöringsgrad om 20 %. Regionstyrelseförvaltningen ställer sig därför positiv till en förändring som medger utökad tjänstgöringsgrad till en lägstanivå av 40 %.

En utökning av tjänstgöringsgrad motsvarande en ökning om 60 % innebär en årlig kostnadsökning motsvarande 335 tkr.

Regionstyrelseförvaltningen vill, i enlighet med vad PwC föreslår i sin genomlysning, göra medskicket att det är möjligt att uppnå en kostnadsneutral fördelning av tjänstgöringsgrad inom ramen för de fyra (4) heltidstjänster som tidigare beslutats om, vilket inte skulle kräva ekonomiskt tillskott.

I arbetsutskottet föreslås att:

Regionstyrelsen tar emot kostnadsberäkningen.

Regionstyrelsen beslutar om en utökning med 60 % tjänstgöring för att möjliggöra utökad lägsta tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare till 40 % att gälla från och med 2024-01-01.

Finansiering sker inom regionstyrelsens budgetram för politisk verksamhet.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att uppdatera regelverk i enlighet med fattat beslut.

Ärendets behandling under mötet

Micke Seid (MP) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av beslutet.

Meit Fohlin (S) yrkar att mot bakgrund av det ekonomiska läget i Region Gotland ska frågan om tjänstgöringsgrad för politiska sekreterare återkomma till budgetberedningen 2024.

Saga Carlgren (V), Johan Asplund (KD) och Johan Malmros (C) yrkar bifall till arbetsutskottets förslag.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och eget yrkande och finner att eget yrkande bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2023-04-26, § 133

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-20

Rapport Utvärdering av rollen som politisk sekreterare 2023-03-20

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-02

Skickas till

Partiernas kontaktpunkter
Politiska sekreterare
PwC

RS § 170 Kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete

Ärendenummer: RS 2023/458

Paragraf föregående instans: AU § 130

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- En ny struktur för det brottsförebyggande arbetet antas enligt förslag.
- Regionstyrelsen får i uppdrag att återkomma med förslag till nytt reglemente med anledning av det nya ansvaret.

Sammanfattning

Riksdagen har beslutat om en ny lag om kommuners ansvar för det brottsförebyggande arbetet. Lagen träder i kraft 2023-07-01.

Syftet med lagen är att kommunerna ska bidra till att samhällets samlade arbete genomförs på ett effektivt sätt genom att, utifrån ett kunskapsbaserat underlag, ta ställning till behovet av brottsförebyggande åtgärder. Lagen innehåller bestämmelser om lägesbild och åtgärdsplan, samordning, samordningsfunktion samt ledning och styrning av arbetet.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen föreslår en ny struktur för ledning och styrning av det brottsförebyggande arbetet, för att möta kraven i den nya lagstiftningen om kommuners ansvar för brottsförebyggande arbete. Centralt i förslaget är att skapa goda förutsättningar för samverkan med framförallt Polisen, då kommun och polis enligt propositionen anses utgöra kärnan för brottsförebyggande arbete, men även med Länsstyrelsen som har ett särskilt uppdrag att stödja implementeringen av lagen. Förslaget omhändertar de erfarenheter som kan dras från det brottsförebyggande arbetet så här långt.

Förslaget är framtaget i nära dialog med Polisen och Länsstyrelsen på Gotland och har förankrats i respektive organisationsledning. Bedömningen är att förslaget inte bara möter lagkraven utan också är en ambitionshöjning av det brottsförebyggande arbetet på Gotland som geografisk plats. Vissa samverkansytor finns redan idag, med Polisen via OSF och med regelbundna träffar mellan Region Gotlands strateg för brottsförebyggande frågor, kommunpoliser och Länsstyrelsens samordnare kring brottsförebyggande arbete. Förslaget på ny struktur möjliggör för tre av de stora samhällsaktörerna på Gotland att sluta upp kring en gemensam inriktning vilket kan anses ha ett signalvärde för samtliga invånare på ön.

En annan viktig utgångspunkt för förslaget är att samla de delar av ANDTS-arbetet och arbetet med mäns våld mot kvinnor som sammanfaller med det brottsförebyggande arbetet, i en och samma struktur. Skälen till detta är flera.

Brottsförebyggande arbete, ANDTS-arbete och arbete med mäns våld mot kvinnor är alla sakområden som kräver insatser på flera olika nivåer, såväl på individnivå som mot riskgrupper och generella insatser till hela befolkningen. Vårdinsatser på individnivå kräver ofta ett tydligt fokus kopplat till sakområdet, men när det gäller förebyggande frågor, både kopplat till brott och till mer generella folkhälsoinsatser på universell nivå, så ser vi att dessa ytor till stor del sammanfaller. Att bygga en struktur där dessa tre sakområden gemensamt kan hanteras bedöms bidra till tydligare helhetsbild, ökad samordning av insatser och en effektivare resursanvändning. Detta uppmuntras även från nationellt håll, från bland annat Brottsförebyggande rådet, Polismyndigheten och Jämställdhetsmyndigheten. Många kommuner har redan idag ett samlat arbete kring brottsförebyggande frågor och ANDTS, medan samordningen mellan brottsförebyggande och våldsförebyggande arbete ännu saknas på många ställen.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att den föreslagna strukturen möter de lagkrav som ställs på kommunerna vad gäller deras ansvar för brottsförebyggande arbete.

2. Ekonomiskt perspektiv

Bedömningen är att samordningen av det brottsförebyggande arbetet finansieras av de statsbidrag som är beslutade. De åtgärder som presenteras i åtgärdsplanen finansieras inom ordinarie budgetram. Mer omfattande insatser hanteras inom ramen för ordinarie budgetprocess.

Bedömningen är också att ett effektivare brottsförebyggande arbete kommer på sikt att leda till generella besparingar inom regionens verksamheter.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att systematik i verksamheter som omger barnet är en förutsättning för en trygg uppväxt fri från våld och droger, och att ingen ska utsättas för eller bevittna våld i hemmet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att samverkan behövs för att skapa en nolltolerans mot alla typer av övergrepp och våld. Kvinnor, män och icke-binära kan utsättas för våld och de kan även vara förövare. För grovt och upprepat våld i heterosexuella parrelationer är det vanligast att män utövar våld mot kvinnor. Det våld som män riktar mot kvinnor får därmed oftast de svåraste konsekvenserna för både individen och samhället.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att föreslagen struktur möjliggör en bredd på arbetet som ingen av de samverkande aktörerna enskilt kan uppnå. Bostadsort och geografi är av betydelse både för lägesbild och för val av insatser.

6. Klimat och miljöperspektiv
Ej aktuellt.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

RS § 171   Projekt Servicepunkter på Hemse och i Slite

Ärendenummer: RS 2019/1161

Paragraf föregående instans: AU § 132

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att fortsätta utveckla Servicepunkter som en del av ordinarie verksamhet och i samarbete med andra när så behövs.

Sammanfattning

Regionfullmäktige antog under 2018 servicestrategin ”Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030”. Ett konkret sätt att förverkliga strategin är att utveckla ett koncept med servicepunkter och därigenom förstärka tillgängligheten till Region Gotlands service närmare medborgarna, minska transportbehovet och stärka den lokala attraktionen. En pilot har genomförts på Hemse under april-september 2022 som beskrivs i slutrapport ”*Pilot-servicepunkt Hemse*”.

Det finns ett behov av att vidareutveckla och förtydliga konceptet Servicepunkter på Gotland, både genom att utkristallisera vad basutbudet i en servicepunkt ska innehålla, hur den fysiska servicepunkten ska se ut och också avgränsa det vidare arbetet från den del som handlar om ”närarbetsplatser” för Region Gotlands medarbetare. Det har också uppkommit ett intresse att utveckla servicepunkterna i samband med utvecklingen av orterna Hemse och Slite, samt utifrån kris- och beredskapsperspektivet. Genom projektet ”Servicepunkter på Hemse och i Slite” fortsätter utvecklingen av det tidigare arbetet.

I arbetsutskottet föredrogs ärendet av Jenny Lennhammar, kvalitets- och verksamhetsutvecklare, regionstyrelseförvaltningen. Arbetsutskottet lämnade ärendet utan eget yttrande till regionstyrelsen.

Ärendets behandling under mötet

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att fortsätta utveckla Servicepunkter som en del av ordinarie verksamhet och i samarbete med andra när så behövs.

Ordförande ställer proposition på eget yrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Slutrapport Servicepunkt Hemse

Tjänsteskrivelse- Strategi för ett långsiktigt hållbart serviceutbud 2019-2030 – koncept för servicepunkter

Servicestrategin ”Ett långsiktigt hållbart serviceutbud på Gotland 2019-2030”

Projektdirektiv Servicepunkter på Hemse och i Slite
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-12

RS § 172 Färdplan God och Nära vård

Ärendenummer: RS 2021/566

Paragraf föregående instans: AU § 107

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Informationen tas emot.

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen har tagit del av den reviderade färdplanen och beslutar att stå bakom den och det fortsatta omställningsarbetet.

Sammanfattning

Region Gotland står inför mycket stora utmaningar. En större andel av befolkningen är äldre, många människor har kroniska sjukdomar och dagens levnadsvanor gör att fler än tidigare blir sjuka. Framsteg inom medicin och teknik gör att det finns behandlingar för fler sjukdomar och åkommor. Sammantaget innebär det ett kraftigt ökat vård- och omsorgsbehov samtidigt som det är brist på resurser i form av medarbetare, pengar och lokaler. Utmaningarna delas med andra regioner och kommuner, men är särskilt stor på Gotland. Nationellt pågår en rörelse benämnd ”God och Nära vård” som adresserar den omställning som hälso- och sjukvården behöver göra i samarbete med omsorgen. Utifrån Gotlands greppbarhet kunde tidigt konstateras att en omställning av hälso- och sjukvården, oavsett dess komplexitet och stora utmaningar, inte i kommer att räcka. Inflödet till vården och omsorgen måste minska möjligheten att påverka inflödet finns i hög grad även utanför dessa verksamheter. Inom hälso- och sjukvården och omsorgen pågår arbete med att exempelvis förändra arbetssätt, korta vård- och ledtider, förbättra samordning m.m. Utmaningarna kommer att innebära behov av svåra politiska prioriteringar.

Det lokala arbetet benämns Hälsa genom hela livet – God och Nära vård. En målbild och färdplan för arbetet har tagits fram. Färdplanen har nu reviderats för tredje gången, fem förflyttningsområden pekas ut:

- Öka människors delaktighet
- Arbeta mer hälsofrämjande
- Stärka primärvården
- Främja egenvård
- Samordna vård och omsorg

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att arbetet med omställning till Hälsa genom hela livet är angeläget och behöver fortsätta ske i samverkan.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer vidare att ett politiskt långsiktigt ägandeskap i respektive politiskt forum är avgörande för att omställningen ska lyckas. Att berörda politiska forum aktivt ställer sig bakom stärker förutsättningarna.

Bedömning av konsekvenser i tvärperspektiv

1. Rättslig grund/rättsligt perspektiv

Bedömningen är att beslutet är förenligt med gällande lagstiftning samt överensstämmande med genomförda och kommande lagstiftningsförändringar på området.

2. Ekonomiskt perspektiv

Omställningen till god och nära vård handlar primärt om att ställa om för att klara att erbjuda ett välfärdssystem utifrån de behov som finns i befolkningen. Bedömningen är att omställningen har stor ekonomisk påverkan. Det finns behov av kortsiktig finansiering av ”puckel kostnader”, finansiering av införandeperioder innan effekter ses och för att möjliggöra att testa nya arbetssätt etc. Det finns också behov av stadigvarande stärkt finansiering och prioritering av hälsofrämjande insatser. Denna omDispositioner behöver ske såväl inom förvaltningarna, både avseende ekonomi och i praktisk verksamhetsplanering, som på regionövergripande nivå för att förändring ska ske. Respektive förvaltning/nämnd ansvarar för att lyfta behov i ordinarie budgetprocess. Statsbidrag i form av överenskommelser mellan staten och Sveriges kommuner och regioner (SKR) är en viktig kortsiktig finansieringskälla som förvaltningarna kan disponera.

God ekonomisk hushållning beaktas som horisontellt perspektiv i arbetet.

3. Barnperspektiv

Bedömningen är att omställningen har konsekvenser för barn och unga både på individuell nivå och som grupp. Ett starkt hälsosystem fokuserar särskilt på hälsofrämjande och förebyggande insatser för barn och unga. Flera aktiviteter i färdplanen riktas särskilt till barn och unga för att stärka deras förutsättningar för god hälsa genom hela livet. Under framtagning av målbild har unga varit delaktiga i processen.

Barnrättsperspektivet beaktas som horisontellt perspektiv i arbetet.

4. Jämställdhetsperspektiv

Bedömningen är att omställningsarbetet har en positiv påverkan avseende jämställdhet. Ett av skälen för omställningen är att hälsan skiljer sig åt mellan grupper. Hälsa analyseras ur flera aspekter dels kön, men också utifrån

könsidentitet, utbildningslängd, hushållsinkomst, ålder, etnicitet och funktionsnedsättning.

Utsatta grupperns intresse beaktas som horisontellt perspektiv i arbetet.

5. Landsbygdssäkring/geografiskt perspektiv

Bedömningen är att omställningen påverkar hela Gotland. Omställningen har fokus på närhet och att upplevelsen av nära ska utgå från individen. Nära kan vara geografiskt men också relationellt. Bedömningen är att omställningen främst har ett behovsperspektiv, och att geografiskt perspektiv därmed beaktas.

6. Klimat och miljöperspektiv

Ej aktuellt inom ramen för nuvarande färdplan. Fysisk miljö exempelvis i form av långsiktig samhällsplanering har tydliga kopplingar men ingår i dagsläget inte.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Region Gotlands färdplan – God och Nära vård
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-23

RS § 173   Arbetsmarknadsutredning – fördjupat samarbetet mellan socialförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen

Ärendenummer: RS 2021/113

Paragraf föregående instans: AU § 119

Regionstyrelsens beslut

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

Regionfullmäktige behandlade 2021-06-21, (§ 98) en arbetsmarknadsutredning som gav en samlad lägesbild av den gotländska arbetsmarknaden och förslag för en lämplig ambitionsnivå och resursanvändning internt.

Rapporten resulterade i ett antal förslag som regionstyrelseförvaltningen besvarade till budgetberedningen 2022. Kvar blev en fråga om process och förväntat resultat utav fördjupat samarbete mellan socialnämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden istället för sammanslagning. Under det gångna året har verksamhetsutvecklare och enhetschefer från enheten för stöd och försörjning och avdelningen för arbetsliv och etablering tagit fram en handlingsplan för hur de ska fördjupa sitt samarbete och vilka resultat man förväntas uppnå på såväl individnivå som organisationsnivå.

Medarbetarna i socialförvaltningen och utbildnings- och arbetslivsförvaltningen har gjort ett gediget arbete för att möta beslutet gällande fördjupat samarbete. När utvecklingsområdena i handlingsplanen är genomförda förväntas effekterna ge ett ändamålsenligt resultat. För fortsatt uppföljning och utveckling finns ett utökat samarbete med arbetsmarknadsstrateg på regionstyrelseförvaltningen samt en ny beredningsstruktur gällande Finsam Gotland som gör att man får naturliga mötesforum på strategisk nivå.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att redovisningen av ärendet tas emot.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Handlingsplan Arbetsmarknadsuppdrag 2022-12-21

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-17

RS § 174   **Möjlighet till ett HR-projekt i syfte att öka arbetsplatser för personer långt från arbetsmarknaden**

Ärendenummer: RS 2023/1080
Paragraf föregående instans: AU § 120

Regionstyrelsens beslut

- Redovisningen av uppdraget godkänns.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen har fått i uppdrag att undersöka möjligheten till ett HR-projekt i syfte att öka arbetsplatser för personer långt från arbetsmarknaden internt i respektive förvaltning samt en tillhörande samordning av framkomna platser för en effektivare matchning och kompetensförsörjning.

Med anledning av uppdraget genomfördes under hösten 2022 en workshop med representanter från regionstyrelseförvaltningen, utbildning- och arbetslivsförvaltningen, socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen. Syftet med workshopen var att ta fram en gemensam problembild och inriktning framåt för arbetet med breddad rekryteringen inom Region Gotland. Detta för att ha underlag till att göra en projektansökan kring ett gemensamt HR-projekt. Därefter har en projektgrupp, med representanter från förvaltningarna, träffats regelbundet för att omvärldsbevaka och kartlägga relevanta processer för att se vad som skulle kunna utvecklas redan idag utifrån befintliga resurser, samt hur en gemensam projektansökan skulle kunna utformas.

I februari 2023 kom besked om att en utlysning troligtvis öppnas under våren 2023. När en sådan öppnar har Region Gotland ambitionen att inkomma med en gemensam projektansökan.

I samband med detta arbete har även andra närliggande områden och processer identifierats, där samordning och utveckling av kompetensförsörjningsinsatser skulle kunna ge bättre effekter och kvalitet. Samordning av bemanningsfrågor, där breddad rekrytering är en del, är ett område som lyfts. Ett område som Region Gotland skulle kunna se på även om det inte finns externa projektmedel att söka, dock behövs istället interna medel.

De befintliga rekryterings- och bemanningsenheterna inom socialförvaltningen och hälso- och sjukvårdsförvaltningen hanterar idag olika delar inom rekrytering, bemanning, kompetensutveckling och marknadsföring för regionens korttidsbemanning. Socialförvaltningen samordnar även dessa frågor för utbildnings- och arbetslivsförvaltningen samt måltidsverksamheten inom

regionstyrelseförvaltningen. Ytterligare verksamheter har uttryckt önskemål om att få detta stöd. Under 2022 hanterade bemanningsenheterna över 1000 rekryteringsprocesser som resulterade i 870 nya anställningar, vilket motsvarar cirka 30 procent av de anställningar som gjordes i Region Gotland under året.

Samordningsvinster genom att arbeta över gränserna med utveckling, breddad rekrytering, marknadsföring, introduktion till välfärdsjobb, samordning av prao, feriejobb, hantering av arbetstillstånd med mera skulle hjälpa till att uppnå ännu bättre utvecklingskraft, kvalitet och effektiva processer för hela Region Gotland. Initialt behövs dock någon form av resursförstärkning för att kunna göra denna förändring till exempel resurs för samordning/projektledare mm.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att redovisningen av ärendet tas emot.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

RS § 175 Lönesatsning på jämställdhet och bristyrken

Ärendenummer: RS 2022/93

Paragraf föregående instans: AU § 121

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Samtliga nämnder får i uppdrag att återkomma med statusrapport rörande arbete kopplat till lönesatsning på jämställdhet och bristyrken. Återrapportering sker till budgetberedning 2024.

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Regionstyrelsen har gett regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att löpande vid budgetberedningen återkomma med statusrapport rörande arbete kopplat till lönesatsning på jämställdhet och bristyrken. Förvaltningen ska redovisa ett fördjupat underlag kring fördelning av lönesatsningar på jämställdhet och bristyrken där fördelningen mellan jämställdhet och bristyrken framgår samt fördelning per yrkesgrupp och dels ta fram en struktur för uppföljning av lönesatsningar som ger förutsättningar att analysera utvecklingen inom samt mellan olika yrkesgrupper på längre sikt. Uppföljningen bör särskilt belysa utvecklingen ur ett jämställdhetsperspektiv.

Det långsiktiga målet för lönebildningen i Region Gotland är att ha marknadsmässiga och jämställda löner så det är möjligt att attrahera, rekrytera och behålla kompetenta medarbetare.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att lönebildningen är ett mycket viktigt verktyg för att möta kompetensförsörjningsutmaningen. Medel behöver avsättas såsom förslaget för att inte få nya kostnader för personalomsättning och vakanser.

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är även att satsningarna inom jämställdhet och brist har gett resultat inom flera av yrkeskategorierna. Det finns en struktur för uppföljning av lönesatsningar som ger förutsättningar att analysera utvecklingen inom samt mellan olika yrkesgrupper. Arbetet med jämställda löner och bristyrkesatsningarna är viktigt och behöver fortsätta.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar att samtliga nämnder får i uppdrag att återkomma med statusrapport rörande arbete kopplat till lönesatsning på jämställdhet och bristyrken. Återrapportering sker till budgetberedning 2024.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens tilläggsyrkande och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-27

RS § 176   **Uppdrag. Utreda förutsättningarna för att tillskapa platser i härbärke/lågtröskelboende/akutboende till personer som inte har möjlighet att få plats på Birkagården eller regionens egna boenden**

Ärendenummer: RS 2021/704
Paragraf föregående instans: AU § 138

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Information om budgetäskande mottas. Beslut om budget fattas i samband med beslut om budget 2024-2026.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2022-12-12, § 241 att ge socialnämnden i uppdrag att inkomma med utredningen som underlag till budgetberedningen 2023 om medel saknas inom ram.

Socialnämnden har sett över möjlighet till finansiering av ett stödboende om tio platser inom befintlig ram och bedömt att det inte ryms inom ordinarie budget och därmed förutsätter en utökad budgetram på 8 165 000 kronor. Socialnämnden har äskat medel för detta i samband med mål- och budgetskrivelsen för 2024.

Bedömning

Socialnämnden har, enligt givet uppdrag, sett över möjligheten att finansiera ett stödboende inom befintlig budgetram och konstaterat att det inte är möjligt. Ett budgetäskande finns därför upptaget i socialnämndens mål- och budgetskrivelse för 2024. Det kan konstateras att en säker kostnadsuppskattning inte kan göras utan ytterligare utredning. Socialförvaltningen har i dagsläget inte någon kännedom om lokaler att hyra eller som kan vara aktuella för ombyggnation och som uppfyller ställda krav vad gäller utformning och lokalisering.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionfullmäktige 2022-02-21, § 14
Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-05-13
Utredning Lågtröskelboende 2022-05-13
Socialnämnden 2022-06-09, § 105
Kompletterande tjänsteskrivelse 2023-01-23

Socialnämnden 2023-03-15, § 48
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

Skickas till
Socialnämnden

RS § 177   Uppdrag - Finansiering av regiongemensamma systemlösningar

Ärendenummer: RS 2019/962
Paragraf föregående instans: AU § 135

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

För 2024 planeras inga nya stora satsningar på gemensamma systemlösningar. I regionstyrelseförvaltningens budgetskrivelse beskrivs att befintliga kostnader för gemensamma system saknar finansiering. Totalt äskas 1 500 tkr för gemensamma IT system.

Under 2023 kommer regionstyrelseförvaltningen att behöva ta ställning till möjligheten att erbjuda kompetensutveckling digitalt och, för deltagarna, mer effektivt sätt. Det har under en tid blivit uppenbart att det saknas ett författarverktyg för att göra den typen av digitala utbildningar som efterfrågas. Det handlar både om ledarutveckling och om andra typer av utbildningar. Om ett författarverktyg upphandlas behöver samtidigt resurser läggas på att förvalta systemet och även på att stödja verksamheterna i att producera utbildningar. Dessa resurser finns inte inom regionstyrelseförvaltningen idag.

Det här är en insats som skulle kunna effektivisera kompetensutvecklingen i regionens förvaltningar men som är svår att genomföra på grund av att det saknas resurser inom regionstyrelseförvaltningen.

Bedömning

Det är väsentligt att de system som redan är implementerade finansieras i budget. I regionstyrelseförvaltningens budgetskrivelse finns ett äskande på 1 500 tkr för gemensamma IT system. Det avser HR systemen samt beslutsstödsystemet.

Det finns ett behov av att utveckla arbetet med kompetensutveckling inom regionen. Att erbjuda digitala utbildningar efterfrågas av verksamheten. Samtidigt behövs då ytterligare digitala verktyg som ska förvaltas och det krävs också en del andra kompetenser för att göra dessa utbildningar. System och kompetenser finns inte tillgängliga inom Region Gotland idag.

I regionstyrelseförvaltningens 10 åriga plan för kommande investeringsbehov finns beskrivet att det kan uppstå behov av att byta något eller några av de stora regiongemensamma system så som ekonomisystem, HR-system mm. Särskilda medel behöver då avsättas för detta

Att säkerställa finansiering för regiongemensamma system kommer att bli mer utmanande framåt i takt med att de system Region Gotland nu har behöver

upphandlas på nytt. Programvarumarknaden är mitt i en stark förändring av gällande affärsmodeller. I stort sett alla leverantörer, från multinationella Microsoft till Tieto och Visma, har eller kommer ändra fokus från att sälja licenser till en produkt som kan användas, nästan hur länge som helst, till att sälja abonnemang på månads- eller årsbasis.

Dessutom säljs färre och färre produkter för installation lokalt, istället säljs dagens produkter allt oftare, enbart som tjänst via 'molnet'.

Resultatet av det kommer med största sannolikhet bli en väldigt stor kostnadsökning när exempelvis produkter som Microsoft Office (Word, Excel, Powerpoint) skall förnyas.

Dessutom blir konsekvensen av en förändrad affärsmodell den att kostnaderna flyttas från att idag hanteras som investering, till att bli en direkt driftkostnad.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

RS § 178   Utveckling av IT-styrning inom Region Gotland – utifrån rapport från KPMG

Ärendenummer: RS 2022/1850

Paragraf föregående instans: AU § 136

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Samtliga nämnder får i uppdrag att ta fram en struktur som visar hur digitalisering och verksamhetsutveckling ska organiseras inom respektive fackförvaltning.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att inom ramen för objektsförvaltningsprojektet ta fram en tydlig organisation kring hur objektsförvaltningen ska genomföras i praktiken.
- Samtliga nämnder får i uppdrag att ta fram en tydlig organisation kring hur GDPR/LIS-frågor ska hanteras i respektive fackförvaltning.
- Uppdragen återrapporteras till regionstyrelsens ordinarie sammanträde i januari 2024.

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram en struktur och plan som visar hur Digitaliseringsavdelningens roll ska utvecklas till att stödja förvaltningarna i verksamhetsutveckling/digitalisering, återrapportering sker till regionstyrelsens ordinarie sammanträde i januari 2024.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att ta fram ett förslag till samlad process för införande av IT-system – från behov till upphandling och införande, återrapportering sker till regionstyrelsens ordinarie sammanträde i januari 2024.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samråd med övriga fackförvaltningarna ta fram ett samlat förslag till förändrad driftsbudget per nämnd från och med 2025.

Sammanfattning

KPMG fick i början av 2022 i uppdrag att kartlägga IT-styrningen i Region Gotland och föreslå åtgärder för att förbättra läget. KPMG presenterade sin rapport i april 2022.

I rapporten beskrivs att digitaliseringsavdelningen har ett stort teknikfokus. En mer utvecklad, stödjande roll mellan verksamhet och teknik efterlyses.

I rapporten ges en lägesbeskrivning. Av denna framgår att regionens verksamhetsutvecklingsarbete med stöd av digitalisering inte bedrivs så strukturerat som vore önskvärt. Som ett undantag framhålls socialförvaltningen där arbetet har fullt stöd i ledningsgrupp, i centrala grupper och nätverk samt genom särskilda digitaliseringscoacher ute i verksamheten.

På motsvarande sätt beskrivs hur objektsförvaltningen inte får tillräckligt mycket fokus, och ofta sköts ”med vänster hand”.

Införandeprocessen av nya IT-system är inte allmänt känd och frångås ofta, vilket leder till negativa konsekvenser.

Informationssäkerhetsarbetet inom regionen behöver – trots att mycket hänt på fem år - fortsätta utvecklas.

Bedömning

1) Digitaliseringsavdelningen föreslås få i uppdrag att utveckla sin stödjande roll gentemot verksamheterna. Rollen bör – precis som KPMG föreslog - utöver det rent tekniska också vara att stötta förvaltningarna i de mjukare aspekterna av hur IT-systemen förvaltas. I rollen skulle kunna ingå att olika personer inom Digitaliseringsavdelningen har ett huvudansvar för en specifik (organisatorisk) förvaltning. De skulle då till exempel kunna delta i denna förvaltnings digitaliseringsråd och verksamhetsplanering.

2) KPMG rekommenderar förvaltningarna att använda systematisk verksamhetsutveckling, där digitala hjälpmedel är en integrerad del. Socialförvaltningen framhålls som ”best practice”.

Förvaltningarna bör försöka uppnå detta mål. Varje förvaltning behöver skapa sin organisation, men lämpliga inslag kan vara (anpassas till varje förvaltnings behov):

- Digitalisering/verksamhetsutveckling har både en ansvarig person i förvaltningsledningen och en plats på förvaltningsledningens agenda.
- Roller/tjänster som utvecklingsledare för IT/verksamhetsutveckling inrättas centralt i förvaltningen (om de inte redan finns)
- Digitaliserings-/verksamhetsutvecklingsråd inrättas
- Roller/tjänster som digitaliserings-/verksamhetsutvecklingscoach inrättas ute i verksamheten. Besätts initialt med personer som i dag arbetar i verksamheten.

Den skapade organisationen har sedan ansvar för att arbeta fram förslag till förvaltningens digitaliseringsplan, som fastställs av förvaltningsledning/nämnd. Vidare ska organisationen i vardagen delta i och styra den verksamhetsnära verksamhetsutvecklingen och digitaliseringen.

Som exempel på verksamhetsnära verksamhetsutveckling där digitala hjälpmedel är en integrerad del kan nämnas att socialförvaltningen nu med hjälp av sina digitaliseringscoacher har börjat införa medicinrobotar. Robotarna påminner brukare när det är dags att ta medicin, något som både effektiviserar för personalen och ökar säkerheten för brukarna.

3) När det gäller objektsförvaltning pågår ett regionövergripande projekt. Här bör varje förvaltning ta ett tydligt ansvar för att det finns inrättade tjänster som objektsförvaltare som lever upp till kravet att objektsförvaltarna ska vara professionaliserade. Det innebär att de i princip arbetar heltid med objektsförvaltning. Det räcker således inte med att en person i förvaltningen i princip skriver alla förvaltningsplaner mm och övriga jobbar på som inget har hänt.

Objektsförvaltarna kan kompletteras med systemadministratörer som arbetar i verksamheten och har god kunskap om hur IT-systemen används.

4) Den process som är mest grundläggande för både objektsförvaltningsarbetet och GDPR/LIS-arbetet är IT-systeminförande. Här avses då hela processen från att behov fångas upp och diskuteras i termer av IT-stöd till dess att ett IT-system upphandlats och införts. Inom Region Gotland liksom i andra regioner och kommuner har man svårt att få denna process att fungera väl. Hela processen är omfattande och krävande, och väldigt ofta missas ett antal kritiska steg vilket riskerar såväl laglighet som effektivitet i lösningen.

Därför föreslås att Digitaliseringsavdelningen ihop med upphandlingsfunktionen och förvaltningarna tar fram en uppdaterad version av hur denna process ska se ut. Sedan ska samtliga förvaltningars ledningsgrupper ansvara för att processen följs i alla delar.

5) Informationssäkerhets- och GDPR-arbetet behöver fortsätta utvecklas. Mycket har hänt sedan GDPR kom 2018 och informationssäkerhetsarbetet har fått en markant högre prioritet. Samtidigt är detta juridiskt komplexa frågor, och ytterligare lagstiftningar tas fram med EU som drivande.

Därför är det nödvändigt att varje objektsförvaltare har åtminstone grundläggande kunskaper på området. Sedan behöver varje förvaltning ha gemensamma resurser med djupare kompetens som kan bistå verksamheten. Slutligen behövs det resurser centralt inom regionen (inom RSF) som tar fram riktlinjer och stödmaterial och som driver nätverk där man gemensamt utvecklar sig.

6) Resurser krävs naturligtvis för att genomföra ovanstående fem punkter. KPMG framhåller att regionen på detta område är ”resurstunn”. Därmed inte sagt att alla roller måste finansieras med nya medel. I många fall kan en tydligare satsning på verksamhetsutveckling stödd på digitalisering liksom på objektsförvaltning leda till effektiviseringar och ökad verksamhetsutveckling. Ibland kan befintliga resurser genom nya arbetssätt användas bättre. Samtidigt som det ibland kan krävas nya resurser. Varje förvaltning bör alltså se över hur ovanstående fem punkter ska kunna realiseras i den egna förvaltningen, ett arbete som i många fall redan har påbörjats.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Rapportutkast KPMG 2022-04-24

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-02

Skickas till

Alla förvaltningar

RS § 179 Rapport - Byggnation Alléskolan

Ärendenummer: RS 2019/954
Paragraf föregående instans: AU § 137

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.

Sammanfattning

Enligt tidigare beslut ska barn- och utbildningsnämnden löpande, vid budgetberedning och budgetavstämning under de år som ombyggnaden av Alléskolan pågår, återkomma med statusrapport och uppdatering av investeringsbudgeten. (RF 2019-11-18, § 281)

Bedömning

Alléskolan på fastigheten Visby Pjäsen 14 startade år 1995 som en provisorisk lösning på ett ökande elevantal i Visby. Skolan är idag en enparallellig F-6 skola som är evakuerad till tillfälliga lokaler på Södervärnsskolans område. Den nu rivna Alléskolan hade i sitt dåvarande skick ett föreläggande gällande dålig ljudmiljö orsakad av ventilationsanläggningarna och placeringen av dessa. Alléskolan ses med sitt läge i en expansiv del av staden helt nödvändig att behålla. Rivningsarbeten och nybyggnation av Alléskolan startade hösten 2022 och invigning av den nya Alléskolan kommer att ske till höstterminen 2024.

En positiv konsekvens av nybyggnationen är att Humlegårdsskolans årskurs F och 1 flyttas till Alléskolan och ger utrymme för en utbyggnad av förskolan Humlan inklusive en specialavdelning för barn med flerfunktionsnedsättningar. Som resultat av en utökad verksamhet på Alléskolan möjliggörs även flytt av barnen på Lindens förskola till Humlegårdsskolans nuvarande lokaler, vilket i sin tur leder till möjligheten att regionen kan säga upp hyresavtalet för Lindens förskola.

Inriktningsbeslutet är sedan 2020 att projektera för en nybyggnation av en tvåparallellig skola F-6 då renovering av den gamla byggnaden ansetts för kostsam och osäker. Nybyggnationen är uppskattad till en kostnad om 137 miljoner kronor vilket ger en ökad driftskostnad på ca 13 miljoner kronor per år, när det är färdigbyggt. Projektet följer både tidsplan och budget.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Barn- och utbildningsnämnden 2023-03-21, § 26

Skickas till

Barn- och utbildningsnämnden

RS § 180   Nominering till ungdomsledarpris 2023

Ärendenummer: RS 2023/767

Paragraf föregående instans: KFB § 36

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Regionfullmäktige har att utdela pris till Ilse Vuijsters Hammarström, Visby Judoklubb.

Regionstyrelsens beslut

- Ilse Vuijsters Hammarström utses till årets ungdomsledare 2023 för ideellt arbete som tränare i Visby Judoklubb.

Sammanfattning

Årets pristagare av Region Gotlands ungdomsledarpris är Ilse Vuijsters Hammarström, Visby Judoklubb. Ilse var initiativtagare till Visby Judoklubb som startades så sent som 2018, en idrott som inte utövades organiserat på Gotland tidigare. Nu är de runt 100 aktiva varav majoriteten är barn och ungdomar.

”Genom sin träning och erfarenhet lär Ilse ut all sin kunskap på ett inspirerande och lekfullt sätt. Ilse är uppmärksam och inkluderande och hon vet verkligen hur man motiverar och inspirerar alla. Judons värdegrunder genomsyrar all judoverksamhet och vägleder oss i hur vi ska behandla varandra, både på och utanför judomattan. Allt detta har Ilse åstadkommit genom att starta Visby Judoklubb 2018.” säger Annika Molin, som är en av dem som har nominerat Ilse.

Oscar Lindster, ordförande i kultur- och fritidsberedningen i Region Gotland, kommenterar beslutet av pristagare såhär:

”En enig kultur- och fritidsberedning är mäkta imponerad över att Ilse på kort tid startat en upp ny förening som redan lockat många aktiva barn och ungdomar. Utöver att vara ideell ungdomsledare anordnar hon även sommarläger för aktiva i hela Sverige, fallteknikutbildningar för äldre, utbildningar i hjärt- och lungräddning och mycket mera. Ilse är ett mycket gott föredöme i värdegrundsarbete och en riktig eldsjäl!”

Region Gotlands ungdomsledarpris har funnits sedan 2004. Priset är på 10 000 kronor och delas årligen ut till en ideellt arbetande ledare som verkar inom föreningsdriven ungdomsverksamhet på Gotland.

Priset kan bara fås en gång och är avsett att stimulera pristagaren till fortsatt ideellt ungdomsarbete. Priset delas ut vid regionfullmäktige i juni.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Inkomna nomineringar, "Nominerade till Ungdomsledarpris 2023"
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

RS § 181   **Analys kring hur näringslivet, fritidssektorn och kultursektorn har påverkats av pandemin**

Ärendenummer: RS 2020/980

Paragraf föregående instans: AU § 127

Regionstyrelsens beslut

- Informationen tas emot.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att vidta åtgärder utifrån de rekommendationer som givits i rapporten *Analys av Region Gotlands stödåtgärder under pandemin*.

Sammanfattning

För att få en djupare förståelse för hur pandemin påverkat näringslivet, fritidssektorn och kultursektorn i Region Gotland har regionstyrelseförvaltningen beslutat att ta fram en analys. Analysen ska bland annat beröra regionens hantering av stödåtgärder, vilken betydelse som de stödpaket som erbjudits har haft, samt vilka lärdomar som kan dras. I uppdraget ingår även att lämna rekommendationer kring hur Region Gotland kan hantera framtida utmaningar och kriser. Konsulten Governo AB har anlåtats för att utföra analysen, i rapporten *Analys av Region Gotlands stödåtgärder under pandemin* redovisas resultatet av denna analys. Syftet med uppdraget är att ge Region Gotland en djupare förståelse för regionens insatser under pandemin och hur pandemin har påverkat näringslivet, fritidssektorn och kultursektorn i syfte att dra lärdomar inför framtiden.

Målen är att Region Gotland efter avslutat uppdrag har:

- En samlad bild av vilka insatser som gjordes under pandemin inom dessa sektorer
- En god bild av hur målgrupperna för stöden upplevde såväl inriktning som process
- En beskrivning av hur den interna beslutsprocessen fungerade
- Erfarenheter från hur ett par andra jämförbara regioner/kommuner arbetat
- De viktigaste lärdomarna från pandemin och hur verksamheten kan utvecklas framåt

För att genomföra uppdraget har Governo analyserat regionens arbete med hjälp av dokumentstudier, intervjuer samt enkätundersökning. Som grund har en kartläggning av de stödåtgärder som regionen satte in för de tre sektorerna genomförts. Vidare har även en jämförande utblick till två liknande regioner, Region Jämtland Härjedalen samt Region Kalmar genomförts.

Bedömning

Resultatet av analysen visar att Region Gotlands agerande och beslut om åtgärder överlag fungerade väl och mottogs i stora delar positivt av aktörerna i de olika sektorerna. I rapportens rekommendationer framkommer bland annat betydelsen av ha väl upparbetade samarbets- och nätverksstrukturer med externa aktörer samt vikten av ett snabbt agerande i de interna beslutsprocesserna. Tydligare målsättning och uppföljning av beslutade stödåtgärder rekommenderas. Vidare rekommenderas att ta tillvara på lärdomar av goda exempel mellan sektorerna och ta fram en plan för hur framtida kriser ska hanteras inom regionen.

I arbetsutskottet föreslogs att informationen tas emot och att regionstyrelseförvaltningen fick i uppdrag att till regionstyrelsens sammanträde den 30 maj återrapportera förslag på uppdrag kopplat till de rekommendationer som givits i rapporten Analys av Region Gotlands stödåtgärder under pandemin.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Johann Malmström, enhetschef och Angelica Andersson Fihn, avdelningschef, regionstyrelseförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att vidta åtgärder utifrån de rekommendationer som givits i rapporten Analys av Region Gotlands stödåtgärder under pandemin.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och eget tilläggsyrkande och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelsen 2022-05-24, § 156

Rapport, Analys av Region Gotlands stödåtgärder under pandemin

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-20

RS § 182   Konstöversyn på Gotland

Ärendenummer: RS 2021/1692
Paragraf föregående instans: AU § 126

Regionstyrelsens beslut

- Resurscentrum för konst inrättas enligt förslag.
- Finansiering sker genom Eget kapital.
- Informationen mottas om att ett förtydligande av överenskommelsen med Gotlands museum har gjorts för 2023.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med ett förtydligande av vad utveckling av Konstmuseets verksamhet innebär för Gotlands museum till budgetberedningen 2024.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma till budgetberedningen 2024 med en statusuppdatering och förslag på återstående del av resurscentret.

Sammanfattning

Hösten 2022 tog regionstyrelseförvaltningen fram en konstöversyn med ett antal rekommendationer relevanta för konstområdets utveckling på Gotland. Några av dessa pekades särskilt ut att följas upp i samband med budgetberedningen. Regionstyrelseförvaltningen skulle:

- tillsammans med Gotlands museum och aktörer inom konstområdet föreslå hur ett resurscentrum för konst på Gotland kan se ut och vilka kostnader det medför,
- förtydliga överenskommelsen med Gotlands museum samt
- återkomma med Gotlands museums precisering av framtida behov för att kunna stärka samtidskonsten och samtidigt utveckla konstmuseets verksamhet.

Regionstyrelseförvaltningen har tillsammans med Gotlands museum och aktörer ur bild- och formområdet tagit fram ett förslag på ett resurscentrum för bild och form på Gotland. Förslaget gäller alltså inte bara bildkonst utan profilen ska också innefatta gestaltad livsmiljö, konsthantverk, slöjd, form, och design. Förslaget har tagit avstamp ur dialog med fria utövare och kulturorganisationer och konstöversynens rekommendationer. Arbetet har fokuserat på hur finansiering, uppdrag och organisering för ett resurscentrum kan se ut. Förslaget innebär - med inspiration bland annat från Konst i Halland och Resurscentrum Konst i Norrbotten - att etablera en digital såväl som fysisk plattform för aktörer inom bild- och formområdet på Gotland. Målgruppen för resurscentret är primärt utövare, arrangörer och kulturorganisationer inom bild- och formområdet. Trots den breda inriktningen är förslaget ett arbetsnamnet för resurscentret är ”Konst på Gotland”.

Förslaget innebär att samarbeten mellan befintliga aktörer ska öka, att flexibla lokaler och verkstadsmöjligheter tillgängliggörs och en hemsida skapas - som samlar och synliggör aktörer, resurser och utlysningar inom området. Resurscentret inrättas på sikt i museets upprustade lokaler (nuvarande Konstmuseet) och samordnar/klustrar viktiga kompetenser inom Region Gotland och Gotlands museum. Baltic Art Center erbjuder ateljé och kontorsplatser i huset, så att organisationens internationella och nationella nätverk och verksamhet kan komma närmare lokalt verksamma aktörer.

För att möjliggöra en uppstart av ett resurscentrum redan innan Konstmuseets lokaler kan öppnas igen ser förvaltningen att lokaler på Gotlands Kulturrum kan tillgängliggöras på kort sikt, en plats som även kan utnyttjas av Region Gotlands kulturutvecklare. Samarbeten med lokalhållande aktörer och utövare på landsbygderna bör även ske för att resurscenterfrågan ska vara relevant för hela Gotland. Produktionsmöjligheter med tillgång till verkstäder och teknikpool i Kustateljén i Fårösund möjliggörs.

Förslaget uppskattas i sin helhet kräva en ramförstärkning på ca 1,3 mnkr och kan sjösättas i två etapper. I etapp ett skapas en portal/hemsida och tillgång till lokaler i Gotlands kulturrum. Förberedelser kan starta redan 2023 genom den ramförstärkning på 200 tkr inom kultursamverkansmodellen (som genom beslut (RS 2023/28 fördelats till konstområdet) men kräver från 2024 att medel tillförs i ramförstärkning för att säkerställa tillgång till lokaler, initialt på Gotlands kulturrum.

Etapp två inleds 2025 och kräver ytterligare ramförstärkning på ca 1 mnkr för bland annat personal/tekniker, verktyg och teknik i Fårösund, då resurscentret kan organisera nätverksträffar, erbjuda kompetensutvecklingsmöjligheter och tillgång till verkstadsmöjligheter, arbetsytor och teknikpool i Kustateljén i Fårösund. Regionstyrelseförvaltningen preciserar och återkommer med detta behov inför budgetberedningen 2024.

Huvudman för satsningen föreslås initialt bli Region Gotland. Flera faktorer talar för detta. Gotlands museum genomför verksamhetsutveckling och ett visionsarbete kring Konstmuseet (som idag inte är klart) samt att huset som inrymmer Konstmuseets verksamhet inte är ändamålsenligt anpassat. En utvärdering sker av utvecklarorganisationen 2023 och initialt kan synergieffekter uppstå inom regionen med Film på Gotland, Kustateljén i Fårösund och Folkhögskolan i Fårösund. Huvudmannaskap kan utvärderas på sikt och en annan framtida huvudman för resurscentret kan utses - men i nuläget förespråkar regionstyrelseförvaltningen att resurscentret startas inom regionen.

Förslaget är en satsning på kulturella och kreativa verksamheter och professionalisering av utövare på Gotland – nya mötesplatsmöjligheter uppstår mot den efterfrågan som utövare uttryckt behov av. Tillsammans med de nya stöd som arbetats fram i bidragsöversynen över stöd till kulturområdet (där

stipendier för yrkesverksamma utövare och produktionsstöd föreslås och nytt projektstöd utlyses från 2023) svarar förslaget mot stora delar av områdets behov som de är uttryckta i konstöversyn och kulturplan. Förslaget bedöms ha goda möjligheter att öka innovation och nyskapande inom bild- och formområdet, förbättra villkoren och höja kompetensen hos verksamma utövare och arrangörer. Det svaga kulturområdet slöjd och form stärks och lyfts.

Region Gotlands överenskommelse med Gotlands museum har med anledning av konstöversynen förtydligats. Förtydligandet gjordes i samband med fördelningsbeslut till museet för 2023 och handlar om strategisk samverkan, delaktighet i framtagande av ett resurscentrum för konst och att kulturarv, slöjd- och form och konst ska kunna följas upp områdesvis. Separat uppföljning är viktigt för kunskapen om områdenas utveckling för Region Gotland såväl som för Kulturrådet.

Gällande förslag på hur utställningsbudgeten för konsten kan öka pågår ett visions- och verksamhetsutvecklingsarbete för Konstmuseet som inte ännu är klart. Detta gör att regionstyrelseförvaltningen föreslår att det presenteras till budgetberedningen 2024 då även kostnadsberäkningarna och finansieringslösning för ombyggnaden av huset planeras vara klara.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att förslaget resurscentrum för bild- och formområdet väl svarar mot de viktigaste delarna av de rekommendationer som konstöversynen samt kulturplan lyfter, inte bara för bildkonstnärerna utan även för området slöjd, form och design. Förslaget skapar nya kontaktytor och synergieffekter mellan Gotlands museum, Baltic Art Center, Gotlands kulturrum, Film på Gotland, Folkhögskolan i Fårösund och bild- och formaktörer på Gotland.

Etablering av ett resurscentrum för bild och formaktörer innebär en stärkt bild av Gotland som en kreativ ö - med plats för hela livet. Förslaget är en satsning på kulturella och kreativa verksamheter och professionalisering av utövare på Gotland och svarar på den rekommendation som föreslagits – nya mötesplatsmöjligheter uppstår mot den efterfrågan som utövare uttryckt behov av. Satsningen träffar hela kulturplanens målområde två kring kulturskapandets villkor, samt fyra av sex mål inom bildkonstområdet och flera av målen inom det svagare slöjd- och formområdet. Ett resurscentrum för bild- och form tillsammans med nya stöd som arbetats fram i bidragsöversynen (stöd till kulturområdet, där stipendier för yrkesverksamma kulturskapare och produktionsstöd föreslås och nytt projektstöd utlyses från 2023) bedöms sammantaget väl svara mot områdets behov. Förslaget bedöms ha goda möjligheter att locka nya kreatörer till Gotland, öka innovation och nyskapande inom bild- och formområdet över hela Gotland och höja kompetensen hos verksamma utövare och arrangörer. Förslaget stärker därmed tillgängligheten

till konsten på Gotland för civilsamhället, vilket även innebär ökad attraktionskraft och tillväxt för besöksnäring så väl som den bofasta befolkningen på Gotland.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Paola Ciliberto, enhetschef, regionstyrelseförvaltningen.

Oscar Lindster (S) yrkar att beslutspunkt två ändras till *Finansiering sker ur eget kapital för 2024*.

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberedningens förslag och Oscar Lindsters yrkande och finner att dessa bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

RS § 183 Skrivelse från Wisby Ridklubb gällande långsiktig finansiering

Ärendenummer: RS 2023/583

Paragraf föregående instans: KFB § 34

Regionstyrelsens beslut

- Wisby Ridklubb erhåller för 2023 ett extra driftstöd om 500 tkr.
- Finansiering sker genom en tillfällig omfördelning inom anslaget för föreningsstöd.

Sammanfattning

Wisby Ridklubb har inkommit med en skrivelse angående sitt ekonomiska läge. Föreningen beskriver hur man är i behov av ytterligare driftstöd. Detta för att kunna bibehålla och utveckla den verksamhet som man har inom ridskolan. Föreningen har fått 600 tkr + 200 tkr i stöd för att åtgärda i främsta hand arbetsmiljöproblem och säkerhetsanpassning. Detta har enligt föreningen gett bra resultat för de som är och verkar på anläggningen. Men för att verksamheten ska kunna bibehållas behöver föreningen mer resurser i form av ökat driftstöd till anläggningen.

Det finns ett uppdrag att se över en långsiktig utveckling och lösning både på Rävågen och för Wisby Ridklubb. Detta hanteras i ärende RS 2022/79 och framtida driftstöd är även en del av bidragsöversynen inom fritidsområdet som är pågående. Förvaltningen ser dock behovet att kortsiktigt hjälpa föreningen att bibehålla verksamheten fram till dess att andra lösning är på plats. I och med att driftstödet på 500 tkr till Visbygymnasterna inte kommer att betalas ut då det ännu inte finns en anläggning, finns det utrymme inom stödet till fritidsverksamhet på 500 tkr till Wisby Ridklubb under 2023. Det är förvaltningens bedömning att Wisby Ridklubb bör få ett utökat driftstöd för 2023 på 500 tkr. I dialog med föreningen ser föreningen att ett stöd på 500 tkr som en del av långsiktig lösning, skulle säkerställa verksamheten under 2023.

Bedömning

Förvaltningen ser att det tidigare stödet om 600 tkr + 200 tkr har givet utslag i en förbättrad arbetsmiljö samt en säkrare och mer effektiv arbetsplats. Något som ger positiv utveckling för föreningen. Det har även enligt föreningen, gett ett betydligt högre deltagarantal på den befintliga ridskolan. Men osäkerheten och den fortsatta resurskrävande anläggningen gör det svårt att säkerställa resurserna som krävs för att bibehålla ridskolan till den kvalitetsnivå som man önskar. Ridskolan som Wisby Ridklubb har är den enda helt föreningsdrivna ridskolan på Gotland, vilket förvaltningen anser är viktigt att bibehålla med tanke på den kraften som föreningslivet är och vilka sänkta trösklar det kan innebära. Det finns ett uppdrag att se över en långsiktig utveckling och lösning både på Rävågen och för Wisby Ridklubb. Detta hanteras i ärende RS

2022/79 och framtida driftsstöd är även en del av bidragsöversynen inom fritidsområdet som är pågående. Förvaltningen ser dock behovet att kortsiktigt hjälpa föreningen att bibehålla verksamheten fram till dess att andra lösning är på plats. Grundstödet på 254 tkr är för lågt för att hålla verksamheten och anläggningen igång och det är det som är grunden till att behovet om utökat stöd finns.

Visbygymnasterna har ännu inte en anläggning att hyra in sig i. Prognosen för den anläggning de har avtal med är att den inte kommer att stå klar under 2023. Därmed kommer inte det driftsstöd på 500 tkr till föreningen att kunna betalas ut. Förvaltningen föreslår att dessa 500 tkr istället omfördelas till ett utökat driftstöd för Wisby Ridklubb under 2023 för att säkra verksamheten i anläggningen.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Per Wallstedt, fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen. Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Skrivelse daterad 2023-02-26

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-24

RS § 184   Införande av en kultur- och   fritidsnämnd

Ärendenummer: RS 2022/1853

Paragraf föregående instans: AU § 122

Regionstyrelsens beslut

- Information om äskandet mottas. Beslutet om budget fattas i samband med beslut om Budget 2024-2026.
- Kultur- och fritidsberedningen fortsätter vara ett beredande organ till regionstyrelsen.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov.
- Ersättare ska beredas möjlighet att delta på kultur- och fritidsberedningens sammanträden.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att uppdatera reglementet med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder i enlighet med fattat beslut.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över de interna stödstrukturerna i regionstyrelseförvaltningen vad gäller kultur- och fritidsområdet.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag återkomma med avgörande om införande av nämnd i samband med budgetarbetet under 2024 för möjligt införande från januari 2025.

Sammanfattning

Regionstyrelsen beslutade 2022-10-26, § 345 att ge regionstyrelseförvaltningen i uppdrag att förbereda införandet av en kultur- och fritidsnämnd från och med 2024-01-01.

Förvaltningen har utifrån uppdraget genomlyst hur införandet kan ske och främst tittat på vad det ger för ekonomiska konsekvenser. Det ekonomiska läget för Region Gotland kommande år ser kärvare ut och införandet av en kultur- och fritidsnämnd beräknas kräva ramtillskott på ca 4 mnkr. Därmed bedömer förvaltningen att det ekonomiska läget inte möjliggör ett införande av nämnd från och med 2024-01-01 utan rekommenderar istället regionstyrelsen att avvakta införandet till dess det finns ekonomiskt utrymme.

Bedömning

Förvaltningen uppfattar den politiska ambitionen att ge kultur- och fritidsområdet en starkare ställning genom att förstärka den politiska ledningen och styrningen i form av en kultur- och fritidsnämnd. För att kunna ge området en rättmätig uppmärksamhet måste förstärkningen på den politiska sidan få motsvarande förstärkning i förvaltningen. Om inte bedömer

förvaltningen att den politiska förstärkningen kan ge motsatt effekt i och med att förvaltningen med befintliga resurser inte kommer kunna leverera kvalitativa underlag i tid till en ny nämnd och ambitionen kan inte realiseras.

För att kunna ge området en starkare ställning samt möjliggörande av beredningen att kunna se och ta ansvar för hela området i förhållande till förvaltningens processer rekommenderar förvaltningen att tillföra resurser för att möjliggöra detta även om kultur- och fritidsberedningen kvarstår. Genom en mindre del ökad resurs kan arbetet för nuvarande beredning förbättras genom att tydligare över året ge beredningen en helhetsinsyn och kunskap om kultur- och fritidsområdet i förhållande till förvaltningens årliga processer såsom verksamhetsberättelse, budget, verksamhetsplan, mål, riskanalys, internkontrollplan med mera. För att möjliggöra detta bedömer förvaltningen att totalt en (1) heltidsresurs behöver tillföras. Det innebär ett ramtillskott från 2024-01-01 på totalt 0,8 mnkr.

Förvaltningens kultur- och fritidsavdelning bedöms inte kunna hantera höjda ambitioner med befintliga resurser då det redan finns ett stort behov gällande kommunikation och systematisk kvalitetsuppföljning som idag inte nås upp till med de resurser som finns. Att lägga ytterligare uppgifter på en redan lågt resurssatt avdelning ser inte förvaltningen som möjligt.

Förvaltningen äskar också i årets mål- och budget 50 procent kommunikatör till kultur- och fritidsavdelningen vilket ersätts av detta.

Samtidigt bedömer förvaltningen att det är av stor vikt att redan befintlig kommunikatörsresurs på 50 procent fortsatt säkerställs för kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov.

Skulle inga medel tillskjutas ser förvaltningen det därför som ytterst viktigt att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa kultur- och fritidsavdelningens kommunikationsbehov.

I arbetsutskottet föreslogs att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med beslut om Budget 2024-2026.

Ytterligare två beslutspunkter läggs till:

Ersättare ska beredas möjlighet att delta på kultur- och fritidsberedningens sammanträden.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att uppdatera reglementet med allmänna bestämmelser för regionstyrelsen och övriga nämnder i enlighet med fattat beslut.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar i första hand att införa en kultur och fritidsnämnd från 1 januari 2024.

Saga Carlgren (V) yrkar i andra hand att ge följande uppdrag:

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att se över de interna stödstrukturerna i regionstyrelseförvaltningen vad gäller kultur- och fritidsområdet.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med avgörande om införande av nämnd i samband med budgetarbetet under 2024 för möjligt införande från januari 2025.

Micke Seid (MP) yrkar bifall till Saga Carlgrens yrkanden.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens förstahandsyrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på Saga Carlgrens andrahandsyrkanden och finner att de bifalls.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-20

RS § 185 Förstudie ishall

Ärendenummer: RS 2022/1213

Paragraf föregående instans: AU § 123

Regionstyrelsens beslut

- Informationen ta emot.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med fördjupade underlag för alternativ 4, utvecklad riskbedömning samt finansiell analys. Åtterrapporering sker till regionstyrelsens sammanträde den 27 september 2023.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick vid budgetavstämningen 2022 följande uppdrag:

- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att utifrån behovsanalys och lokalprogram i befintlig förstudie fortsätta arbetet med att fördjupa drifts- och investeringskostnader till budgetberedningen 2023.
- I det fortsatt arbetet ska alternativa drifts-, ägar- samt finansieringsalternativ och geografisk placering runt Rävhammen och Visborgsområdet särskilt belysas.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att Visborg är den bästa lokaliseringen för en ishall.

Vad gäller drift- och finansieringsalternativ har förvaltningen identifierat följande:

1. Regionalt ägande och driftande.
2. Extern byggare och regional drift.
3. Region Gotland bygger och förening driftar.
4. Förening äger och förening driftar med driftstöd.

Förvaltningen bedömer att alternativ fyra är det alternativ som bör undersökas vidare.

Bedömning

Vad gäller placering är det förvaltningens bedömning att Visborg är fortsatt bästa placeringen för en ny ishall. Det är utpekat som idrottsområde och med etablering av konstgräs och andra projekt är det den mest naturliga ytan och placeringen. Det ger också önskade synergier på platsen. Rävhammen kommer att kräva insatser utöver själva byggnationen av ishall som dels riskerar att försena, och i värsta fall fördyra, projektet. Med uppdraget att anpassa Rävhammen för ridsport bedömer förvaltningen att ett byggande av ishall i detta område skulle försvåra utvecklingen för ridsporten.

När det kommer till drift och finansiering bedömer förvaltningen att det är alternativ 4, Visby Romas upplägg som är den bästa formen att gå vidare med. Det finns givetvis en uppsida för Region Gotlands ekonomi att det blir en lägre kostnad, men det är även engagemanget som det genererar samt incitamentet till en effektiv och intäktssdrivande drift som är intressant. Det finns även möjlighet till sportslig uppsida kopplat till lösningen som gör den till bästa alternativet.

Det finns förstås en risk att släppa drift och byggnation av en så pass stor anläggning. I och med att Region Gotland är med och lånar ut pengar till investeringen kan man i den processen ställa krav, och kommer även att ha själva ishallen som säkerhet utifall att något skulle hända med föreningen och bolagen som driver anläggningen. Även engagemanget kring föreningen med partners och sponsorer borgar för en långsiktighet. Region Gotland tar med detta upplägg ingen ekonomisk risk, ett bygge av denna dignitet riskerar alltid att bli dyrare än planerat, i detta fall tar Visby Roma med partner all ekonomisk risk.

Den här formen av drift och investering finns på flertalet ställen i Sverige. Det är inget nytt upplägg organisatoriskt, utan det är prövat på andra ställen innan även om Region Gotland inte använt upplägget tidigare. Vad gäller tidsplan så är det tydligt från föreningslivet att behovet av en ny anläggning med dubbla isytor är nu. Det finns en återväxt inom föreningarna som är större än på många år och från föreningarnas sida är man orolig för att inte kunna ta hand om intresset på ett bra sätt samt att man kommer efter sina motståndare på fastlandet. Fritidsplanen har som mål att öka rörelse bland barn och unga, det är prioriterat att hålla framåt drift i detta ärende.

Viktigt för fortsatt process är också att Region Gotland genom avtal framåt ser till att ha tillräcklig rådighet över tidsfördelning i anläggningen om det är extern part som äger och driftar anläggning. Detta för att kunna styra tider för en jämställd fördelning.

Förvaltningen ber om uppdraget att till budgetavstämningen 2023 presentera avtal och fullständig plan för hur projektet skulle kunna genomföras och tydlig driftsekonomi plan för fortsatt hantering.

I arbetsutskottet föredrogs ärendet av Per Wallstedt fritidsstrateg, regionstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottet anslöt sig inte till förvaltningens bedömning. Arbetsutskottet föreslog att:

Informationen mottas.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med fördjupade underlag för alternativ 4, utvecklad riskbedömning samt finansiell analys. Återrapportering sker till regionstyrelsens sammanträde den 30 augusti 2023

Ärendets behandling under mötet

Johan Malmros (C) yrkar att regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att återkomma med fördjupade underlag för alternativ 4, utvecklad riskbedömning samt finansiell analys. Även alternativ 2 - Extern byggare och regional drift ska fördjupas som alternativinvestering till huvudalternativet. Återrapportering sker till regionstyrelsens sammanträde den 30 augusti 2023.

Meit Fohlin (S) yrkar avslag på Johan Malmros (C) yrkande.

Meit Fohlin (S) yrkar att återrapportering sker till regionstyrelsens sammanträde i september.

Ordförande ställer proposition på Johan Malmros yrkande och finner att det avslås.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag med eget ändringsyrkande och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Förstudierapport Ishall i Visby, TKF
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-13

RS § 186   Ändringar i delegation gällande stöd

Ärendenummer: RS 2023/884

Paragraf föregående instans: KFB § 41

Regionstyrelsens beslut

- Delegationsordning gällande stödgivning för kultur- och fritidsområdet ändras enligt regionstyrelseförvaltningens förslag.
- Beloppsgränsen för stöd i delegationsordningen kvarstår på 200 000 kronor.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Med hänsyn till de nyligen antagna reglerna för stödgivning på kultur- och fritidsområdet, ser regionstyrelseförvaltningen behov av att uppdatera delegationsordningen. Målsättningen med förändringen är att skapa större tydlighet samt göra delegationsordningen mindre känslig för förändringar i regelverket för stödgivningen genom att inte namnge stöden.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att samtliga skrivningar om stödgivning samlas med förtydligande att beloppet gäller per stödmottagare, stöd och år. Hänvisning föreslås ske till regler för stödgivning på kultur- och fritidsområdet, istället för att benämna stöden. Beloppsgränsen föreslås höjas till 500 000 kronor för att bättre motsvara hantering av de nya stöden, t ex projektstöd. Övriga skrivningar kvarstår som förut.

Bedömning

Förvaltningen bedömer att de föreslagna skrivningarna blir tydligare än tidigare. Att samla all stödgivning på en rad skapar bättre transparens. Genom att inte namnge stöden utan hänvisa till ”gällande regler för stöd på kultur- och fritidsområdet”, blir formuleringen mer långsiktig då ändringar i stödnamn eller begrepp inte påverkar delegationsordningen.

Beloppsändringen från 200 000 kronor till 500 000 kronor bedöms vara nödvändig för hantering av exempelvis projektstödet. Detta stöd ges för tidsbegränsade projekt som bidrar till Gotlands regionala utveckling på något eller flera kulturområden och riktas mot metod-, målgrupps- och produktutveckling, innovation, samverkan och professionalisering. Syftet är att främja förnyelse och regional utveckling inom kulturområdet. Stödet är tänkt att möjliggöra medfinansiering för regionala/nationella/internationella projekt.

I kultur- och fritidsberedningen föredrogs ärendet av Karin Leoson, verksamhetscontroller, regionstyrelseförvaltningen. Kultur- och fritidsberedningen ansluter sig till förvaltningens bedömning i allt utom att beloppsgränsen ska höjas från 200 000 kronor till 500 000 kronor.

Oscar Lindster (S) föreslog att beloppsgränsen för stöd i delegationsordningen kvarstår på 200 000 kronor.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på kultur- och fritidsberednings förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-13

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-10-25, RS 2022/1473

Skickas till

Enhetschef för kansli

Avdelningschef för kultur- och fritidsavdelningen

Chefsjurist Region Gotland

RS § 187   Badhus i Visby - tilläggsäskande

Ärendenummer: RS 2019/959

Paragraf föregående instans: AU § 124

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Informationen tas emot.
- Beslut om investeringar tas i investeringsbudget 2024-2025.
- Information om äskandet mottas. Beslut fattas i samband med beslut om Budget 2024-2026.
- Från och med 2026 lägga 13,4 mnkr in i resultatplanen för utökat driftsbudgetanslag till regionstyrelsen.

Sammanfattning

Arbetet med nya Solbergabadet har löpt på som planerat under det gångna året. En entreprenör har upphandlats, Nybergs entreprenad med stöd av NCC badhusgrupp vann upphandlingen. Entreprenadavtal är tecknat och arbete med fas 1 är påbörjat. Arbetet innebär kompletterande undersökningar och utredning för att säkerställa genomförbarhet och ska avslutas med en programhandling.

En uppdaterad kostnadsberäkning är genomförd. Behov av ytterligare investeringsmedel samt driftmedel föreligger. Det beror framförallt på ett kraftigt ökat prisindex, men även för sidoprojekt som måste till för att säkerställa slutförandet av projektet som helhet. Det samlade behovet uppgår till 41 mnkr i investeringsanslag och 1,5 mnkr i driftanslag. Driftanslaget är för 2024 och riktat mot rivning av en befintlig byggnad på området. Detta måste till för att kunna gå vidare med projektet oavsett bedömning av verksamhetsanpassning.

Det som framkommit är nya och uppdaterade behov från föreningslivet där framför allt UV-rugbyn ser stora svårigheter att bibehålla sin verksamhet med föreslagna mått på bassängerna. Förvaltningen ser tre alternativ.

1. Bygga till en extra bassängyta på 12x12 meter. Investeringsutgift 35 mnkr, och driftskonsekvens på 350 tkr.
2. Gå vidare med redan beslutat lokalprogram, det vill säga en bassäng på 21x25 meter. Detta innebär ingen ökad investering.
3. Ta bort eller kraftigt krympa familjedelen för att hitta yta för extra bassäng utan att öka investeringsbehovet. Detta innebär ingen ökad investering.

Förvaltningen bedömer att fördelarna med en extra yta är så pass stora att det motiverar den extra investeringen som det innebär. En extra badyta innebär att föreningsaktiviteter kan pågå samtidigt som övrig badverksamhet. Vilket ger en större flexibilitet och tillgänglighet i anläggningen. Det innebär också ökade

möjligheter till en aktiv fritid så som Region Gotlands antagna Fritidsplan har som mål.

Investeringsmedlen bör fördelas proportionerligt över 2024, 2025 och 2026 utifrån hur tidigare investeringsmedel har portionerats ut över de aktuella åren enligt följande:

- 2024: 27 mnkr
- 2025: 36 mnkr
- 2026: 13 mnkr

Bedömning

Förvaltningen bedömer att den första delen av tilläggsäskandet, 41 mnkr, är nödvändigt för att genomföra badhusbygget oavsett beslut om extra badyta eller inte. Ökningen består av till största delen indexuppräknning på grund av världsläget som förändrats sedan underlaget togs fram, och vissa uppdateringar av kostnader samt sidoprojekt som måste till för att kunna fullfölja projektet, så som exempelvis rivning av villan som står där i dagsläget och andra anpassningar. Förvaltningen bedömer att denna del bör beviljas för att kunna slutföra badhuset som beslutat.

Vad gäller den andra delen av äskandet ser förvaltningen på det enligt följande.

- Utifrån Fritidsplanens målsättning att möjliggöra rörelse och aktivitet för barn och ungdomar och att öka tillgängligheten i Region Gotlands anläggningar bedömer förvaltningen att alternativet att bygga ut den nya badanläggningen med en extra bassäng för UV-rugby och simhopp är det bästa. Bassängen kommer även att utgöra en extra badyta för allmänheten när den inte används av föreningslivet vilket ger en bättre helhet i hela badhuset med aktiviteter för fler målgrupper under fler timmar per dag. En extra bassäng möjliggör även verksamheter att pågå samtidigt vilket en bassäng inte tillåter.
- Med en enbassängslösning på 21x25 är bassängen tillgänglig för en föreningsverksamhet åt gången. Visst bad för allmänhet går att bedriva simultant. Till det kommer att UV-rugbyn kommer ha mycket svårt att bedriva sin verksamhet i den stora bassängen då bassängmåttan gör det direkt olämpligt framför allt för barn och ungdomar. Det gör att förvaltningen inte ser det som ett bra alternativ.
- Att ta från familjebad för att hitta yta för badhuset är inte heller en väg som förvaltningen ser som bra. Det skulle i stora drag medföra att helheten för badhuset försvinner om den yngsta målgruppen inte har en naturlig del. Det skulle påverka helheten i anläggningen, med en målgrupp som inte längre skulle ha en tydlig funktion att vända sig till i anläggningen. Från ett barnperspektiv skulle detta vara problematiskt. Detta är även problematiskt utifrån folkhälsomål och att vi som region vill ge barn från ung ålder vattenvana.

En extra bassäng och mer flexibilitet och tillgänglighet medför även en uppdaterad besöksprognos. Samtidigt som världsläget och allmänna prisökningar i samhället befogar en prisjustering med runt 10 procent. Detta sammantaget med uppdaterade underlag från Region Gotlands fastighetsförvaltningsavdelning gällande kapitalkostnadsberäkning och driftskostnad innebär att driftkostnadskonsekvensen endast blir en ökning på 350 tkr i jämförelse med tidigare kostnadsberäkningar och beviljade driftsmedel. Detta är beräknat på hela tilläggsäskandet på drygt 76 mnkr.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Sammanställning kostnadsbedömning Nya Solbergabadet, TKF
Rapport till Budgetberedningen 2023, TKF
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-12

RS § 188 Resurssättning stödgivning kultur

Ärendenummer: RS 2023/610

Paragraf föregående instans: AU § 125

Regionstyrelsens beslut

- Information om budgetäskande mottas. Beslut om budget fattas i samband med beslut om Budget 2024-2026.
- Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa behovet.

Sammanfattning

Regionstyrelseförvaltningen fick 2023-02-22, § 44 i uppdrag att återkomma till regionstyrelsen kring ekonomiskt behov och förslag till resurssättning gällande stödgivningen på kulturområdet.

Regionstyrelseförvaltningen ser att det krävs ramförstärkning för att hanteringen av stöden ska kunna leva upp mot kraven på transparens, kommunikation, bedömning, uppföljning och granskning. För att både kunna hantera fler stöd än tidigare samt i all stödhantering (även av befintliga stöd) svara mot lagkrav och regionala kvalitetskrav, ser förvaltningen behov av 700 tkr för kvalitetssäker stödhantering till tjänsteutrymme, ersättning till externa bedömare och kommunikationskostnader.

Gällande medel för stöden, är den nuvarande totala budgeten för stödgivningen 8,3 mnkr (2023). Utifrån ansökningstryck och jämförelser med andra regioner, bedömer regionstyrelseförvaltningen behovet till ramförstärkning om 5 700 tkr för utökade stödmedel.

Regionstyrelseförvaltningen ser också behov av årlig indexuppräknings på 3 % för samtliga stödformer. Årlig indexreglering för samtliga stödanslag 242 tkr.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer den äskade ramförstärkningen som rimlig och nödvändig. Ramförstärkningen svarar mot områdets omedelbara behov och förväntas ge bättre förutsättningar för långsiktighet och ekonomisk hållbarhet för kulturområdets aktörer. Med tanke på det internationella politiska läget samt inflationsprognoser, görs bedömningen att den beskrivna ramförstärkningen utgör en lägstanivå för att säkerställa kvalitetssäker verksamhet mot regionala mål.

Om ramförstärkning inte sker eller att en successiv ramförstärkning tillförs mot målbudgeten, måste regionstyrelseförvaltningen prioritera åtgärderna för genomförandet. Det kan komma att påverka att hanteringen även fortsatt inte

tillräckligt svarar upp mot lagkrav eller att vissa stöd utgår samt att stödgivningen inte kan svara upp mot målbilden.

Arbetsutskottet föreslogs att:

Information om budgetäskandet mottas och att ärendets budgetäskande stryks i beslutspunkten och behandlas i samband med beslut om Budget 2024-2026.

Regionstyrelseförvaltningen får i uppdrag att i samband med nämndens internbudgetarbete hösten 2023 återkomma för att beskriva och säkerställa behovet.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2022-10-25, RS 2022/1473

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-20

RS § 189   **Förstudie aktivitetspark i Visby**

Ärendenummer: RS 2022/886

Paragraf föregående instans: KFB § 30

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 190   **Driftsbidrag Visby Atletklubb - delrapport**

Ärendenummer: RS 2022/628
Paragraf föregående instans: KFB § 31

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 191   **Verksamhetsanpassning Rävhamen – Delrapport**

Ärendenummer: RS 2022/79

Paragraf föregående instans: KFB § 32

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 192

Delrapportering om framtida användning av Solbergabadet

Ärendenummer: RS 2022/77

Paragraf föregående instans: KFB § 35

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 193 Bidragsöversyn kultur och fritid

Ärendenummer: RS 2022/1473

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen avger yttrande i enlighet med upprättat förslag.
- Med anledning av överklagandet verkställs inte det överklagade beslutet att anta dokumentet *Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet* förrän tidigast 1 januari 2024.

Jäv

Johan Asplund (KD) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av beslutet.

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) meddelar att de avstår från att delta i beslutet.

Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Regionfullmäktige beslutade 2023-03-27, § 37 om att anta förslag till regler för stöd på kultur- och fritidsområdet som skulle gälla från 2023-06-01. Beslutet har överklagats för laglighetsprövning enligt kommunallagen (2017:725), KL, och region Gotland har förelagts att avge yttrande i målet.

Av 13 kap. 14 § KL framgår att regionen får verkställa beslut innan det vunnit laga kraft, dvs. medan det fortfarande kan överklagas till högre instans. Vidare följer av 13 kap. 15 § KL att om beslut som har verkställts upphävs genom ett avgörande, i detta fall potentiellt från förvaltningsrätten i Stockholm, ska region utreda och besluta om rättelse. Överklagandet av beslutet påverkar tidsaspekten av införandet, detta då implementering av nytt system och extern kommunikation med områdets aktörer kräver planering och är tidskrävande. Det är även oklart hur lång tid processen kring överklagandet kommer att ta i anspråk. Med hänsyn till detta anser regionstyrelseförvaltningen att verkställigheten av beslutet kring nya stödregler behöver skjutas till 2023-01-24. Det förordas därför att beslutet om verkställighet av dokumentet *Regler för stöd på kultur- och fritidsområdet* avvaktas till dess att förvaltningsrätten avgjort frågan.

Ärendets behandling under mötet

Johan Asplund (KD) meddelar jäv och deltar inte i handläggningen av ärendet.

Eva Nypelius (C), Johan Malmros (C) och Eva Ahlin (C) meddelar att de avstår från att delta i beslutet.

Ärendet föredras av Patrik Pettersson, chefsjurist, regionstyrelseförvaltningen.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Föreläggande från Förvaltningsrätten i Stockholm inkom 2023-04-24

Förslag till yttrande med bilaga 2023-05-30

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-05-24

RS § 194   **Uppföljning inom Kultursamverkansmodellen 2022**

Ärendenummer: RS 2023/1042
Paragraf föregående instans: KFB § 38

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 195   **Uppföljning stödgivning kultur 2022**

Ärendenummer: RS 2023/1121

Paragraf föregående instans: KFB § 39

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 196

Ny hantering av stöd till folkbildningen/studieförbunden 2023

Ärendenummer: RS 2023/121

Paragraf föregående instans: KFB § 37

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 197

Information. Kartläggning av stödgivning inom fritidsområdet

Ärendenummer: RS 2023/639

Paragraf föregående instans: KFB § 40

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 198   **Bibliotekens arbete för digital delaktighet**

Ärendenummer: RS 2023/1119
Paragraf föregående instans: KFB § 27

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 199

Information. Utveckling av ny webb för biblioteken

Ärendenummer: RS 2022/1412

Paragraf föregående instans: KFB § 28

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde 2023-06-13.

RS § 200   **Information. Läsfrämjandelyft för
folkbiblioteken**

Ärendenummer: RS 2022/1567
Paragraf föregående instans: KFB § 29

Sammanfattning

Ärendet utgår och kommer att hanteras på regionstyrelsens sammanträde
2023-06-13.

RS § 201   Motion Skapa förutsättningar för friare gotländska kommunala skolor

Ärendenummer: RS 2022/861

Paragraf föregående instans: AU § 110

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Claes Nysell m fl (L) inkom 2022-06-20 med en motion där man föreslagit att minst två skolområden ska vara kommunala självförvaltningsorgan, även kallat intraprenader/kommunala friskolor.

Av 4 kap. 15—17 §§ skollagen och 8 kap. 4—8 §§ kommunallagen framgår bl.a. att lokala styrelser får inrättas som självförvaltningsorgan för skolenheter efter fullmäktigebeslut, att i styrelsen ska företrädare för personal och brukare ingå och att rektor får delegera viss beslutanderätt till styrelsen.

I en motion har föreslagits att minst två skolområden ska vara kommunala självförvaltningsorgan (s.k. intraprenader/kommunala friskolor). Barn- och utbildningsnämnden har i remissvar över motionen avstyrkt bifall till den.

Det framstår inte som ändamålsenligt att emot barn- och utbildningsnämndens vilja experimentera med inrättandet av självförvaltningsorgan inom skolan. Motionen föreslås därför avslås.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2022-06-20

Barn- och utbildningsnämnden 2023-03-21, § 32

Regionstyrelseförvaltningen 2023-04-03

RS § 202   Motion Skapa förutsättningar för mer grundvatten på Gotland

Ärendenummer: RS 2022/857

Paragraf föregående instans: AU § 111

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Claes Nysell m fl (L) har i en motion 2022-06-20 till Region Gotlands regionfullmäktige föreslagit att regionstyrelsen ges i uppdrag att dels initiera skapandet av en ny recipient för reningsverket i Visby inne på ön för att återvinna renat vatten, dels ett uppdrag att initiera en utredning om att flytta reningsverket i Visby in på ön för att frigöra mer yta för byggande i Visby.

Tankarna bakom motionens förslag – att spara vatten på ön – anser teknikförvaltningen och dess VA-avdelning vara mycket bra, helt i linje med hur förvaltningen resonerar. Förvaltningen argumenterar dock för att det finns både tekniska, juridiska och framför allt ekonomiska skäl för att inte skapa en ny recipient för reningsverket i Visby inne på ön och inte heller för att flytta reningsverket för att frigöra mer yta för byggande i Visby.

Tekniska nämnden beslutade 2023-03-28 att föreslå regionfullmäktige att avslå motionen.

Regionstyrelseförvaltningen har i detta ärende inget att tillägga utan rekommenderar även regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att avslå motionen.

Bedömning

Tankarna bakom motionens förslag – att spara vatten på ön – anser teknikförvaltningen och dess VA-avdelning vara mycket bra, helt i linje med hur förvaltningen resonerar. I dagsläget så finns fyra liknande anläggningar på Gotland, där kommunalt spillvatten används till bevattning. I jämförelse med kapaciteten på Visby avloppsreningsverk är dock dessa anläggningar små.

Det finns dock ett antal skäl, menar teknikförvaltningen, som talar mot denna lösning i Visby. En av de viktigaste, förutom ekonomi och teknik, är att EU:s avloppsdirektiv för närvarande revideras. Tidiga utkast av kommissionens förslag gör gällande att de bevattningsdammar för spillvatten som finns på Gotland kan komma att bli olagliga om inte direktivet ändras till Region Gotlands fördel.

Att flytta Visby avloppsreningsverks recipient till inlandet, exempelvis i form av att anlägga våtmark, bevattningsdammar, infiltration eller kombinationer av dessa, skulle kräva mycket stora ytor, uppskattningsvis minst 100 hektar, ytor

som i dagsläget inte finns att tillgå. På grund av det vattenskyddsområde som finns runt Visby skulle även placeringen av en sådan inlandsrecipient behöva lokaliseras på ett ganska stort avstånd från Visby.

Kostnader för att dra ledningar från nuvarande reningsverk till närmast möjliga recipient hamnar på minst 30 miljoner kronor. Att pumpa spillvattnet hela vägen är också förknippat med stor energiförbrukning.

Motionens andra förslag, att bygga ett nytt reningsverk på annan plats, uppskattas kosta uppåt 1 till 1,5 miljarder kronor. Fördelar med detta skulle vara att reningsverket kan bli väl anpassat för framtida krav och att det då bör byggas med genomströmningsteknik så att pumpning undviks så långt som det är möjligt i reningsverket.

Att riva någonting befintligt och bygga nytt är sällan eller aldrig gynnsamt ur hållbarhetsperspektiv. Reningsverket består av stora bassänger som är gjutna av betong som måste rivas och destrueras.

Att riva reningsverket för att sälja marken för bostadsändamål bör inte vara möjligt då platsen även ligger innanför området för omgivningspåverkan av buller från riksintresset hamnen.

Teknikförvaltningen framhåller att ledningsnätet i Visby är lagt så att det lutar ner mot reningsverket, att ändra på detta är mycket kostsamt och svårt. För att kunna flytta reningsverket så måste på platsen för nuvarande reningsverk finnas en pumpstation som pumpar spillvattnet hela vägen till nya reningsverket eller nya recipienten. I långa ledningar för spillvatten kommer det bli svårt att undvika bildandet av svavelväte som doftar väldigt illa.

För att transportera spillvattnet så behövs flertalet pumpstationer. Detta medför att varje pumpstation måste ha möjlighet till nödbräddning vid strömavbrott eller teknisk störning. Dessa bräddningar medför att orenat spillvatten går ut i diken eller i Östersjön.

Teknikförvaltningen ger ett antal förslag på andra vattenbesparande åtgärder. I en nära framtid bör det enklaste och billigaste vara att återanvända spillvattnet. Att rena spillvatten till tekniskt vatten för bevattning m.m. är i dagsläget fullt möjligt, det kommer göras tester på Visby reningsverk under 2023–2024 för att se vilken renhet som skulle kunna uppnås genom filtrering och desinfektion av renat spillvatten. Att rena spillvattnet ytterligare till dricksvatten är i dagsläget tekniskt möjligt, men lagar och abonnenternas inställning är inte helt tillåtande till denna snabba återanvändning av spillvatten.

Vidare har ett par av Visbys stora vattenförbrukare, Arla och Protos (f.d. Gotlands slagteri) för avsikt att rena sitt processvatten och återanvända detta som tekniskt vatten, åtgärder som kommer spara stora mängder dricksvatten.

För att avlasta Visby reningsverk och säkra att reningsverket fortsatt kan vara REVAQ-certifierat så finns tankar på att låta slamtömning från enskilt avlopp köras till annat reningsverk alternativt att bygga ett separat reningsverk för detta slam.

Mot bakgrund av de ovan angivna skälen blev tekniska nämndens beslut att föreslå regionfullmäktige att avslå motionen. Regionstyrelseförvaltningen har inget att tillägga utan rekommenderar regionstyrelsen att föreslå regionfullmäktige att avslå motionen.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2022-06-20

Regionfullmäktige 2022-06-20, § 129

Tekniska nämnden 2023-03-28, § 79

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

Skickas till

Tekniska nämnden

Teknikförvaltningen - VA avdelningen

RS § 203 Motion. Kommunalisera äldreomsorgen

Ärendenummer: RS 2022/841

Paragraf föregående instans: AU § 112

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen avslås.

Sammanfattning

Saga Carlgren m fl (V) inkom 2022-06-20 med en motion om att kommunalisera äldreomsorgen. Vänsterpartiet föreslår att Region Gotland tar över driften av de särskilda boenden som idag drivs på entreprenadavtal så snart respektive avtal går ut.

Motionen remitterades till socialnämnden som 2023-03-15, § 53 beslutade att avslå motionen och lämna socialförvaltningens tjänsteskrivelse som nämndens yttrande.

Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning om att det inte är aktuellt att Region Gotland ska ta över driften av de särskilda boenden som idag drivs på entreprenadavtal så snart respektive avtal går ut, och att motionen därmed bör avslås.

Att driva de aktuella särskilda boendena i egen regi skulle innebära en kostnadsökning för socialnämnden. Resultat i brukarundersökning avseende kvalitet visar en variation mellan särskilda boenden, men det finns ingen korrelation mellan kvalitet och om de särskilda boendena drivs i egen eller annan regi.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen delar socialnämndens bedömning om att det inte är aktuellt att Region Gotland ska ta över driften av de särskilda boenden som idag drivs på entreprenadavtal så snart respektive avtal går ut, och att motionen därmed bör avslås.

Att driva de aktuella särskilda boendena i egen regi skulle innebära en kostnadsökning för socialnämnden. Resultat i brukarundersökningar avseende kvalitet visar en variation mellan särskilda boenden, men det finns ingen korrelation mellan kvalitet och om de särskilda boendena drivs i egen eller annan regi.

Det befintliga arbetssättet inom socialnämnden bedöms tillförsäkra att de särskilda boendena drivs i enlighet med lagstiftning, uppdrag och krav på kvalitet.

Ärendets behandling under mötet

Saga Carlgren (V) yrkar bifall till motionen.

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Saga Carlgrens yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Beslutsunderlag

Motion. 2022-06-20

Socialförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-01-23

Socialnämnden 2023-03-15, § 53

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

Skickas till

Socialnämnden

Motionärer

RS § 204   Motion. Region Gotlands beslutade styrdokument

Ärendenummer: RS 2014/707
Paragraf föregående instans: AU § 113

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Motionen anses besvarad.

Sammanfattning

Inger Harlevi (M) har 2014-12-11 inkommit med en motion gällande Region Gotlands styrande dokument. Motionären yrkar att regionfullmäktige får en sammanställning av dessa dokument med uppgift om när de antogs av fullmäktige samt när de senast följdes upp.

I samband med införande av ny styrmodell där styrdokumenterna fått en mer central placering har en översyn gjorts av samtliga styrande dokument som beslutats av regionfullmäktige och regionstyrelsen. Bakgrunden var att tydliggöra kopplingen mellan styrmodell och planer, program, styrdokument och budget.

I styrmodellen ingår de styrdokument som är beslutade av regionfullmäktige inom områden av väsentlig betydelse för Region Gotland och som är långsiktiga och aktiverande, det vill säga som visar hur vi vill förändra och utveckla verksamheten. Dessa styrdokument är vägledande vid beslut och i styrning och förtydligar politiska viljeinriktningar och ambitioner eller förhållningssätt.

En översyn av styrdokument kommer att vara en del av planeringsprocessen, genom att man minst en gång per mandatperiod gör en översyn av relevanta styrdokument och de mål som finns i dessa. Det kan lämpligen göras efter ett val, och utgör då ett av underlagen i arbetet med att ta fram regionfullmäktiges prioriteringar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Motion. 2014-12-11
Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-21

RS § 205   Medborgarförslag - Skymd sikt Infarten mot Vänge kyrka och väg I534 mot Hemse

Ärendenummer: RS 2023/271

Paragraf föregående instans: AU § 108

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses vara besvarat.

Sammanfattning

Förslagsställaren har inkommit i ett medborgarförslag till Region Gotland gällande förslag, mot bakgrund av dåliga siktförhållanden, någon form av trafiksäkerhetsåtgärd, exempelvis spegel eller hastighetsbegränsning, i korsningen väg I534 och infarten till Vänge kyrka. Staten, via Trafikverket, är väghållare på väg I534 liksom på väg 535 som går in mot Vänge kyrka och ansvarar därför för åtgärder i korsningen. Trafikverket bedömer att det inte finns möjlighet att under de närmaste åren lägga resurser avsatta för trafiksäkerhet på denna vägsträcka. Trafikverket registrerar alla inkomna önskemål om förändringar vilket sedan utgör underlag i det framtida planeringsarbetet på Gotland.

Bedömning

Staten, via Trafikverket, är väghållare på väg I534 liksom på väg 535 som går in mot Vänge kyrka och ansvarar därför för åtgärder i korsningen.

Regionstyrelseförvaltningen har stämt av med Trafikverket om det finns planer på åtgärder i korsningen. Trafikverket har, kopplat till ett annat inkommet ärende längs samma vägsträcka, tittat på siktförhållandena vid platsen och konstaterat att det är åtgärdat så långt det är möjligt. Det finns några stolpar och ett större träd som inte kan tas ned. I Trafikverkets svar kopplat till nämnda ärende anger de att det mot bakgrund av begränsade resurser och stora behov inte finns möjlighet att under de närmaste åren lägga resurser avsatta för trafiksäkerhet på denna vägsträcka. Det finns för tillfället andra objekt och ställen som Trafikverket bedömer som mer osäkra ur trafiksäkerhetssynpunkt och som de anser företrädesvis bör åtgärdas. Trafikverket registrerar alla inkomna önskemål om förändringar vilket sedan utgör underlag i det framtida planeringsarbetet på Gotland.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår förslagsställaren att skicka in sina förslag och synpunkter också till Trafikverket så att det blir till inspel i deras fortsatta planering.

Vad gäller hastighetssänkning på statligt vägnät är detta inget som Region Gotland tar beslut om. Förfrågan om ändrad hastighet ska ställas till Länsstyrelsen på Gotland. Det är Länsstyrelsen, med Polisen och Trafikverket som remissinstanser, som beslutar om hastigheterna utanför tätbebyggt

område. I sitt beslut väger Länsstyrelsen in vilken typ av trafikmiljö det handlar om, olycksstatistik, remissyttrandena mm.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att med informationen ovan kan medborgarförslaget anses vara besvarat.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag. 2023-02-05

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-03-22

RS § 206   Medborgarförslag. Översyn av tillgängligheten för rullstolsburna i Visby

Ärendenummer: RS 2022/190

Paragraf föregående instans: AU § 109

Regionstyrelsens beslut

- Medborgarförslaget anses vara besvarat.

Sammanfattning

Ett medborgarförslag har inkommit där förslagsställaren föreslår att Region Gotland ska göra en genomgripande översyn av rullstolstillgängligheten i Visby och att åtgärder vidtas. Enligt förslagsställaren är trottoarer och gatumiljön inte i tillräckligt hög grad tillgänglighetsanpassad i Visby, varken i innerstaden eller utanför ringmuren.

Region Gotland har sedan 2013, efter beslut i regionfullmäktige, en struktur byggt på FN:s konvention om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Strukturen för dialog och samråd består av tillgänglighetsrådet som är Region Gotlands övergripande forum för dialog med organisationerna som företräder personer med funktionsnedsättning. Rådet informeras om övergripande planering och större verksamhetsförändringar som berör personer med funktionsnedsättning. Ordförande i rådet väljs av regionstyrelsen. I strukturen finns även på nämndnivå samrådsgrupper för personer med funktionsnedsättning. På samrådsgrupperna hanteras specifika frågor kopplade till förvaltningarnas verksamheter utifrån FN:s konvention för personer med funktionsnedsättning.

Tekniska nämnden samt miljö- och byggnämnden har en gemensam samrådsgrupp där frågor kopplade till deras verksamhet berörs, så som exempelvis fysisk tillgänglighet i stads- och gatumiljö.

Regionstyrelseförvaltningen (tjänsteskrivelse daterad 2022-07-07) ansåg att medborgarförslaget bör kunna hanteras inom ramen för nämndens samråd, vilket tekniska nämnden har informerat om. Utifrån denna redogörelse ansågs medborgarförslaget kunna anses vara besvarat.

Regionstyrelsens arbetsutskott beslutade 2022-09-15, § 195 att återremittera ärendet med motivering ”att ärendet ska remitteras internt till tekniska nämnden för utlåtande hur man har och planerar att arbeta med tillgängligheten i Visbys innerstad framåt”.

Teknikförvaltningen har inkommit med ett yttrande där det beskrivs att förvaltningen utgår från den av Region Gotland framtagna tillgänglighetsstrategin, ”Tillgänglighetsstrategi - för en framkomlig fysisk

utemiljö” (2016), vid alla investerings- och ombyggnadsprojekt som genomförs i den offentliga utomhusmiljön. Vidare påpekas att en årlig budget är avsatt på cirka 1,0-1,5 mnkr för att arbeta med enkelt avhjälpna hinder, och hänvisas till samrådsgruppen där frågor om fysisk tillgänglighet i stads- och gatumiljö behandlas.

Vid sammanträdet på regionstyrelsens arbetsutskott 2023-02-28, § 48 återremitterades ärendet på nytt. Regionstyrelseförvaltningen fick i samband med återremissen i uppdrag att återkomma med en beskrivning av hur Tillgänglighetsstrategin från 2016 används idag och hur processer, insatser, arbetssätt och resurser leder mot ökad tillgänglighet och enkelt avhjälpna hinder samt utreda om det finns behov av översyn av Tillgänglighetsstrategin.

Samrådet för tekniska nämnden samt miljö- och byggnämnden har haft sammanträde 2023-03-16 och har fått en ärendegenomgång i hur man arbetar med enkelt avhjälpna hinder inom teknikförvaltningen. Det framkommer bland annat att det finns ett samarbete mellan teknikförvaltningen och FUNKISAM och att teknikförvaltningen är öppna för förslag kring åtgärder.

Tillgänglighetsstrategin har antagits 2016-03-01 av tekniska nämnden och syftar till att åskådliggöra hur Region Gotlands arbetar med att förbättra den fysiska tillgängligheten i offentliga utomhusmiljöer på Gotland. Målet med strategin är att förbättra tillgängligheten i Gotlands offentliga utomhusmiljöer så att alla medborgare, oavsett funktionsförmåga, ska kunna vara delaktiga i samhället. Dokumentet är att betrakta som en övergripande policy för detta arbete. Till strategin tas det fram en tillgänglighetsplan som konkret beskriver vilka åtgärder som planeras under de kommande åren. Strategin skall fungera som ett underlag och stöd för planerare, byggherrar, förtroendevalda och övriga som är berörda eller delaktiga i att forma den fysiska tillgängligheten vid byggnationer, såväl om- som tillbyggnad och vid nyanläggning. Strategin skall även beaktas i det vardagliga arbetet.

För att kunna möta regionstyrelsens önskemål om ovan nämnda uppdrag har ett dialogmöte planerats in mellan teknikförvaltningen och regionstyrelsens arbetsutskott den 4 maj.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningens bedömning är att tillgängligheten i och runt Visby är av yttersta vikt för alla människors delaktighet och lika värde. Att kunna röra sig i stads- och gatumiljö är centralt för människors delaktighet och jämlikhet. Alla människor har olika förutsättningar som i mötet med stads- och gatumiljön kan innebära hinder vilket riskerar att skapa funktionshinder.

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att medborgarförslaget borde kunna anses vara besvarat med hänvisning till tekniska nämndens samt miljö- och byggnämndens gemensamma samrådsgrupp. Det finns möjlighet till fortsatt dialog och samarbete mellan teknikförvaltningen och FUNKISAM

kring åtgärder som skulle kunna finansieras inom ramen för budgeten av enkelt avhjälpna hinder. Regionfullmäktige har delegerat ansvaret för gator och allmänna platser till tekniska nämnden (reglemente för tekniska nämnden) varför regionstyrelsen inte kan gå in i något mer specifikt ställningstagande kring medborgarförslaget. Regionstyrelsen har utifrån den ansvarsfördelningen begränsade möjligheter att hantera förslaget på annat sätt.

När det gäller tekniska nämndens generella möjligheter att arbeta med tillgänglighet kan det finnas utmaningar gällande exempelvis budgeterade medel för att åtgärda enkelt avhjälpna hinder. Dessa eventuella utmaningar behöver i så fall hanteras i särskild ordning. Regionstyrelseförvaltningen bedömer att nämndens Tillgänglighetsstrategi utgör ett fullgott styrdokument utifrån vad förslagsställaren till medborgarförslaget syftar till att åstadkomma. Så anges till exempel att fysiska hinder, såsom ojämn markbeläggning, ska avhjälpas på allmänna platser så snart det inte är orimligt med hänsyn till de praktiska och ekonomiska förutsättningarna. Utmaningarna bedöms ligga i att påverka eller hantera dessa förutsättningar.

Ärendets behandling under mötet

Ordförande ställer proposition på arbetsutskottets förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Medborgarförslag. 2022-02-09

Teknikförvaltningens remissvar daterad 2023-01-13

Minnesanteckningar samråd för tekniska nämnden samt miljö- och byggnadsnämnden 2023-03-16

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-18

RS § 207   **Anmälan av delegationsbeslut**

Sammanfattning

Till handlingarna lades med stöd av delegation följande fattade beslut:

- Förändring i attestförteckning för regionstyrelseförvaltningen 2023
Med stöd av regionstyrelsens beslut 2022-12-14 § 399. 2023-05-12.
- Delegationsbeslut utdelning av bidrag ur sociala samstiftelsen 2023.
- Delegationsbeslut utdelning av medel Elsa Berglunds stiftelse.
- Delegationsbeslut anställningar regionstyrelseförvaltningen 230415-230522.
- Delegationsbeslut bisysslor regionstyrelseförvaltningen 230415-230522.
- Kultur- och fritidsavdelnings ärenden till regionstyrelsen 230419-230523.
- Delegationsbeslut - Serveringstillstånd perioden 230417-230522.
- Erinran Gutekällaren - brister i brandskydd 2023-05-16.
- Varning Brygghuset Schenholms - brister i ekonomisk lämplighet 2023-04-27.

RS § 208   **Information. Vissa inkomna handlingar**

Sammanfattning

Till handlingarna lades följande inkomna handlingar:

- Mötesanteckningar Samrådsgrupp för personer med funktionsnedsättning inom regionstyrelsens verksamhetsområde 2023-05-05.
- Protokoll från årsstämma, AB Gotlandshem 2023-05-03.

RS § 209   **Regiondirektörens information**

Sammanfattning

Tillförordnad regiondirektör Torsten Flemming informerar om:

- Tidsplan för uppdrag *Handlingsplan för kulturella och kreativa branscher* RS 2023/1238. Analys presenteras på regionstyrelsens sammanträde 22 november 2023.
- Samhällsbyggnadskonferens som ägde rum 25 maj 2023.
- Totalförsvarsråd.
- Beslut om elkabel till Gotland som del i stamelnätet.

RS § 210   Begäran om tilläggsanslag för Terra Novaskolans kök

Ärendenummer: RS 2023/1075

Paragraf föregående instans: AU § 102

Regionstyrelsens förslag till regionfullmäktige

- Tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag på 16 mnkr för ombyggnation Terra Novaskolans kök.
- Tilläggsanslaget finansieras ur regionens eget kapital.
- Ökad internhyra till följd av investeringen finansieras inom regionstyrelsens budgetram.

Sammanfattning

Tekniska nämnden har begärt tilläggsanslag på 16 mnkr för ombyggnation och renovering av Terra Novaskolans kök och matsal.

Projektet har pågått under en längre tid, ända sedan 2016, och medel har tidigare beviljats för renovering och upprustning. För upprustning och renovering uppgår den nuvarande budgeten nu till 10,6 mnkr enligt senast som beslutades av regionfullmäktige 2020-06-15, § 103.

Under 2021 och 2022 har diskussioner förts med beställaren regionstyrelseförvaltningens måltidsverksamhet som beslutat att en helomfattande renovering behöver genomföras i stället. Det innebär att befintlig köksbyggnad rivs i sin helhet och en ny byggnad uppförs som innebär större kök, miljörum, ett större diskrum med diskinlämning samt separat del för specialkost. Köket kompletteras med kyl och kylrum. Kökets utrusning och ventilation byts ut i sin helhet. Matsalens ytskikt renoveras. Skolköket dimensioneras för 300 måltider vilket innebär en utökning från dagen kapacitet om 200 måltider.

Upphandling har gjorts under mars 2023 och inkomna anbud har öppnas i början av april.

Enligt inkomna anbud behövs en total budget för köksombyggnaden om 26,6 mnkr vilket innebär ytterligare behov av 16 mnkr i tilläggsanslag.

Investeringen innebära att kapitalkostnaderna, vilket är avskrivningskostnader och internränta, kommer att bli högre och att internhyran från teknikförvaltningen därmed kommer att höjas. En ökad hyra för anpassningen kommer att belasta regionstyrelsens budgetram. I dag är hyran för Terra Nova skolans kök och matsal 525 tkr och enligt beräkningar kommer ombyggnationen att medföra en hyreshöjning till 1 234 tkr.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att tekniska nämnden beviljas tilläggsanslag.

Bedömning

Regionstyrelseförvaltningen bedömer att tilläggsanslag för total ombyggnation av Terra Nova skolans kök och matsal ska beviljas utifrån tekniska nämndens beskrivning. Skolköket kapacitet ökas och dimensioneras för 300 måltider. Bedömningen görs också på grund av den långa utdragna handläggnings- och budgetprocessen.

Den mer omfattande ombyggnationen medför ökade kostnader tillsammans med den höga inflationen. Konsekvenserna av detta är att investeringsprojektet blir mycket dyrare att genomföra.

Regionstyrelseförvaltningen föreslår att ett tilläggsanslag på 16 mnkr ska beviljas då projektet pågår och behöver kunna slutföras.

Investeringen innebära att kapitalkostnaderna, vilket är avskrivningskostnader och internränta, kommer att bli högre och att internhyran från teknikförvaltningen därmed kommer att höjas. En ökad hyra för anpassningen kommer att belasta regionstyrelsens budgetram.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Josefine Jessen, avdelningschef, John Herlitz, lokalsamordnare, regionstyrelseförvaltningen och Therese Kallas, projektledare, teknikförvaltningen.

Meit Fohlin (S) yrkar bifall till regionstyrelseförvaltningens förslag.

Ordförande ställer proposition på regionstyrelseförvaltningens förslag och finner att det bifalls.

Beslutsunderlag

Tekniska nämndens beslut 2023-04-19, § 100

Regionstyrelseförvaltningens tjänsteskrivelse 2023-04-19

RS § 211 EU:s utsläppshandel (EU ETS)

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen delegerar till presidiet att fatta beslut om skrivelse för regionstyrelsens ståndpunkter gällande EU:s utsläppshandel (EU ETS) att skicka till Klimat- och näringsdepartementet efter avstämning i trafikrådet.

Sammanfattning

Regionstyrelsen får information om den klimatlag som antogs av EU i juni 2021 som slår fast att EU ska vara klimatneutralt till 2050, med delmål till 2030 att minska nettoutsläppen med -55 procent jämfört med 1990. För att nå målet till 2030 föreslog kommissionen i juli 2021 en rad lagstiftningsförändringar i det så kallade Fit for 55-paketet. Efter förhandlingar har förändringarna som rör EU ETS beslutats i april 2023. Bland annat innebär beslutet att utsläppen ska minska med 62 procent till 2030 jämfört med 2005, en skärpning från tidigare -43 procent. Det innebär även att sjöfarten gradvis inkluderas från 2024 för att 2026 vara helt infasad i systemet.

Gotlandstrafiken släpper varje år ut ca 180 000 ton CO₂e. Kravet att täcka utsläpp med utsläppsrätter skulle innebära en kostnadsökning med 150-200 mnkr/år (vid utsläppsrättspriser runt 100 Euro). Sannolikhet finns att införandet av utsläppsrätter ses som en verksamhetsrisk och därmed inget staten har möjlighet att kompensera för inom gällande avtal. Från och med nästa avtal finns inget som säger att inte staten kan gå in och kompensera. Sjöfartsrutten kan undantas från EU ETS. Det är i dagsläget inte fastställt när medlemsstaterna senast behöver underrätta kommissionen om att undanta viss trafik, men Naturvårdsverket gör bedömningen att det kommer att behöva ske under 2023.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredras av Maja-Malin Ekelöf, strateg, och Roland Engkvist, strateg, regionstyrelseförvaltningen.

Regionstyrelsen föreslår att presidiet får delegation att fatta beslut om skrivelse för regionstyrelsens ståndpunkter gällande EU:s utsläppshandel (EU ETS) att skicka till Klimat- och näringsdepartementet efter avstämning i trafikrådet.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

RS § 212   Brev till finansministern

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen beslutar att presidiet får delegation att fatta beslut om skrivelse till finansministern gällande ekonomiskt stöd till regionerna.

Sammanfattning

Region Gotland vill genom ett brev till finansministern beskriva behovet av tillfällig finansiell hjälp av staten för att mildra den akuta ekonomiska krisen som landets regioner och kommuner befinner sig i till följd av den höga inflationen samt ett reallt minskande skatteunderlag.

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsen föreslår att presidiet får delegation att fatta beslut om skrivelse till finansministern gällande ekonomiskt stöd till regionerna. Presidiet inhämtar och inkluderar eventuella revideringar från regionstyrelsen. Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.

RS § 213 Ny anmälningsplikt

Regionstyrelsens beslut

- Regionstyrelsen delegerar till presidiet att fatta beslut om skrivelse för regionstyrelsens ståndpunkter gällande konsekvenser av Tidöavtalets skrivningar om en ny anmälningsplikt. I skrivelsen agerar Region Gotland som både kommun och region.

Sammanfattning

I Tidöavtalets skrivningar om en ny anmälningsplikt föreslås en ny skyldighet att anmäla papperslösa. ”Kommuner och myndigheter ska vara skyldiga att informera Migrationsverket och Polismyndigheten när de kommer i kontakt med personer som vistats i Sverige utan tillstånd.” Det står också att det kan finnas situationer där en anmälan skulle strida mot ömmande värden, till exempel i sjukvården.

Ärendets behandling under mötet

Regionstyrelsen föreslår att presidiet får delegation att fatta beslut om skrivelse för regionstyrelsens ståndpunkter gällande konsekvenser av Tidöavtalets skrivningar om en ny anmälningsplikt. I skrivelsen agerar Region Gotland som både kommun och region.

Ordförande ställer proposition på förslaget och finner att det bifalls.